

Danes proslava 70-letnice kmetij- skega inštituta

Danes dopoldne bo v klubu poslancev v Ljubljani proslava 70-letnice ustanovitve Kmetijskega inštituta Slovenije, naše najpomembnejše znanstvene kmetijske ustanove. Kot pravi zapis iz leta 1897, je »občinski svet deželnega stalnega mesta Ljubljane, uvažujoč nujno potrebo ustanovitve kmetijske kemičnega poskuševališča, katero namerava ustanoviti slavnostna kmetijska družba kranjska, dovolil v ta namen kot ustanovni znesek 400 goldinarjev. Deželni zbor je dal 1500 goldinarjev za ustanovitev, 1000 goldinarjev na leto pa za vzdrževanje.

Tako je nastal inštitut, ki zdaj zaposluje 40 sodelavcev z visoko strokovno izobrazbo in ima veliko zunanjih sodelavcev.

M. L.

BIL JE SE MOST, ki pa je že močno »vlekel na vino«, kot radi povedo dolenjski vinogradniki; tole družbo smo srečali v prijetni zidani na Gaberski gori. Mlado in staro je v nedeljo popoldne zavilo v gorce in zidance, da se starodavna in lepa navada ne opusti: ljudje se srečujejo, posede in pomenijo o vsem, za kar čez teden ni časa. Martinovanje je bil prijeten praznik; popoldne je nekaj ur celo sijalo sonce (Foto: S. Dokl)

SEJA OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS NOVO MEŠTO

Vztrajamo pri svojem predlogu

ObK meni, da organizacija, ki šteje 1600 članov ZK in deluje v gospodarskem in kulturnem središču širše dolenjske pokrajine, ne more biti brez članov v CK ZKS ter vztraja pri svojem predlogu

Na 14. seji ObK ZKS Novo mesto so 11. novembra med drugim razpravljali o

predlogu za vodilne organe CK ZKS, ki ga je sprejela XIV. seja CK ZKS. Na seji

so ugotovili, da novomeška občinska organizacija, ki združuje 1600 članov ZK, po omenjenem, že sprejetem predlogu nima svojega člana v CK. Menili so, da kandidata Miroslav Vute in Jože Knez, ki ju je predlagala 4. seja občinske konference ZK Novo mesto, izpolnjujeta vse pogoje. Občinski komitej je na seji sprejel sklep, da se ne strinja z odločitvijo CK ZKS, po kateri sta omenjena kandidata izpuščena iz predloga za vodilne organe CK ZKS, in ju ponovno predlaga kot kandidata za člana CK ZKS.

Če je CK (ali pa komisija) spreminjal prvotni predlog, o katerem je razpravljala občinska konferenca ZKS Novo mesto, je bil predlagatelj spremembe (ali CK ali pa njegova komisija) dolžan sporočiti občinski organizaciji ZK Novo mesto, zakaj njena kandidata nista sprejeta na listo. Kolikor CK ZKS tega opozorila ne bo upošteval, zadolžuje ObK ZKS Novo mesto svoje delegate, naj načno to vprašanje na prihodnjem kongresu ZKS.

Na seji so razpravljali tudi o sprejemu mladih v ZK in sklenili, da bo 24. novembra v Novem mestu svedčana seja ObK ZKS, na kateri bodo sprejeli v Zvezo komunistov 77 mladih članov.

Senovo ni pozabljeno!

Komisija, ki ji je občinska skupščina v Krškem naložila skrb za prihodnost Senovega, je pravkar prejela študijo o možnostih za novo industrijo.

Po tem predlogu bi kazalo na Senovem zgraditi tovarno keramičnih ploščic za oblaganje pročelij in podobno. V bližnji okolici Senovega in Brestenice bi bodoča tovarna dobivala 30 do 45 odstotkov osnovne surovine. Druga študija, s katero komisija prav tako resno ra-

čuna, predvideva kovinsko industrijo. METALNA iz Maribora naj bi imela na Senovem oddelke za kovinske konstrukcije, nekaj podobnega, kot se je razvilo v Krmelju.

Obe zvrsti industrije bi po približnih računih zaposlila okrog 500 delavcev. Za sedaj so to šele predlogi, nič dokončnega. Kaj bo stalo na Senovem, je odvisno predvsem od tržišča in od zavzetosti republiških organov.

J. TEPPEY

1000 prikolic na mesec

Industrija motornih vozil Novo mesto se že nekaj časa močno uveljavlja na zunanjem, zahodnem tržišču kot izvoznik avtomobilskih stanovanjskih prikolic. Letos že vse leto izvažajo na tuja tržišča povprečno za 800.000 dolarjev prikolic na mesec. Glede na predvideno podvojitev proizvodnje avtomobilov potrebujejo tudi več delavcev za uvoz motorjev in raznih drugih sestavnih delov zanje. Zato IMV povečuje proizvodnjo stanovanjskih prikolic za izvoz. V prihodnjem letu nameravajo izvoziti 12.000 prikolic v vrednosti 8 milijonov dolarjev.

Slavnostna »Naša vez«

Danes bo izšla slavnostna številka »Naše veze«, glasila industrije stavbnega pohištva INLES Ribnica, ki bo posvečena jubilejnim praznikom, katere bo kolektiv praznoval jutri in pojutrišnjem. Pomembnejši sestavki v »Naši vezi«, ki bo tokrat izšla v dvojnem obsegu, bodo med drugimi: poslanica predsednika občinske skupščine Ribnica Boga Abrahamsberga delovnemu kolektivu INLES, izjave 43 članov kolektiva, ki so pri podjetju že 20 in več let, razgovor urednika Franceta Levstika z direktorjem INLESA Vinkom Sparovcem o bodočnosti podjetja.

Nova arheološka najdba

Pretekli teden je posestnik Alojz Kopina iz Družinske vasi zadel pri oranju na svoji njivi na žgan grob. O najdbi je obvestil Dolenjski muzej, ki je poslal na teren takoj svoje strokovnjake, da pregledajo najdbo. Na kraju samem smo ugotovili, da gre za prazgodovinski grob z žganim pokopom v veliki žari, v katero je bila položena nekoliko manjša okrašena vaza ter dva bronasta okrasna predmeta. Skoraj pol metra visoka žara je bila deloma obložena s kamni, na vrhu pa je bila pokrita z veliko neobdelano skalno ploščo. Grob smo previdno izkopali in ga prepeljali v Dolenjski muzej.

T. K.

VREME

OD 14. DO 24. NOV.
Močnejše padavine okrog 18. novembra. V ostalem spremenljivo vreme s pogostnimi manjšimi ali kratkotrajnimi padavinami. Večjih ohladitev še ne bo.

Dr. V. M.

Pozor pred slinavko in parkljevko!

V Slovenijo je bila iz drugih republik zanesena nevarna kužna bolezen parkljarjev: slinavka in parkljevka.

SOCIALISTIČNA REPUBLIKA SLOVENIJA OBČINSKA SKUPŠČINA NOVO MESTO NOVO MESTO

Številka: 322-025/64-5

Datum: 11. 11. 1968

Občinska skupščina Novo mesto, oddelek za medobčinske inšpekcijske službe — veterinarska inšpekcija, izdaja na podlagi 6. člena zakona o veterinarski službi v Socialistični republiki Sloveniji (Uradni list SRS št. 14/65) in 34. člena zakona o ukrepih za pospeševanje živinoreje in o zdravstvenem varstvu živine (Uradni list SRS št. 4/67), v zvezi s 37. členom temeljnega zakona o ukrepih za pospeševanje živinoreje in o zdravstvenem varstvu živine (Uradni list SFRJ št. 16/65)

ODLOČBO

o ukrepih za varstvo živine pred slinavko in parkljevko

I.

Da se zavaruje živina pred slinavko in parkljevko, se odreja:

1. obvezno cepljenje vse govedi na območju občine Novo mesto;
2. cepljenje se izvrši z vakcino C tipa;
3. cepljenje izvrši na stroške lastnika živali veterinarska postaja Novo mesto po sprejetem razporedu, ki ga na krajevno običajen način javno objavi.

II.

Odločba prične veljati takoj.

III.

Vsak sumljiv primer je lastnik živali dolžan takoj javiti najbližjemu veterinarju.

Obrazložitev:

Na območju Socialistične republike Slovenije je zanesena kužna bolezen parkljarjev. Pojavila se je že v šestih krajih. Kot povzročitelj bolezni je ugotovljen C tip virusa slinavke in parkljevke. To je bilo treba odrediti zato, ker je edino učinkovito sredstvo razen strogega nadzora prometa zaščitno cepljenje še zdravih živali.

Veterinarski inšpektor:
FRANC PUČKO, I. r.

396 novih!

V ZADNJEM TEDNU smo zbrali 329 novih naročnikov — uspeh, ki je podoben našim akcijam v preteklih letih! Vsem pismonošcem in drugim sodelavcem iskrena hvala, saj smo s tem do torka, 12. novembra, pridobili že 396 novih naročnikov, kar nas spodbuja k novim naporom. Stanje po občinah v torek opoldne:

BREZICE:	29
CRNOMELJ:	50
KOČEVJE:	53
KRSKO:	37
METLIKA:	9
NOVO MESTO:	66
RIBNICA:	25
SEVNICA:	48
TREBNJE:	36
Razne pošte:	32
Inozemstvo:	11

Sredozemsko morje postaja vsak dan bolj tesno. Poleg ameriške šeste flote brazdajo sredozemske vode bojne ladje Italije, Francije in Velike Britanije. Zdaj se polni s sovjetskimi ladjami. Čakajo samo še kitajskih... Takoj po izvolitvi za novega predsednika ZDA je Richard Nixon po telefonu dejal svojemu poraženemu tekmecu Humphreyju, da ve, kako se človek počuti, ko izgubi. (Nixon je leta 1960 porazil Kennedyja.) Ni pa povedal, kako se človek počuti, ko dobi... Predsednik Johnson se poslavlja iz Bele hiše, toda ne brez sledu. Napisal bo spomine. Spomine bodo napisali še njegova žena, predstavnik za tisk, glavni sluga in menda celo kuhar. Vsak po svoje... Na pritisk okupacijskih oblasti so v Pragi prepovedali izhajanje tednika »Reporters«, ker je brez komentarja ponatisnil enajst let staro karikaturu iz sovjetskega humorističnega tednika »Krokodil«. Karikatura prikazuje tujega diplomata, ki odhaja iz Bele hiše. Pod njo piše: »Pustili so mu cilindar, frak in galoše, suverenost pa so mu vzele... Za delegacijo francoske KP je prišla v Moskvo delegacija italijanske KP. Obe sta ponovno obsodili okupacijo ČSSR. Širijo se glasovi, da utesne Moskva v kratkem »izobčiti« KPI zaradi »krivoverstva«. Včasih so to delali papeži in cerkveni koncilii... Na kongresu zahodnonemških demokratov v zahodnem Berlinu je neka ženska prisilila kanclerju Kiesingerju močno kľofuto, češ da je nacist. Po kratkem postopku so jo obsodili na leto dni zapora. Nauk: v politiki so dovoljene kľofute samo v prenesenem pomenu...

Ob poroki Jacqueline Kennedy so novinarji izvrtili iz njene preteklosti razne anekdote in med njimi našli tudi tole: Nekoč je jezdila na konju, ki bi moral preskočiti oviro. Toda konj se je ustrašil in jo vrpel iz sedla. Fotografji so ta prizor brž posneli. Učaljena Jacqueline se je po telefonu pritožila pri možu predsedniku: »Draga moja,« ji je ta hudomušno odgovoril, »če prva dama Amerike pristane na zadnjici, je to dogodek...«

Poslovodni organi

Potrebe po nadaljnjem, vsestranskem razvoju samoupravljanja so eden izmed vzrokov za bližnje spremembe v ustavi. To pa je hkrati tudi zahteva kolektivov in družbeno-političnih organizacij. Zdaj prihajajo zahteve, da je treba ustaven še temeljiteje spremeniti, pri čemer naj bi položaj države še okrepili.

Toda tudi za predlagane spremembe niso vsi. Ko teče beseda o »poslovodnih organih«, ki jih omenjajo doslej napovedane spremembe ustave, je vmes precej odprtih vprašanj. Največ se jih vrti okoli nerazčiščenega — ali pa ne dovolj pojasnjene — vprašanja, kaj naj bi ta novi organ v delovni organizaciji delal, kakšne naj bi bile njegove pristojnosti.

Menažerstvo?

Dokler to ne bo vsem jasno, o zadevi oz. novem predlogu nič kaj vneto ne raz-

pravljajo niti v sindikatih niti v delovnih organizacijah. Po predloženem osnutku sprememb ustave naj bi bil novi »poslovodni organ« eden izmed organov upravljanja, namenjen pa so mu »določene funkcije upravljanja«. Kritiki novega predloga trde, da bi s tem sprejeli »menadžerska načela« samoupravljanja, katerim pa se Zveza komunistov in zveza sindikatov upirata.

Drugi — teh je zdaj manj — niso tako odločno »proti novemu predlogu o vzpostavitvi »poslovodnega organa«. Pravijo, da bi imela taka rešitev tudi precej dobrih strani, kot na primer: samoupravljanje bi lahko postalo učinkovitejše, odgovornost posameznikov ali skupin v podjetju pa bi bila jasnejše ugotovljena. Zdaj, tako pravijo, direktor in strokovni kolegi podjetja (le-ti naj bi sestavljali »poslovodni organ«) že tako v praksi odločajo o politiki delovne organizacije, toda vedno so »skriti« za sklepi organov upravljanja. Če gre kaj narobe, seveda osebno niso krivi. Če pa je že tako, potem je treba dati direktorju in kolegi tudi formalno pooblastilo, da bi lažje govorili tudi o njihovi določeni odgovornosti.

Delovno področje

Ko nekateri trde, da bi na tak način povečali učinkovitost organov upravljanja in dela kolektivov, kar naj bi bil tudi sicer eden izmed glavnih namenov uvajanja novih namenov uvajanja novih organov, pa trde v sindikatih, da je treba razčistiti še nekatera vprašanja v samoupravljanju delovne organizacije. Pravijo, da so zlasti nejasni odnosi med funkcijo upravljanja in vodenja. Če bi ugotovili, da gre pri tem za dve ločeni področji, bi sodilo v delokrog upravljanja sklepanje o pogojih dela in o delitvi dohodka. Tega, pravijo zagovorniki, ne bi smeli pustiti organom vodenja. Le-ti naj bi odločali o procesu proizvodnje in tehnologije, o strokovnem delu in usklajevanju poslova v delovni organizaciji.

S. V.

TELEGRAMI

SAIGON — Minister za informacije saigonske vlade je dejal, da bo njegova vlada sodelovala na pariških pogajanjih šele takrat, ko bo dobila pismena in podpisana jamstva, da bo delegacija NLF »anonimna« vključena v severnovietnamsko delegacijo.

VARŠAVA — Ta teden je bil v Varšavi peti kongres poljske združene delavske partije. Med drugimi je govoril generalni sekretar Gomułka pet ur. Po njegovem je glavna nevarnost za delavsko gibanje revizionizem. Povedal pa ni nič novega.

NEW YORK — Izraelski veleposlanik v ZDA je dejal, da bo ameriška vlada poslala Izraelu 50 reaktivskih letal »Phantom« do 20. januarja.

PARIZ — V francoskem glavnem mestu je bila velika vojaška parada, v kateri je bila tudi jugoslovanska četa. Parada in druge slovesnosti so bile v počastitev pedesete obletnice podpisa premirja v prvi svetovni vojni.

MOSKVA — Bivši ameriški obrambni minister, zdaj predsednik mednarodne banke Robert McNamara, je kot turist obiskal Sovjetsko zvezo. Sprejel ga je sovjetski premier Kosigin.

WASHINGTON: Novoizvoljeni ameriški predsednik Richard Nixon je v ponedeljek obiskal Johnsona v Beli hiši, da bi se pogovarjala o zagati pariških pogajanj o Vietnamu. Na sliki od leve proti desni: predsednik Lyndon Johnson, njegova žena Byrd, gospa Nixon in novi predsednik, ki bo prevzel svojo dolžnost sredi januarja 1969. — Foto: UPI

Lesna industrija: še vedno na dnu lestvice

Ze tretje leto je lesna industrija v naši državi na dnu lestvice povprečnih osebnih prejemkov — s 626 din. Takoj »nad njo« je tekstilna industrija s 631 din, sledijo pa jima industrija usnja in obutve, storitvena obrt, tobačna industrija in drugi. Ze peto leto pa so na vrhu najboljše plačani ljudje v SFRJ uslužbenci projektantskih organizacij in drugih služb tega področja: letos s 1678 din na mesec, kar je za 212 din več kot lani. Na drugem mestu od vrha navzdol so uslužbenci gospodarskih zbornic (1376 din), na tretjem pa uslužbenci poslovnih združenj s povprečnimi 1326 din. Sledijo jim delavci ter uslužbenci v tehle gospodarskih panogah: nafta, letalski promet, družbene organizacije, filmska industrija, znanost, elektroenergije, zunanja trgovina itd.

LONDON — Veleposlanika ZSSR v Londonu so povabili v britansko zunanje ministrstvo, kjer so mu pokazali, da bo treba znanjati število sovjetskih diplomatov v Britaniji. To je baje v zvezi z vohunsko dejavnostjo nekaterih diplomatov.

tedenski zunanjepolitični pregled

Letošnji zmagovalci na predsedniških volitvah v ZDA Richard Nixon je dobil komaj 300.000 več glasov od svojega tekmeca, demokratskega kandidata Huberta Humphreya. Če upoštevamo, da je za oba kandidata skupno glasovalo kakih 60 milijonov volivcev, je ta razloček res majhen.

Zato so nekateri komentatorji že začeli pisati, da bo Nixon »šibek« predsednik. Pozabljajo pa, da je leta 1960 predsednik Kennedy premagal svojega takratnega tekmeca Richarda Nixona z razliko samo kakih stotisoč glasov in da je kljub temu postal »močan« predsednik.

Toda neposredni glasovi ameriških volivcev niti niso tako važni kakor tako imenovani elektorski glasovi. Če predsedniški kandidat zmagaja na primer v zvezni državi New York, dobi 43 elektorskih glasov, če pa zmagaja na primer v državi Vermont, jih dobi samo tri. Vsaka zvezna država ima namreč toliko elektorskih glasov, kolikor ima poslancev v predstavnikiškem domu in senatorjev v senatu. Ker ima vsaka država po dva senatorja v senatu in vsaj enega poslanca, ima vsaj tri elektorske glasove. Največ jih ima država New York.

Zato se lahko zgodi — in v politični zgodovini ZDA se je že zgodilo — da je bil izvoljen za predsednika kandidat, ki je dejansko dobil manj neposrednih glasov kot njegov tekmec! Pač pa je zmagoval v državah, ki imajo po največ elektorskih glasov.

Letos se je bil na bojišču pojavil še tretji kandidat — rasist Wallace iz zvezne države Alabame, ki je zmagal samo v petih državah »globekega« Juga, to je v tistih državah, kjer je rasizem najbolj zakoreninjen. S to zmago pa ni mogel preprečiti Nixonu, da ne bi s 302 elektorskima glasovoma gladko zmagal na volitvah. Za zmago jih je potreboval samo 270.

Prvo vprašanje, ki se zastavlja vsakomur, je vsekakor vprašanje, kakšen bo

novi predsednik ZDA, ki bo »zasedel prestol« 20. januarja prihodnje leto. Nihče ne ve, kakšen predsednik bo Nixon, toda nekaj je mogoče sklepati iz njegovih prejšnjih dejanj in izjav.

Sam pravi o sebi takole: »Kar zadeva rasna vprašanja, sem liberalec. V gospodarstvu sem konservativec. V domači politiki, lahko rečete, sem sredinec. Ne maram etiket. Ne morete me

Novi predsednik

razvrstiti. — Sem pragmatik, toda ne tak pragmatik, da bi se ogreval za nekaj samo zato, ker uspeva. Sem pragmatik, toda spoštujem neka globoka načela, ki se ne spreminjajo. Kratko malo nisem dogmatik. Če me že hočete opredeliti, recite, da sem zmernišek...«

Bomo videli. Dogodek prejšnjega tedna v Parizu je bil prihod delegacije osvobodilne fronte Južnega Vietnama (NLF). Vodi jo pripadnik članica CK NLF Nguyen Thi Binh. S prihodom te delegacije se je začelo novo obdobje na pariških pogajanjih, ki bodo brez dvoma dolgi in naporni.

Pogovori v Parizu so se premaknili z mrtve točke, brž ko je predsednik Johnson ukazal ustaviti vse bombne napade na ozemlje Severnega Vietnama. To je bil pogoj, ki ga je postavljala Hanoi za začetek resničnih pogajanj o premirju.

Prihod delegacije NLF v Pariz nikakor ni po godu južnovietnamski vladi v Saigonu, ki je zahtevala, naj se delegacija NLF pogaja v sklopu severnovietnamske delegacije, ne pa kot samostojna delegacija. Ta zahteva je naltela celo pri Američanih na nerazumevanje. Sami uvidijo, da ni mogoče osvobodilne fronte potisniti vstran.

Zato so začeli ameriški predstavniki v Saigonu pritiskati na vlado, naj se spametuje. Očitno je, da imajo Američani sredstva, s katerimi lahko spametujejo saigonske voditelje. Ti pa morda upajo, da bodo pri novem ameriškem predsedniku Nixonu našli nekoliko več razumevanja za svoje ozke interese kakor pri predsedniku Johnsonu, ki se bo v kratkem poslovil iz Bele hiše.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ PREDSEDNIK TITO V SLAVONIJI — Predsednik republike Tito je v soboto in nedeljo obiskal več krajev v Slavoniji. V nedeljo je govoril v Osijeku na zborovanju, ki se ga je udeležilo kakih 200.000 ljudi. Med drugim je dejal, da je bilo letošnje leto eno najbolj burnih v našem razvoju. Sprejeli smo mnoge ukrepe, da bi hitreje premostili ovire.

V kmetijski proizvodnji smo marsikje dosegli evropsko raven. Toda hkrati so se pojavile v kmetijstvu tudi hude težave. Le-te nastajajo zlasti tudi zato, ker zadevamo ob močne ovire pri izvažanju kmetijskih pridelkov in izdelkov. Država, ki so članice skupnega evropskega trga, namreč otežujejo naš izvoz z večjimi carinami in drugimi zaščitnimi ukrepi. Mi pa smo, namesto da bi tudi sami zaščitili naše kmetijstvo, celo uvažali kmetijsko blago.

Tito se je zavzel za hitrejšo modernizacijo kmetijstva. Pri tem naj bi družbeno kmetijstvo bolj pomagalo tudi zasebnim kmetom z moderno tehnologijo.

■ V VSELJIVSKI OBRAMBI BODO SODELOVALI VSI — Zvezni izvršni svet je poslal zvezni skupščini predlog novih zakonov o vse-ljudski obrambi in vojaški obveznosti. Ta zakonodaja temelji na spoznanju, da je v naših okoliščinah možno učinkovito braniti našo deželo s sodobno organizirano in opremljeno armado, ob kateri so

hkrati enote ozemeljske obrambe, v katere se bo praktično vključilo vse prebivalstvo.

Predlog zakona o vojaški obveznosti pa vsebuje to novost, da se za šest mesecev (torej na normalni poldrugoletni rok) podaljša rok v

Družbeno kmetijstvo naj pomaga zasebnim kmetom

šolah za rezervne oficirje vsem, ki niso dokončali fakultete.

■ PREUSMERITI 750 POSTELJ — Tuberkulozo smo v Sloveniji uspeli že tako omejiti, čas zdravljenja te bolezni pa skrajšati, da imamo zdaj v slovenskih bolnišnicah za tuberkulozo kakih 750 postelj v te namene odveč. Gre za Pohorski dvor, Topolšico in del sežanske bolnišnice. Zdaj teče razprava o tem, za katere druge zdravstvene namene bi preusmerili odvečna zmogljivost.

■ SPET SLINAVKA — Mesarsko podjetje na Jesenicah je bilo

pred dnevi prisiljeno poklati in zakopati 120 prašičev in nekaj goved, ki so zboleli za slinavko. Podjetje je to živino kupilo v Vojvodini. Republiška veterinarska inšpekcija je ob tem sklenila, da bodo začeli takoj cepiti na stroške lastnikov vso živino v Sloveniji.

■ DODATEK ZA BORCE — 800 N DIN — Zvezni skupščini je predložen osnutek zakona, po katerem naj bi borci imeli pravico do 800 N din mesečnega dodatka. To pravico bi imelo v Sloveniji kakih 2200, v vsej državi pa 18.300 borcev. Le-ti morajo izpolnjevati naslednje pogoje: da so odšli v partizane do 13. oktobra 1943, da so v delovnem razmerju, da imajo najmanj 15 let pokojninskega staža in da so zavarovani najmanj 10 let. Pravico do tega dodatka bi imeli tudi borci v španski državljanski vojni.

■ V ITALIJO LE Z OSEBNO IZKAZNICO — Obstoja predlog, naj bi zakon o potnih listih spremenili v toliko, da bi naši državljani lahko potovali v Italijo samo z osebnimi izkaznicami.

■ PREMALO ODVETNIKOV — V Sloveniji je zdaj vsega 220 odvetnikov, od tega 90 v Ljubljani. Pred vojno je bilo več odvetnikov kot zdaj. To so povedali na sestanku, na katerem so novinarje seznanili s pripravami na 100-letnico odvetniške zbornice, ki jo bodo praznovali 15. in 16. novembra v Ljubljani.

Prodor mladih

Med predvidenimi kandidati za vodstvene organe Zveze komunistov Slovenije je 75 odst. novih ljudi - Polemična razprava o predlogu statuta ZKS

Prejšnji ponedeljek se je centralni komite ZK Slovenije sestaj na svoji zadnji seji pred VI. kongresom ZK Slovenije, ki se bo začel 9. decembra. Na tej seji sta bila v ospredju predlog statuta ZKS in predlog o tem, kako naj bodo sestavljeni novi republiški organi ZKS.

Predlog statuta teži k temu, da bi čimbolj prispeval k ustvaritvi sodobno organizirane Zveze komunistov, kakršno potrebuje samoupravno urejena družba. To pa zlasti tudi terja, da se člani ZK ne kot pasivni izvrševalci direktiv višjih organov, marveč da so samostojne osebnosti, ki odgovorno sodelujejo pri oblikovanju in izvajanju politike ZK. Takšno vlogo člana ZK so komunisti v večtedenski statutarji razpravi zelo močno podprli.

Na seji centralnega komiteja pa se je razvnela polemična razprava o razmejitvi pristojnosti med novimi republiški organi ZK, predvsem med novo osnovano republiško konferenco in centralnim komitejem. Predstavniki komisije za organizacijo in razvoj ZK so namreč smatrali, da vloga nekaterih vodstvenih organov ter odnos med njimi kot jih predvideva predlog statuta, niso povsem jasni in smotni. Po teh mnenjih naj bi bila vodstveni organ ZK v republiki le konferenca, ki bi določala politiko med dvema kongresoma, ne pa tudi centralni komitej, ki naj bi bil le izvršilni organ konference, medtem ko je predlagani sekretariat odveč. Predstavniki te komisije so se zavzemali za to, da bi poleg predloga statutarne komisije tudi njihov predlog dobil vizo za na kongres.

Drugi pa so smatrali, da je centralni komitej kot politično vodstvo nemogoče ločiti od kongresa; treba mu je dati možnost, da ob polni odgovornosti oblikuje politična stališča ter zanje odgovarja kongresu in konfereci. Po teh mnenjih bi stopili korak nazaj, če bi sprejeli predlog komisije za organizacijo in razvoj ZK. Republiška konferenca bi v tem primeru postala sedanji centralni komitej, novi centralni komitej pa bi opravljal vlogo sedanjega izvršnega komiteja. To drugo stališče je na seji odločno prevladalo, tako da je centralni komitej s 53 glasovi (ob 4 vzdržanih) odklonil spremenišvalni predlog komisije za

organizacijo in razvoj ZK ter sklenil dati v nadaljnjo javno razpravo in predložiti kongresu predlog statuta, kakršnega je pripravila statutarna komisija.

Pač pa je centralni komitej sprejel nekatere druge sugestije. Tako je osvojil predlog, da naj bo v uvodnem delu statuta še bolj jasno poudarjena osvoboditev dela kot končni cilj komunistov. Med drugimi spremembami, sprejetimi na tej seji, naj omenimo še opustitev opomina, ker naj bi izrekanje disciplinskih ukrepov nadomestili s sprotno kritiko in opozarjanjem na nepravilna ravnanja posameznih članov ZK. Tako predvideva sedaj predlog statuta le izključitev kot edini disciplinski ukrep.

Centralni komitej je na omenjeni seji sprejel ter dal v nadaljnjo javno razpravo tudi predlog za sestavo vodilnih organov ZKS. Pri tem naj zlasti omenimo, da je med predvidenimi kandidati za te organe kar 75 odstotkov novih ljudi, ki doslej še niso bili v republiških vodstvih. To pa pomeni razveseljivo, močan prodor novih, zlasti mlajših kadrov, kar kaže na to, koliko novih ljudi je že zrastle v samoupravljanju in kako odločno smo začeli pomlajevati Zvezo komunistov. Letos je namreč vstopilo v ZKS že do konca oktobra 3271 novih članov, zlasti mlajših ljudi, do kongresa oziroma v bližnjem času pa jih namerava vstopiti še več.

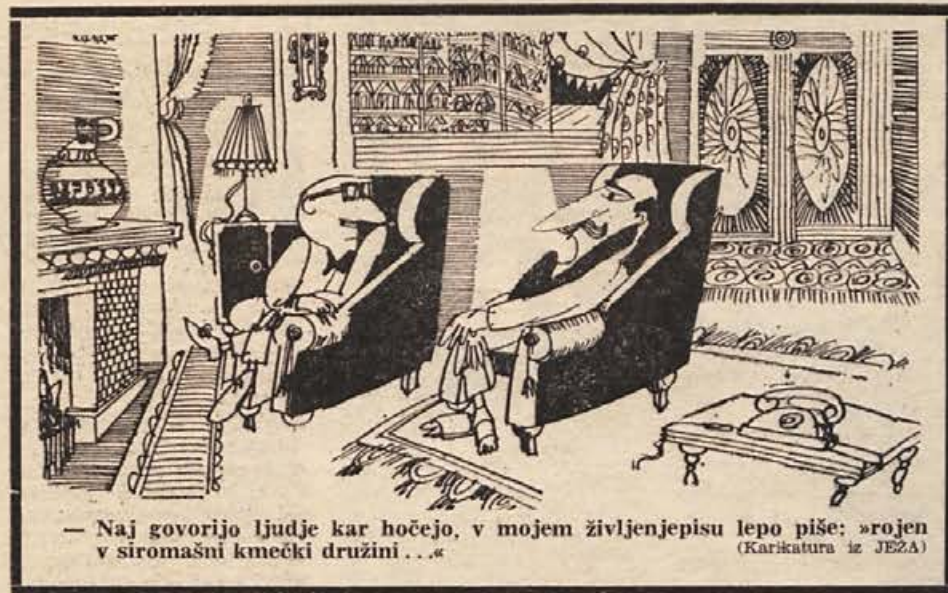
MIRO ZAKRAJSEK

Delovni čas v državni upravi

V spremembah zakona o petdnevem delovnem tednu smo prezrli, da mora trajati delovni čas obvezno med 7. in 14. uro in ob sredah še med 15. in 19. uro, lahko pa traja posamezne dni seveda tudi več, vendar v enem dnevu ne več kot 10 ur

Marsikdo se zdaj sprašuje, ko je republiška skupščina že sprejela spremembe zakona o petdnevem delovnem tednu, kako bo delovni čas konkretno razporejen v petih dneh v tednu. Ni jih malo, ki si razlagajo tako, da bo vsak dan od 7. do 14. ure, ob sredah pa še od 15. do 19. ure popoldne. Ko pa to sešteje, mu ne pride skupaj 42 delovnih ur, ampak le 39.

Vsa stvar pa je v tem,

— Naj govorijo ljudje kar hočejo, v mojem življenjepisju lepo piše: »rojen v siromašni kmečki družini...«

(Karikatura iz JEZA)

Kmetijske organizacije za vse kmete

Socialistična zveza in gospodarska zbornica Slovenije bosta podpirali kmete, da si po potrebi ustanovijo novo zadrugo ali delovno skupnost - Zakon o kmetijskih zadrugah je treba spremeniti - Kmetijske zadruge in obrati za kooperacijo naj bodo samoupravni organi kmetov

Po dolgih razpravah, ali so kmetom potrebne še drugačne kmetijske organizacije od sedanjih - zadrug ali delovne skupnosti, v katerih bodo gospodarili oni - se predsedstvo in izvršni odbor republiške konference SZDL Slovenije in upravni odbor gospodarske zbornice SR Slovenije na skupni seji 29. oktobra zavzeli, da so potrebne.

Velika večina kmetov v Sloveniji - več kot 80.000 pravih kmečkih družin ali, če upoštevamo le tiste kmete, ki imajo večja posestva od štirih hektarov, okrog 60 tisoč - ne more biti prepuščena le samim sebi zunaj sleherne kmetijske ali ustanovske organizacije. Vsem kmetom je treba omogočiti, da se organizirajo, če želijo. Osnovna vloga njihove orga-

nizacije pa naj bo, da bodo proizvajali več in z manjšimi stroški ter da bodo lažje prodali svoje pridelke.

Socialistična zveza in gospodarska zbornica Slovenije sta se zavzeli za spremembo sedanjega zakona o kmetijskih zadrugah, kar so mnogi kmetje že dolgo želeli. Kmetijske zadruge naj bodo posebne vrste družbene in gospodarske organizacije, v katerih bodo imeli zadržniški vodilno vlogo pri oblikovanju proizvodnih odnosov na vasi. Pri sedanjih kmetijskih organizacijah pa naj bodo kmetje enakopravno zastopani v zadržniških svetih in svetih kooperantov ter v delavskih svetih, in sicer v razmerju z dohodkom, ki ga ustvarjajo s svojim delom in lastnimi sredstvi v skupni proizvodnji.

Predvidene spremembe v zadržništvu ne pomenijo, da je treba porušiti sedanje sodelovanje med kmetijskimi organizacijami in nekaterimi kmeti. Gre le za to, da bi imeli vsi kmetje možnost, organizirati se in se med sabo povezovati v ustreznih ustanovskih organizacijah, ki bodo skrbale za boljšo proizvodnjo ter prodajo pridelkov. Pri teh dejavnostih naj ne bo odločilna velikost organizacije, zato naj se povežejo v vsej republiki, kot je bilo pred desetimi leti. Skupno vodstvo, ki je lahko pri gospodarski zbornici, se lahko imenuje zadržna zveza ali podobno. Sodelujejo lahko tudi z drugimi kmetijskimi, predelovalnimi in trgovskimi organizacijami. O vsem pa naj odločajo zadržniški ali kooperanti pri kmetijskih organizacijah.

Za kmete, ki so bili v minulih letih izločeni iz kooperacije s kmetijskimi organi-

zacijami, je spodbudno, da Socialistična zveza in gospodarska zbornica Slovenije poleg podpore za spremembo zakona o kmetijskem zadržništvu izjavljata, da bosta kmetom tudi pomagali pri uresničevanju njihovih želja, da bi se organizirali. Podpirali bosta kmete zlasti na tistih območjih, kjer sedanje kmetijske organizacije ne kažejo dovolj razumevanja za sodelovanje - kooperacijo - z vsemi kmeti. Vsi kmetje naj postanejo enakopravni proizvajalci in naj imajo enake možnosti pri mehaniziranju dela na svojih posevkih, izboljšavah zemljišč, da bi več rodila, pri obnovah nasadov in pri drugem gospodarjenju.

Taki sklepi pomenijo velik preobrat v razvoju slovenskega kmetijstva, ki ga ni treba ali ga ne bi smeli več ločiti na družbeno in zasebno. Naj se razvija skupno ali pod enakimi pogoji. To pa hkrati pomeni, da bo razvoj kmetijstva na kmečkih posevkih v prihodnjih letih veliko bolj odvisen od kmetov kot doslej. Torej se spleča pljuntiti v roke.

J. PETEK

Povprečje za devet mesecev: 959 din

Najnovejši podatki Zavoda SRS za statistiko kažejo, da so se povprečni osebni dohodki, obračunani za avgust, izplačani pa pretežno v septembru, zmanjšali na 1003 N din (julija: 1036 N din). Za obdobje 9 mesecev se je povprečje ustalilo po zadnjih podatkih pri 959 din na zaposlenega.

Povprečje OD v slovenski industriji znaša 973 din, vodi pa filmska industrija (-) s 1880 din. Slede ji: elektroenergija (II) s 1555, grafična industrija 1238, tobačna industrija 106 din itd. Kmetijstvo zaostaja za to obdobje z 831 din, gozdarstvo je doseglo konec avgusta 915, gradbeništvo pa 983 din. Povprečni mesečni OD je znašal v tem času v zbornicah 1675 din, v trgovini 1113, gostinstvu 938, v obrti 960, v šolstvu 1018 in v znanosti 1290 din.

September malce cenejši kot avgust

Indeks cen življenjskih potrebščin za 4-člansko družino v Sloveniji se je septembra v primerjavi z letošnjim avgustom zmanjšal za 0,1 odstotka, hkrati pa je bil za 6 odstotkov večji kot lani septembra. Letos je morala 4-članska družina v primerjavi z lanskim septembrom izdati 4 odstotke več za hrano, 2,3 odstotka več za tobak in pijačo, 4,4 odstotka več za kurjavo in razsvetljavo, 2,1 odstotek več za obleko, 7,6 odstotka več za stanovanje, opremo, 4,2 odstotka več za higijenske potrebščine, 6,7 odstotka več za promet, 11,6 odstotka več za kulturne izdatke in kar 21,9 odstotka več za stanovanje.

Razveseljivo: 4000 več zaposlenih

Ceprav pridejo nekateri podatki v javnost z majhnimi zamudami, pa so tudi za bralce tednikov vedno zanimivi: tako je tudi število, ki govori o novo zaposlenih delavcih v Sloveniji. Število zaposlenih se je avgusta povečalo za 2558 oseb, izračunali pa so, da se bo do konca leta povzpelo na 4000.

Kmetijski nasveti

Krmoreznice so preteklost

Pred dvema desetletjema je bil še velik uspeh, če je nekdo porabil za en kilogram prirastka piščanca le 4 kg krmil. Danes s tem nihče več ne bi bil zadovoljen, najboljši pitanci porabijo že samo 2 kg, težo enega kilograma pa piščanec doseže že po dveh mesecih življenja. To pot ne bomo govorili o krmilni vrednosti krmil, temveč o pripravljanju krmil ter njihovem vplivu na izkoriščanje krme.

Ko prehrana živali v bližnji preteklosti še ni bila dovolj pojasnjena, so rejci precejevali pomen priprave krme. To je bil čas slamožerov, ki so šle dobro v denar; kmetijska znanost pa je pokazala drugače. Poskusi in merjenja so pokazali, da rezanje in drobljenje krme prebavljivost prav nič ne poveča.

Ovržen pa je bil tudi drug razlog, ki je govoril v prid rezanju, da je le na ta način mogoče živalim vsiliti slabša krmila: slamo in koruznico. Toda kdor danes krmi živino s slamo in koruznico, ni kaj prida živinorejec. Tudi drobljenje žita, razen za prašiče, ne poveča prebavljivosti za toliko, kot drobljenje stane. Se več: trdijo celo, da je govedu bolj gospodarno pokladati celo peso ali repo.

Tudi parjenje in kuhanje ne poveča prebavljivosti in ga zato uporabljamo le še pri krmljenju prašičev, posebno če jih krmlimo s krompirjem. Vsi drugi postopki: praženje zrnja, kisanje, oslajevanje ali kvašenje nimajo pomena zaradi boljšega izkoriščanja krmil, temveč je to le priprava bolj okusnih krmil za boljše in mlajše živali. Sama priprava krmil živinorejcu ne daje posebnih uspehov, mnogo več pa si lahko obeta od preučevanja hranilnih sestavin krmil in ugotavljanja potreb živali. Prav v tem pa je bil dosežen neslučen napredek. Čeravno cenejih, domačih krmil še zlepa ne bo mogoče nadomestiti z drugimi, smo na podlagi znanstvenih ugotovitev sposobni narediti take mešanice, ki zadostujejo za vse potrebe živali. Seveda so te mešanice primerno drage in jih v naših razmerah uporabljamo samo za dopolnitev doma pridelanih krmil.

Inž. M. L.

— Glej, glej... obeta se mi lep denar...

(Karikatura iz JEZA)

KRANJSKE IZKUŠNJE

V Kranju je bila minuli mesec prva velika vaja civilne zaščite v naši republiki

Kranj, 19. oktobra —

Mesto je bilo zavito še v nočno tišino in hladna megla se je plazila po strehah hiš. Na Trgu revolucije je le mož srednjih let z metlo v roki opravljal svoje delo. V daljavi je zavijajoči žvižg vlaka pretrgal tišino. Nič neobičajnega se ni dogajalo, le hladna jesenska noč je čakala na nov dan.

Ob 2.30 pa je predsednik občinske skupščine v Kranju prejel odlok o mobilizaciji. S tem se je začela uresničevati taktična predpostavka vaje civilne zaščite.

Predsednik je takoj poklical člane sveta za narodno obrambo, vodje oddelkov občinske skupščine ter druge. Na pozive, ki so jih raznosili kurirji, so se najbližji odzvali že čez nekaj minut. Ko je prišla večina poklicanih, ih je predsednik takole seznanil z operativno taktičnim položajem in odlokom o mobilizaciji:

»Znano vam je, da je v zadnjih tednih zelo narasla mednarodna napetost in vzporedno z njo tudi vojnouhujskaška propaganda. V nekaterih državah se je zaostrila kampanja proti vsem naprednim silam. Pri nas se se je zelo povečala obveščevalna aktivnost tujih sil, v zadnjih dneh pa je bilo tudi več diverzij. Organi javne varnosti so nekatere izvajalce teh akcij tudi prijeli.

Zato je tudi naše vodstvo ukrenilo vse potrebno, da se zaščitijo meje in da se zagotovi red in varnost v državi...»

Predsednik je potem razdelil programe in navodila. Načelniki oddelkov občinske skupščine so takoj začeli uresničevati naloge o izvedbi mobilizacije oziroma pripravljenosti: tako oddelek za gospodarstvo, za blagovni promet, za promet in zveze, za družbene službe, za informativno službo itd.

Upravni in drugi organi odidejo na vojno lokacijo

Do pete ure zjutraj so bile vse delovne organizacije, ki imajo svoje civilne enote, seznanjene z odlokom o prehodu v vojno stanje. Prav tako so bile o tem obveščene tudi vse druge enote, ki naj bi poskrbele, da bi ob morebitnem letalskem napadu življenje v mestu normalno potekalo.

Uredništvo Glasa je spremljalo vse te priprave in se hkrati pripravljalo na izdajo posebne številke. Del občinske uprave in drugih služb se je že začel pripravljati za odhod na vojno lokacijo. Ob 5.15 se je del teh tudi preselil. Vse druge službe pa so delale nemoteno naprej v prostorih občinske skupščine. Vendar pa so bili vsi pripravljeni za morebitno preselitev.

Ob 5.25 je oddelek za informacije sporočil, da je ob 5. uri Tanjug posredoval poročilo o nadaljnji mednarodni

Ognjeni zublji in steber črnega dima so silili proti nebu. Tako je bilo nekaj minut po napadu na tovarno SAVA (slika zgoraj).

Ekipe kranjskega zdravstvenega doma se je na kraj atomskega napada pripeljala z reševalnimi avtomobili. Takoj po prihodu so postavili ambulanto šotore in pomagali ranjencem in drugim žrtvam (v sredi).

Dva helikopterja sta s priročišča atomskega napada odvažala najtežje »ranjence« v nekaj kilometrov oddaljeno namišljeno bolnišnico (spodaj).

ni zaostitvi in premikih enot »modrih«. Ujeta so bila tudi poročila tujih radijskih postaj v slovenščini, v katerih so napadali našo državo.

Ob 6. uri, ko so enote »modrih« na ozemlje naše države prešle v ofenzivo, se je v Kranju že zasilil program radija Kranj. Predsednik občinske skupščine je prebivalce mesta oziroma občane takoj seznanil o nastalem položaju in jih pozval, da v okviru vaje civilne zaščite mirno in z vso resnostjo opravljajo svoje dolžnosti, delovne organizacije pa da nadaljujejo s proizvodnjo.

Medtem so se nadaljevali boji »modrih« z »rdečimi«. Slednji so uspešno odbijali napade enot. Čeprav je bil pritisk »modrih« vse večji, so »rdeči« z živahno obrambo in raznimi ovirami močno zavirali prodiranje »modrih«.

Vse službe delajo normalno

Vsa trgovska podjetja v Kranju so že ob 4.30 zvedela za odlok o prehodu v vojno stanje. Zato je nekaj ur kasneje preskrba prebivalcev s hrano in z drugim nemoteno potekala. V industrijskih delovnih organizacijah so se pripravljali na morebitni napad. Enote civilne zaščite so bile pripravljene. Tovarna gumijevih izdelkov Sava je ustanovila štab civilne zaščite. Formirana je bila delavska protiletalska enota. Poskrbljeno je bilo za preskrbo z zdravili. Normalno je delala služba zvez. S sedežem organov na vojni in mirni lokaciji, z združenim odredom občine, s centrom za obveščanje in alarmiranje, z opazovalno postajo in s krajevno skupnostjo severno od centra mesta, so bile vzpostavljene žične, radijske ter kurirske zveze.

Ob poslopiju kranjske bolnišnice je že v zgodnjih jutranjih urah zaplapolala zastava Rdečega križa. Osebe bolnišnice je dobilo tudi znake in izkaznice RK.

Radio Kranj je z letaki seznanil prebivalce o svojem programu. Časnikarji Glasa so obiskovali delovne organizacije, upravne in druge organe in pripravljali poročila.

Letalski napad na tovarno »SAVA«

Ob 8.57 so v Kranju zatuli sirene. Grozil je letalski napad. Enote civilne zaščite v delovnih organizacijah so se pripravile. V krajevni skupnosti »Vodovodni stolp« so bili prebivalci oziroma odgovorni za zaščito prav tako pozorni. Zasilil se je hrup letal.

Dve letali sta preleteli mesto in se spustili nad tovarno Sava. Sledil je dolg, grozljiv trenutek in potem je zabobnelo. Bombe so zadele skladišče gume, ki je vzplamtelo kot bakla. Bil je to napad s klasičnim orožjem.

Enote samozaščite so hitro ukrepale. Zdravstvena ekipa je takoj po napadu nudila prvo pomoč. Hkrati so v štabu civilne zaščite v tovarni ugotovili, da bodo posledice napada lahko odstranile tovarniške enote samozaščite same.

Se dvakrat so to dopoldne sirene najavile letalski napad. Ob 10. uri so letala preletela letališče Brnik, ob 12. pa je bil na programu glavni prikaz vseh enot civilne zaščite. Severno od Kranja je bil izveden atomski napad. Kmalu po eksploziji atomske bombe so prihiteli na področje »Vodovodnega stolpa« reševalne ekipe, gasilci in druge enote. Tako je bila postavljena postaja prve pomoči, hkrati pa je že stekla

pomoč ranjencem. Reševanje iz stanovanjskih objektov je potekalo hitro in mirno. Gasilci so v nekaj sekundah pogasili ogenj. Tudi druge enote, ki so bile vključene v vajo, so ukrepale. Delavci cestnega podjetja so popravili poškodovano cesto, električarji zamenjali električni drog, predstavniki komunalnega podjetja so popravili odtočni kanal, vodovodni inštalaterji pa počene cevi. Že dobre pol ure po atomskem napadu je izšla tudi posebna številka časnika Glas.

Zakaj vaja civilne zaščite?

Vaja, v kateri je sodelovalo okrog 1300 ljudi, je bila končana približno dve uri po improviziranem atomskem napadu. Že nekaj ur po njej so strokovnjaki in opazovalci iz vseh slovenskih občin in drugih republik (bilo jih je okrog 400) podali hitro in nepogoljeno oceno:

■ »Vaja vseh enot civilne zaščite v Kranju je uspešna in dejansko pokazala, kaj vse nas čaka v prihodnje na področju vseh ljudske obrambe in civilne zaščite v krajevni skupnosti, delovni organizaciji, občini.«

Kranjčani in opazovalci so lahko torej to soboto videli, kaj vse je potrebno za dobro organizirano in vedno pripravljeno civilno zaščito oziroma vseljudsko obrambo. Posebno pozornost je v okviru vaje vzbudila razstava opreme za vse vrste zaščite. Takšno opremo bi morala imeti vsaka občina. V veliko pomoč pa bo v prihodnje občinskimi skupnostim in še posebej oddelkom za narodno obrambo film, ki so ga posneli med pripravami na vajo in njenim potekom.

Kranjska vaja vseh enot civilne zaščite in drugih upravnih služb v občini je bila koristna tudi za to, ker je dejansko prikazala vse okolnosti in pogoje (geografske, gospodarsko-ekonomske in druge), ki jih bo v prihodnje treba upoštevati v vseljudski obrambi. Republiški sekretariat za narodno obrambo je s svojo pobudo in z vajo nedvomno veliko prispeval k jasnejšemu in razumljivejšemu pojmovanju na tem področju.

Ce izhajamo iz osnutka zakona o narodni obrambi, kjer je določena organizacija in pomen enot civilne zaščite in če upoštevamo, da se bo v prihodnje v vseljudsko obrambo moral vključiti sleherni občan, potem vsekakor ne moremo zanikati pomembnosti te in podobnih vaj v prihodnje. Predvideno je namreč, da bodo takšne vaje organizirane tudi v drugih slovenskih občinah, da bi le te lažje pravočasno rešile kadrovske, organizacijske in predvsem materialne težave ki jih še čakajo.

V okviru vseljudske obrambe samo z zakonom o narodni obrambi seveda ne bodo rešeni vsi problemi in naloge. Gre za to, da bodo ob morebitnem napadu oziroma vdoru sovražnika morale biti enote civilne zaščite (kakor tudi občani) sposobne ukrepati in ublažiti razdiraln- stihijo. Zato pa ni dovolj, da so ukrepi in naloge zapisani le na papirju; ni dovolj da so določeni v zakonu, ampak morajo živeti povsod: v krajevni skupnosti, delovni organizaciji, občini, regiji itd. To pa je leno pokazala tudi prva takšna vaja v Sloveniji, ki je bila hkrati konkreten korak k nalogam, ki nas še čakajo.

Tekst: A. ZALAR
Fotografije: F. PERDAN

Reformni dinar in človek sta se srečala na križpotju

Vest: LABODOV obrat se seli v soboto v Krško, je prebivalce Kostanjevice zadela v živo. Protestni zbor občanov Kostanjevice je bil 6. novembra prej podoben revoluciji kot pa sestanku. Vprašanja in obtožbe so deževale na tak način, da predstavniki tovarne LABOD kljub najboljši volji niso mogli odgovoriti nanje. V dvorani je bila dobra polovica vseh Kostanjevičanov. In vendar: niso imeli namena koga žaliti ali soditi. Oster spopad so v petek, 8. novembra, rešili s pametnim sporazumom.

Kostanjevici pravimo dolenske Benetke. Razen slikovite Krke, ki jo oblija z dveh strani, zavidljivo razvite kulture, LABODOVEGA obrata v starem kostanjeviškem gradu, tega gradu, ki ga že nekaj let obnavljajo, kleparskega obrata, nekaj gostišč in trgovin nima Kostanjevica ničesar.

»Nimamo mož, ki bi bili na položajih in bi se potegovali za nas. Naši možje leže na pokopališču, ker so jih Nemci med vojno ustrelili!« je povedal nekdo na zboru. Po vojni je Kostanjevica izgubila občino in KZ in prebivalci se čutijo prizadete. Nič čudnega torej, če je boleče odjeknila vest, da se LABODOV obrat, v katerem je zaposlenih 120 delavk, seli v Krško in da ga v Kostanjevici ne bo več. Nič čudnega torej, če je bil zbor občanov sklican v sredo ob 19 uri obiskano tako, kot že dolgo ne.

Vzdušje na zboru ni bilo primerno za pameten razgovor. Izvajanja direktorja tovarne perila LABOD Zdravko Petana je bilo kljub ozvočenju zaradi hrupa v dvorani slišati zelo slabo.

Ob topotu nog in medklicah se je težko razumeti

Kostanjevičani so želeli zvedeti, zakaj se njihov obrat seli v Krško. Direktor Zdravko Petan je pozdravil navzoče in poudaril, da želi, da bi se vprašanje preselitve obrata, ki je pomembno za Kostanjevico in za LABOD, rešilo. Poudaril je, da kot zakoniti predstavnik podjetja in njegovih samoupravnih organov ki so sklepali v okviru zakonitih pooblastil, ne želi glede na vzdušje v dvorani odgovarjati, kot da bi bil na zatožni klopi.

Omenil je, da LABOD ni imel zahrbtnih namenov. DS podjetja je sprejel sklep o preselitvi. Kolektiv obrata je dal možnost odločitve. V sredo, 30. oktobra ob 15. uri, je bil v Krškem sklican sestanek s predstavniki ObS Krško, političnih organizacij in kraja Kostanjevice. Zaradi

pomanjkanja časa so bili nasteti povabljeni samo po telefonu. Vabili sta se odzvala edino načelnik oddelka za gospodarstvo in predsednik sveta za plan in finance ObS Krško. Oba sta na sestanku izjavila, da sta za tisto stališče, ki ga bo sprejel kolektiv.

Nato je bil v ponedeljek, 4. novembra, sklican kolektiv obrata, ki se je popolnoma soglasno odločil za preselitev v Krško. Stroji bodo preseljeni v soboto, 9. novembra, delavkam pa je zagotovljen brezplačen prevoz z avtobusom. Samoupravni organi so se odločili za preselitev zato, ker so obstoječi prostori v kostanjeviškem gradu neprimerni, ker v njih ni možnosti za razvoj in ker zahteva tržišče preusmeritev proizvodnje. V Krškem ima tovarna na voljo obnovljene, sodobne prostore, kjer se lahko zaposli ves kostanjeviški obrat in še mnogo novih delavk povrhu.

Vprašanja in odgovori, ki so utonili v vpitju

Brez dvoma je lahko le malo ljudi v dvorani iz direktorjevih besed izluščilo to, kar je bilo pravkar napisano. Deževala so vprašanja in ugovoritve.

Zakaj pa se Krško ne seli k nam? Seveda so bile vse delavke za preselitev, toda pod pritiskom! Mar naše delavke niso ustvarile nič? Govorite o 42-urnem delavniku, delavke pa delajo vse sobote in nedelje! Obrat je dobival vedno najsilabše delo, zato ni čudno, če nima storilnosti! Koliko bo stal prevoz v Krško in zakaj ne bomo raje tega denarja porabili za razvoj obrata? Pred enim letom so bile vse delavke proti selitvi, kako to, da so iznenada vse zanje? Koliko skladov je ustvarjal kostanjeviški obrat in kje je ta denar? Zakaj niste v Kostanjevico ničesar vlagali? Ali ste razen gospodarske upoštevati tudi človeško in socialno plat selitve? Če je dala občina Krško denar za obrat v Krškem, zakaj ga nima za Kostanjevico?

Težko je odgovarjati v

hrupu, nemogoče pa je pojasnjevati razburjenim ljudem, ki morda povrh vsega nočejo razumeti.

Predstavniki LABODA utemeljujejo in skušajo zavrniti obtožbo

Direktor Zdravko Petan je skušal odgovoriti na vsa vprašanja kar se da izčrpno, toda zaradi vzdušja v dvorani mu to ni uspelo.

Razen redkih Kostanjevičanov, ki so pozivali k miru in postavljali razumna vprašanja, sta k uspehu zbora največ pripomogla republiška poslanca Edo Komočar in Milan Ravbar.

Direktor Petan je pojasnil, da je organizacija dela v LABODU zaradi treh obratov zelo otežena. Podčrtal je, da v Kostanjevico kljub razpi-

LABODOVE NALOŽBE

Obrat	V stavbe in stroje	Dobili posojilo	Od tega že vrnili
Novo mesto	4.430.000	1.800.000	390.000
Krško	2.230.000	-	-
Kostanjevica	320.600	320.600	320.600
Skupaj	6.980.000	2.120.000	710.600

Denar, ki ga je LABOD dobil kot posojilo za obrat v Krškem (110.000 din), je zajet pod Novim mestom.

Za obratna sredstva je dobil LABOD 2.270.000 din posojil, od tega pa mora vrniti še 1.060.000 din.

som strokovnjaki ne marajo. Stroški proizvodnje so večji zaradi kamionskih prevozov, nemogoče je izvesti specializacijo dela, ki jo terja tržišče. Delavkam je v obstoječih prostorih v kostanjeviškem gradu nemogoče zagotoviti normalne delovne in higienske pogoje. Poudaril je, da so vse te težave vzrok za nižje osebne dohodke.

Čeprav si delavke zelo prizadevajo, ne morejo doseči večjih uspehov. Podjetje mora svojo proizvodnjo preusmerjati v izvoz, ker je domače tržišče prenasršeno. Kvalitetno belo srajco za tuji trg ni mogoče izdelovati v starih prostorih kostanjeviškega obrata. Tovarna ima veliko naročilo tujega kupca in vse našeto je skupaj s tem zadnjim spodbudilo samoupravne organe k odločitvi.

»Ne strinjamo se z vašim postopkom!«

Po dolgem besednem dvoboju v dvorani, ki očitno ni vodil nikamor, se je oglasil k besedi republiški poslanec

Edo Komočar in povedal takole: »Ne govorim v imenu ObS Krško, ampak kot odbornik. Glede trditve o sodelovanju skupščine Krško pri odločitvi o selitvi bi pripomnil: 30. oktobra dopoldne smo bili po telefonu obveščeni, da bo istega dne ob 15. uri sestanek o tem. Ker nismo poznali utemeljitev za preselitev, nismo mogli ustvariti nasprotnih stališč. Do sestanka je bilo na voljo le pet ur časa. Zato smo se odločili, da na sestanek ne gremo.

Danes sem prišel sem, da bi slišal vaše utemeljitve in tudi stališče občanov. Ker niste v LABODU smatrali za potrebno obvestiti skupščino, kako in kaj, odgovarjajte danes ljudem vi! Ne moremo govoriti o gospodarskih vzrokih, ker še vedno niso do-

volj jasni, lahko pa rečem, da se osebno ne strinjam z vašim postopkom.

Vsi razumemo, da ne moremo mimo ekonomike, ker jo zahteva reforma. Toda mi-mo človečnosti in socialne plati te zadeve ne moremo kar tako! Pri odločitvi gre za 120-članski kolektiv žensk, ki je v desetih letih gotovo že ustvaril tradicijo. V integracijskih procesih ne gre samo za združevanje ljudi, ampak tudi za združevanje sredstev. Predlagam, da preselitev odložite, da seznanimate z zadevo občinski skupščini Novo mesto in Krško, za ta čas pa lahko vi kot direktor z vetom zadržite uresničevanje sklepov samoupravnih organov!«

Obrat se je rodil v sodelovanju!

Poslanec Milan Ravbar je začel z ugotovitvijo, da so o obratu v Kostanjevici v težkih začetnih letih (po njegovi ustanovitvi) nemalo-krat razpravljali v občinski skupščini Krško, SZDL, ZKS ter sindikatu. Kolektiv in njegovi samoupravni organi so v okviru zakonitih predpisov brez dvoma pristojni sami odločati o preselitvi. To je sicer zakonito, ni pa moralno, in bi bilo prav, ko bi občinska skupščina Krško pri tem sodelovala.

Pridružil se je predlogu poslanca Komočarja in poudaril, da je pametneje odložiti preselitev in o zadevi še enkrat trezno premisliti. Če bo s številskimi podkrepljeni račun pokazal, da ne gre drugače, se bomo s preselitvijo vsi strinjali, čeprav nam ne bo lahko. Razumeti je treba, da pomeni 120 zaposlenih žensk za Kostanjevico zelo veliko, da je kraj v zadnjih letih izgubil občino in kmetijsko zadruge, da gospodarstvo nazaduje; zato ljudem ni zameriti njihovega velikega razburjenja.

Škoda bo manjša, če strojev ne odpeljemo in raje počakamo! Ni prav, da so od-

Direktor LABODA Zdravko Petan na zboru

ločali samoupravni organi kolektiva sami, ker se zadeva ne odvija za tovarniško ograjo. Prav zato bi se morali podrediti politični situaciji.

Nato so na zboru izvolili v 5-člansko komisijo naslednje: Emila Vukčevića, Ludvika Selana, Janeza Strelo, Jožeta Kuplenka in Franca Derma-

delavk skupaj s stroji krške-mu obratu. Obe občinski skupščini bosta skupaj z LABODOM v šestih mesecih skušali najti denar za gradnjo novega obrata v Kostanjevici. Delavkam, ki ostanejo v Kostanjevici, bo LABOD izplačal razliko v osebnih dohodkih, prevoz delavk v Krško pa je brezplačen. Po šestih mesecih se bosta DS in UO z istimi predstavniki ponovno sestala o usodi kostanjeviškega obrata.

Kostanjevičani so bili pripravljeni pretekli teden tudi s silo preprečiti prevoz strojev in ljudi v Krško. Polovica strojev in delavk iz kostanjeviškega obrata pa se je v soboto, 9. novembra, brez težav preselila v Krško. Dinar, ki ga kuje reforma v težkem in odgovornem vsakodnevem delu, se je tokrat srečal s človekom. Kolektiv LABOD, ki je šel skozi mnoge preizkušnje, ki se je odpovedoval zaslužku in gradil tovarno, je v svojem boju toliko dozorel, da zna vrednotiti človeka. Skupaj s Kostanjevičani je našel rešitev, ki je sprejemljiva za oboje. To je kvaliteta, ki se je porodila v spopadu, v čast in ponos pa je lahko LABODOVCEM in Kostanjevičanom.

MILOŠ JAKOPEC
Foto: MIRKO VESEL

Uspel tečaj v Gotni vasi

Pred kratkim so v Gotni vasi pri Novem mestu zaključili tečaj prve pomoči, ki ga je obiskovalo 26 tečajnikov, organiziral pa ga je občinski odbor RK. Strokovna predavanja, ki so jih pripravili dr. Marko Godina, dr. Zvonimir Vidic, Jože Štravs, demonstrator pa je bil Miroslav Gajič, so tečajnike zelo zanimale. Na zaključnih izpitih so pokazali, da so predavanjem skrbno sledili. Podobne tečaje prve pomoči bo občinski odbor RK organiziral v kratkem tudi v vseh večjih krajevnih središčih v novomeški občini.

Sejmišča

Brežice: velika ponudba

Na tedenskem prasiščjem sejmu 9. novembra v Brežicah je bilo na prodaj 745 prasičev, od tega samo 40 starejših od 3 mesecev. Prodali so 538 živali, med temi 22 starejših. Mlajši prasiči so bili po 6,5 din kilogram žive teže, starejši pa po 5,6 din.

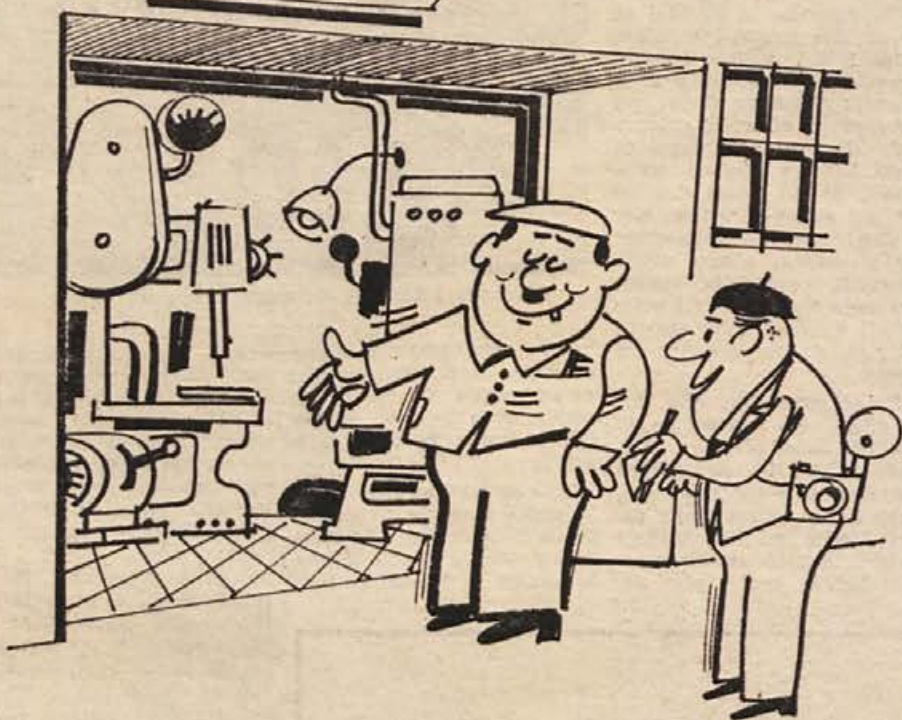
Sejmišče v Novem mestu

11. novembra je bil zelo živahen promet na novomeškem sejmišču. Napredaj je bilo 916 pujskov, prodali pa so jih 843. Cene so se tokrat gibale med 110 in 290 dinarji.

Kostanjevičani, ki so prišli na zbor, so se glasno zavzemali, da ostane LABOD v njihovem kraju

STVO

- Pot do vašega uspeha, moister?
- Odlična oprema!
- In pot do opreme?
- Namensko varčevanje pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je lani avgusta zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50 %, za vezane vloge do 8%! — In ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka od 4–6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

NACE
POLJANŠEK

Spodnje Posavje je 4. novembra pretresla vest, da je ugasnilo življenje Nace Poljanška iz Brežic. Pokojnikovo ime je bilo malone šest desetletij tesno povezano z vsemi naprednimi gibanji ožje in širše domovine.

Ze pred prvo svetovno vojno se je tovariš Poljanšek kot velik rodoljub uveljavil v boju proti ponemčevanju Slovencev in pritegnil v svoj krog številne mlade ljudi, zlasti obrtnike, delavce in kmete.

Vojna je prekinila ta prizadevanja. Pognala ga je na goriško fronto, leta 1919 pa se je mladi Poljanšek kot prostovoljec pridružil generalu Maistru v boju za severno mejo.

V obdobju med obema vojnama je nenehno spremljal vse politične tokove doma in v svetu ter dozorel iz dobrega poznavalca v upornika proti tedanjemu sistemu. V tridesetih letih je zaslužil, da stoji ljudstvo pred velikimi političnimi in socialnimi prelomnicami.

Na Poljanškovem domu so se že pred drugim svetovnim viharjem začeli shajati komunisti. Okupatorji so ga kot zavednega Slovence takoj po zasedbi pregnali na Hrvaško. Z družino se je nato zatekel v Ljubljano in se takoj vključil v delo za Osvobodilno fronto. Leta 1943 je s sinom Bojanom, ki je pozneje padel, vstopil v NOV.

Po osvoboditvi se je spet vrnil domov v Brežice in postal prvi predsednik mestnega ljudskega odbora. Ves čas po vojni se je vneto posvečal družbeno-političnemu delu in vpletal vanj svoje dolgoletne izkušnje.

Za vse, kar je pokojni Nace Poljanšek napravil pred vojno, med obema vojnama, v revoluciji in socialistični graditvi, so se mu govorniki v imenu organizacij in društev ter v imenu občanov Spodnjega Posavja zahvalili ob odprtem grobu.

„Male avtorske pravice“ po novem zakonu tudi pri nas!

Novi zakon o avtorski pravici, ki je bil objavljen v Ur. listu št. 30/68 in velja od 23. oktobra 1968 (od takrat velja tudi nova tarifa o honorarjih za to področje), vsebuje tudi določbe o javnem neodrskem izvajanju del glasbe in književnosti (to so male pravice).

Avtor (skladatelj, književnik, prevajalec) ima izključno pravico izkoriščanja svojega dela in kdo drug ga sme izkoriščati samo z njegovim dovoljenjem oz. dovoljenjem njegovega zastopnika, ki je na tem področju Zavod za zaščito avtorskih malih pravic (ZAMP). Za dovoljenje je treba plačati avtorski honorar, po posebni določbi tudi za ljudske stvaritve (pesmi, plese). Dalje so uporabniki dolžni vselej izročiti ZAMP seznam izvedenih del — programe, razen za radijski ali TV sprejemnik.

Po načelnem stališču teorije in sodne prakse v državah Bernske unije — tudi naša je v njej — je javno izvajanje vsako, ki ni v strogo zasebnem, domačem krogu. Zato niso to samo koncerti, proslave, akademije, komemoracije, revije, festivali, književni večeri, glasba v kinu, cirkusu, vrtljaku, ampak tudi v šolah, klubih, podjetjih, tovarnah, delavnicah, gostinskih prostorih, prodajalnah, raznih lokalih, ustanovah, zavodih, menzah, domovih, čitalnicah, prevoznih sredstvih, športnih prostorih itd., pri čemer ne odzema značaja javnosti okoliščine, kot so npr.: namen prireditve, vrsta prostora, da ni vstopnine ipd., da je samo za člane, da izvajalci niso plačani. Brez pomena je tudi: lastnina glasbenih instrumentov; da so ti v zasebnem prostoru, glasbo pa je slišati v javnem delu prostora; da gostilničar oz. imetnik prostora ni najel godbe itd. Edini izjema, ko nista potrebna dovoljenje in plačila honorarja, sta šolski pouk in brezplačna šolska slovesnost.

Novi zakon določa raznovrstne in precej stroge ukrepe zoper kršilce, ki brez dovoljenja, brez plačila avtorskega honorarja javno izvajajo takšna dela: denarno kazen za storilca, za delovno organizacijo oz. pravno osebo za gospodarski prestop do 50.000 novih dinarjev, za njeno odgovorno osebo do 2.000 novih dinarjev. Poleg uporabnika-organizatorja so kazensko soodgovorni tudi izvajalci, godbeniki, pevci, recitatorji in tisti, ki so jim dali na razpolago prostor. Programe je treba dostaviti v 15 dneh, sicer pride do prekrška, ki se kaznuje z denarno kaznijo do 1.000 novih dinarjev. Če ni dovoljenja za javno izvajanje, mora na zahtevo ZAMP občinski upravni organ prepovedati izvajanje oz. prireditev.

Kakor vse tuje pravice je treba spoštovati tudi avtorske pravice. Zato je prav, da tisti, ki imajo od njih korist, upoštevajo določbe zakona, da izpolnjujejo te enostavne in majhne obveznosti. Kot povsod in vselej se plača tudi tukaj ravnanje zakonito in pošteno, saj stane tistega, ki krši tuje pravice, takšno nezakonito ravnanje vedno več.

Tudi kulturne dobrine je treba torej uporabljati zakonito, zato se vselej vnaprej obračajte na zastopnika avtorjev ZAMP (Ljubljana, p.p. 3) ali njegovega zastopnika v občini, da dobite dovoljenje (lahko tudi za večkrat oz. daljši čas), plačate honorar in izročate programe. Takšno izpolnjevanje obveznosti bo predvsem v vašo korist.

Zavod za zaščito avtorskih malih pravic za SRS

2

POMEMBNI JUBILEJ INLESA V RIBNICI

110 let prve industrijske žage na Kranjskem

Knez Karl Auersperg je pred 110 leti ustanovil prvo industrijsko žago na Kranjskem — To je bil začetek slovenske lesne industrije — Uvedel je tudi kolobarjenje v gozdovih — Les so vozili v Italijo — O kugi, zemljiški odvezi in upraviteljih Potoške žage —

Z najnovejšimi raziskavami o začetku slovenske lesne industrije smo iz obstoječih arhivov ugotovili, da je zgradil PRVO PARNO ŽAGO na tedanjem Kranjskem med leti 1856 in 1858 lesni trgovec KAREL OBREZA, po rodu Slovenec, doma baje iz Cerknice in verjetno v lesni trgovini izšolan v Trstu, ki je bil takrat vodilna sila v lesni trgovini srednje Evrope. Potrebno hlodovino je delno kupoval od gozdne uprave Karla Auersperga, delno pa tudi iz gozdov ribniške graščine. Do 1962 je imela ta žaga monopolni položaj pri nabavi surovine, od takrat dalje pa so surovino delili in je odhajala delno v Loški potok, delno v Prezid in delno v Kočevje. Konkurenca je surovino seveda tudi podražila. — Ob tej priložnosti se zahvaljujemo profesorju inž. Franju Sevniku, ki mi je dal ljubeznivo na razpolago arhivske in svoje podatke.

Industrijska predelava lesa

Žaga na parni pogon v Loškem potoku je bila zgrajena le 10 let potem, ko je bila ustanovljena prva parna žaga v Avstriji sploh. Žago je gnil stoječi parni stroj z 20 KS. Po podatkih gozdarskega mojstra Obereignera oziroma Fabra je bilo na njej vgrajenih 6 vertikalnih žag venecianškega tipa, od teh dve na dva lista in dve krožni žagi. Leta 1906 so demontirali vse vertikalne žage razen ene in postavili nov polnojarjenik, ki je bil hkrati prvi polnojarjenik v teh krajih. S tem je bila seveda tudi povečana kapaciteta žage. Do 1928 ni bilo nikakih večjih popravil,

tega leta pa so zamenjali polnojarjenik z novim znamke Esterer 75 cm in montirali tudi dve novi venecianki.

Kakor poroča L. Hufnagl, je v vojnem letu 1866 gozdna uprava Karla Auersperga kupila od Karla Obreze iz Travnika njegovo parno žago za 20.000 goldinarjev in jo dalje vodila v svoji režiji. Isti avtor pravi, da se režijsko delo na žagi ni obneslo in je že leta 1868 prevzel obrat Franc Trevisan kot zakupnik za letno najemnino 1.200 goldinarjev. Leta 1880 je bil zakupnik žage v Loškem potoku Jožef Schwarz. Tedaj je žaga imela naslednja osnovna sredstva:

1 parni kotel s kurilno površino 29 m², 1 parni stroj stoječ 16 KS, 6 jarjenikov po 2–3 žagna lista in 4 krožne žage.

Od 1900 do 1919 je imel žago v zakupu Franjo Zagar, lesni trgovec iz Loža. Ta je z njo gospodaril in kupoval po posebnih pogodbah surovino v glavnem od gozdne uprave Karla Auersperga in okolnih gozdov, ki so bili v kmečki lasti.

Po končani prvi svetovni vojni so lesni trgovci brata Ivan in Franjo Rus ter Franc Košir ustanovili v Loškem potoku delniško družbo »Tabor d.d.«. Ta je prevzela od Auersperga parno žago in vse gozdne oddelke ter jo izkoristila približno dve leti.

Leta 1921 je družba »TABOR d.d.« prenehala z delom; prvi delničar Ivan Rus je izplačal ostala dva in od takrat sam upravljal žago. Od tedaj dalje je nosila nov naslov: Ivan Rus, lesna industrija in trgovina, Loški potok.

Seveda so bile vse najemne pogodbe napravljene tako,

da se je žaga vedno tudi primerno vzdrževala. Tako so 1906 vgradili v žago prvi polnojarjenik, a kmalu nato tudi novo parno lokomobilo, moči 75 KS. V letu 1928 so morali ponovno zamenjati polnojarjenik. Postavili so novega znamke Esterer, 75 cu razpona, ki je bil v uporabi vse do 1960.

Svetovna gospodarska kriza 1928–1933, ki je posebno prizadela lesno industrijo, ni prizanesla niti Loškemu potoku. Takrat so žagali na zalogo in te se je nabralo toliko, da je niso mogli izčrpati niti do druge svetovne vojne.

Zaposlitev

V obdobju med obema svetovnima vojnama je žaga zaposlovala povprečno 40 delavcev, včasih več, včasih manj, kakor so narekovale svetovne in domače razmere. Delavstva je bilo v Loškem potoku vedno dovolj. Zadovoljni so bili tisti, ki so lahko dobili zaposlitev doma, čeprav ob manjših mezdah. Tisti pa, ki so hoteli zaslužiti več, so morali v zimskih mesecih za zaslužkom v hrvaške gozdove. Njihova strokovnost v gozdarskih delih je bila splošno znana, saj so živeli in rasli v gozdovih.

V drugi svetovni vojni

V pričetku druge svetovne vojne je žaga v Loškem potoku obratovala le še eno leto, do spomladi 1942, ko je z delom prenehala zaradi prepovedi NOV.

Ob kapitulaciji Italije septembra 1943 so delavci poskusili z obratovanjem, vendar jim zaradi prihoda nemškega okupatorja oziroma belogardistov to ni uspelo. Delavci so tedaj posamezne bistvene dele demontirali in poskrili, tako da žaga ni mogla obratovati.

Za časa okupacije žaga ni bila poškodovana in je po vojni bila kaj hitro usposobljena za obratovanje.

Obstoječe zaloge žaganega lesa, ki niso bile majhne, so za časa vojne služile našim partizanskim enotam za graditev barak in partizanskih bolnišnic v gozdovih.

6

„Tako mi je tu vse prazno...“

SPOSTOVANI!

Najprej vas prav lepo pozdravim iz daljnega kraja v Nemčiji. Naročnik sem na vaš list že nekaj let in sem ga doslej dobival na domači naslov v Praprotnico 16 pri Mirni na Dolenjskem. Tu, v Nemčiji, pa se nahajam zdaj dober teden dni in vam povem, da mi je vse tako prazno, ko nimam našega domačega lista, da bi človek zvedel, kaj je novega v domačem kraju, na Dolejskem in sploh v domovini.

Na delo v Nemčijo sem odšel s posredovanjem novomeškega komunalnega Zavoda za zaposlovanje delavcev. Delam v papirni industriji; glede dela nimam kaj reči, plača pa tudi ne bo ravno slaba. Zda je pa takole: v vasi, kamor je moj Dolenjski

list doslej prihajal, imam ženo in troje otrok. Zato dosedanega lista ne bi odpovedal, ker ga berejo žena in otroci, pač pa bi na moj sedanjí novi naslov še posebej enega naročil. Torej: en Dolenjski list v Praprotnico domov k ženi, drugega meni v Nemčijo. Meni ga začnite pošiljati takoj in ga bom redno plačeval. Kakor pišete, ga lahko dobivam do novega leta zastonj, zato upam, da boste tudi meni ugodili.

Ne pozabite name v tujini, da ne bi ostal brez lista! Sem nas je prišla skupina 27 dolenjskih mož in fantov in ga bomo vsi radi brali.

Zaenkrat toliko, mogoče pa se bom še oglašil. Lepo pozdravljeni in vam že zdaj želim srečno novo leto 1969.

ANTON BRINJEVEČ
Papierfabrik Scheufelen
Oberleningen
DEUTSCHLAND

Okoli 3.000 din škode je terjalo trčenje avtomobilov 10. novembra dopoldne v Sentiernju. Voznica fička Majda Jordan iz Cistega brega je zapeljala z neprednostne ceste pred »škodo«, ki jo je vozil Jeseničan Stanko Martinčič. Po nesreči se je v Sentiernju zbralo veliko ljudi (Foto: Polde Miklič)

Hvala za novega prijatelja!

Tovariš urednik!

Rada bi se prirčno zahvalila vsem, ki ste mi pomagali pri zbiranju denarja za televizor, ki mi je postal resnično dober prijatelj.

Zahvaljujem se predstavnikom družbeno-političnih organizacij iz Žužemberka, obratu »Iskre«, Kmetijski združenji, ZZZB, krajevni organizaciji RK, krajevni skupnosti, osnovni šoli in poslovalnici »Dolenjske«.

Močno sem hvaležna tudi Zalki Glavan iz Trčica, Janku Košaku iz Sempetra 71, Tereziji Rogel iz Loke pri Zidanem mostu, Ivanu Černigoju iz Gradenca, Ani Černigoj iz Gradenca in Tončki Pisansky iz Kostanjevice, ki tudi po darilu niso pozabili name.

Posebno zahvalo bi rada izrekla tovarišu Senici iz Žužemberka za njegovo požrtvovalnost in prizadevanost pri zbiranju prispevkov.

Rada gledam zanimive televizijske oddaje. Napeto jim sledim, saj me popeljejo marsikdaj v svet lepote, hvepenja, zmagovalstva, marsikdaj pa tudi v svet težav, napora in krute vojne. Z vsem sem seznanjena.

Vse, ki so mi pomagali, pozdravljam in se jim iskreno zahvaljujem!

STANKA GLAVAN
IZ ŽUŽEMBERKA

Darovalcem se zahvaljuje in jih pozdravlja tudi

TONČKA ZUPANČIČ
ŽUŽEMBERK 152

Spet smo se zbrali okoli domačega tednika...

Uredništvu DOLENJSKEGA LISTA

Kiseljak, 3. 1. 1968

Danes smo se Dolenjci spet zbrali okoli domačega pokrajinskega tednika. V njem res vedno najdemo za vsakogar nekaj. Všeč nam je tudi nova kulturna priloga lista — »DOLENJSKI RAZGLEDI«, seveda pa tudi po drobnarijah iz porodišnice, iz transfuzijske postaje in po vsem podobnem gradivu pobrskamo. Včasih domačih novic kljub precejšnjemu obsegu časnika pa le še prehitro zmanjka.

Ob Vaši akciji za nove naročnike smo se odločili naročiti še en izvod »Dolenjske« na naš gornji naslov, ker se ob izvodu lista, ki ga pošiljate zdaj Rudiju Bepcu, nikakor ne moremo vsi zvrstiti. Naročnina velja za prvo polletje 1969. Pošljite nam položnico z naznačenim zneskom, da bomo naročnino poravnali že pred novim letom! Upamo, da nam do tedaj pripada brezplačno prejemanje Vašega in našega lista.

Lepo pozdravljeni!

JOŽE KOŠLJAR in FRANC KASTELIC
V. p. — Kiseljak pri Sarajevu

Zahvaljujemo se bralcema Jožetu Košljarju, Francu Kastelcu in vsem drugim našim fantom, ki nam iz vrst JLA večkrat pišejo ter pošiljajo po Dolenjskem listu nam, domačim in svojim znancem lepe pozdrave.

Seveda velja nova ugodnost — brezplačno prejemanje našega tednika do konca decembra 1968 — tudi za vse, ki so zdaj pri vojakih in ki si bodo ali sami ali pa prek staršev, znancev in prijateljev naročili Dolenjski list v tej jeseni. Prvo naročnino bo treba poravnati šele januarja prihodnjega leta za prvo polletje 1969.

STARSI, SORODNIKI IN DRUGI: naročite Dolenjski list sinu, bratu ali fantu, ki je v vrstah naše armade, vesel bo našega »dolenjskega pisma«, ki ga bo vsak teden zanesljivo dobil v roke. Morda mu vsak teden le ne morete pisati pisma ali kartice, namesto vas pa mu lahko vse novice, dogodke, fotografije in vse drugo prinese iz domačih krajev naš pokrajinski časnik. Polletna naročnina znaša samo 16 dinarjev, veliko več pa je vredno veselje, ki ga lahko s takim naročilom pripravite vašemu fantu, sinu ali bratu v vrstah JLA!

Naročilnico za Dolenjski list ima tudi za vašega sina, brata ali fanta, ki je zdaj v vrstah JLA, vaš pismonoša.

Vsem bralcem našega lista v JLA ter njihovim sorodnikom — lep pozdrav.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

„Tu v Berlinu nas je osem deklet in žena...“

Spoštovano uredništvo! Prejmite lepe pozdrave iz tujine! Tukaj v Berlinu nas je v podjetju zaposlenih osem deklet in žena. Zelo pogrešamo domači kraj, čeprav so ljudje tu

kaj zelo dobri. Posebno pa pogrešamo vaš list, ker ga je večina izmed nas doma redno čitala. Zato vas naprošamo, da nas uvrstite med vaše stalne naročnike. Obenem vas prosimo, da nam pošljete račun in položnico. Za uslugo se vam lepo zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo!

Dolenjski list naj prihaja na naslov:

MARIJA TURK
Restaurant »Zum Falken«
Berlin 27 — Konradshöhe
Sandlauerstr. 11.
DEUTSCHLAND.

OPOMBA UREDNIŠTVA: pismo smo dobili v ponedeljek z letalsko pošto! Kako zelo je človeku v tujih krajih hučo za domačimi obrazy in dogodki, ve marsikdo izmed nas — »pismo od doma« pa je lahko vsak četrtek tudi DOLENJSKI LIST, ki prinaša našim delavcem v tujih deželah vse novice iz njim znanih krajev. Zato ponovno svetujemo svojcem, da naročijo sorodnikom ali znancem, ki delajo začasno ali stalno v tujini, domači DOLENJSKI LIST. Pošljemo ga brezplačno tudi na ogled; sporočite nam zato naslove svojih sorodnikov, prijateljev ali znancev, ki so na tujem — razveselili jih boste z vsemi novicami in dogodki v domačih krajih, katerih zdaj najbolj pogrešajo!

UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

„GORJANCI“, čemu tak odnos do potnikov?

Tov. urednik!

9. novembra smo se 4 minute pred tretjo uro popoldan odpeljali iz Novega mesta z avtobusom, ki redno vozi na progi Novo mesto — Sevnica. Nepotrebne zamude (ki pa tokrat ni bila prvič) je bilo 16 minut. Huje kot to pa je, da avtobus na postaji Gorje Jesenice (prvi za Bistrico) ni ustavil. Ze v Mokronogu sva se z materjo presedli v zadnji del avtobusa, da bi lahko na Gor. Jesenicah čim hitreje izstopili, saj imava od tam še vedno skoraj dve uri do doma. Na Jesenicah je mama z drugimi ženskami vred prosila šoferja, naj vendar ustavi — toda zaman. Niti na prihodnji postaji, pri Sv. Roku, kljub vpitju potnikov ni hotel ustaviti, temveč je zapeljal v sredo Hrastovice! Od tam sva morali z mamo, ki je starejša in bolehná, brez potrebe pešati po blatu pol ure nazaj proti Jesenicam: jaz slepa, mama pa bolna.

Na tej progi sem večkrat potovala iz Novega mesta tu di še sama in me je po dogovoru mama čakala na postaji Gor. Jesenice. Kaj bi bilo tokrat z menoj, ki nič ne vidim, če bi me šofer samo pustil v Hrastovici?

Nepotrebna zamuda je bila na tej progi tudi na dan mrtvih, ko je avtobus preporno odpeljal iz Novega mesta, tako da je neka ženska z majhnim otrokom popoldne zamudila vlak v Sevnici in morala tam čakati več ur do večernega vlaka.

Ali je vse to potrebno? Smo potniki zavoljo takih šoferjev, ali pa je podjetje tu za prevoz ljudi in zaradi potnikov?

Slepa telefonistka
NEŽKA ZUPANČIČ
Novo mesto

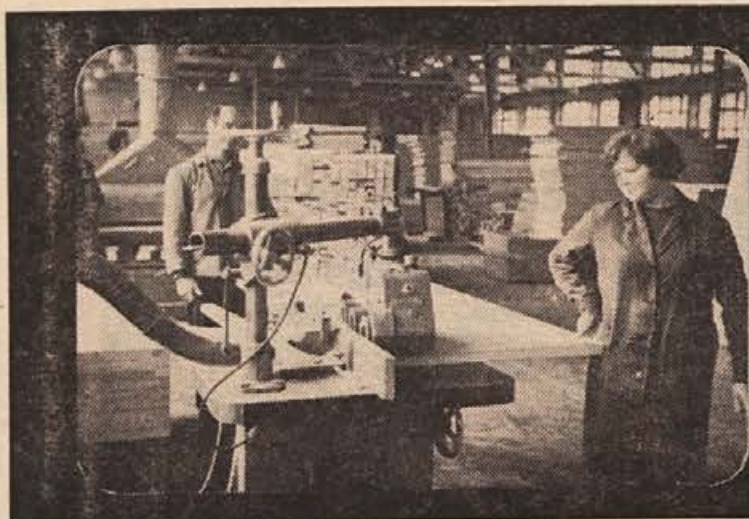
JAVNO VPRAŠANJE PODJETJU »GORJANCI«

Pritožbe zaradi posameznih šoferjev ali sprevodnikov, žal, niso tako redke, nanje pa kolektiv avtoprevoznega podjetja GORJANCI v Straži ne odgovarja. Prosimo vodstvo podjetja, da javno odgovori na gornji primer samovolje in nediscipline svojega šoferja, ki je 9. novembra popoldne vozil avtobus na progi Novo mesto — Sevnica.

Uredništvo
Dol. lista

BREZ KVALITETNE MOKE
-NI DOBREGA PECIVA

OD DESKE DO OKNA IN VRAT

Se pred nekaj leti so sedanji obrati INLES proizvajali in prodajali predvsem žagan les, danes pa samo še kvalitetno stavbno pohištvo – Slovenska lesna industrija se je rodila pred 110 leti, ko je začela v Loškem potoku obratovati prva parna žaga na tedanjem Kranjskem – Danes ima INLES delovne enote v Ribnici, Loškem potoku in Sodražici – INLES prodaja stavbno pohištvo tudi na kredit zasebnikom.

Sedanje podjetje INLES Ribnica je po vojni prestalo mnogo reorganizacij, preimenovanj, priključitev in odcepitev obratov, spreminjanj proizvodnega programa in drugih sprememb. Prav zato je težko primerjati, kako je v povojnem obdobju napredovalo. Vendar lahko ocenimo, da je sedanja proizvodnja INLES najmanj še enkrat večja, kot je bila takrat, ko je podjetje imelo največji teritorialni obseg in ko je proizvajalo največ različnih izdelkov.

Udarniško delo za obnovo domovine

Pač pa lahko primerjamo, kako je podjetje izpolnjevalo svoje letne plane. Leta 1947 je doseglo plan s 110 odstotki, leta 1948 s 111 odstotki, leta 1949 s 101 odstotkom, leta 1950 z 81 odstotki itd. Plani so bili že takrat zelo visoki, saj je na

primer že prvi plan leta 1947 znašal 64 tisoč kubičnih metrov žaganega lesa. Tista leta je bilo treba proizvesti čimveč za obnovo porušene domovine. Člani delovnega kolektiva niso gledali na delovni čas. Delali so udarniško, se udeleževali prostovoljnega dela – kljub temu pa so včasih komaj s 30 odstotki planiranih zaposlenih uspešno izpolnjevali planske naloge.

Vse do leta 1958 je bil glavni proizvod INLES žagan les, drugi proizvodi pa še lesna galanterija, zaboji in pod. Spoznali pa so, da morajo proizvodnjo specializirati, ker bodo le tako izdelki cenejši in kvalitetnejši. Odločili so se, da bodo proizvajali le stavbeno pohištvo.

Zato so leta 1966 ukinili proizvodnjo galanterijskih izdelkov v delovni enoti Ribnica, leta 1967 galanterijsko proizvodnjo v delovni enoti Sodražica in končno letos še galanterijsko proizvodnjo v delovni enoti Loški potok. V vseh teh obratih so začeli proizvajati stavbeno pohištvo.

Zasebnikom prodajajo tudi na kredit

Zdaj izdelajo in prodajo v INLES na leto okoli:

- 70.000 sobnih vrat,
- 50.000 vratnih kril,
- 50.000 oken najrazličnejših tipov,
- 10 do 15.000 polken, predvsem za potrebe primorskih krajev in primernih za vikende;
- razen tega pa še precejšnje količine vhodnih, balkon-

skih in garažnih vrat, ki so najboljše kvalitete in po zmernih ter vsakemu dostopnih cenah.

Od letos dalje prodaja INLES svoje izdelke zasebnim graditeljem tudi na kredit in sicer do 10.000 din ter brez porokov za dobo enega leta.

Kolektiv INLES želi svoje proizvode po čimugodnejših cenah približati potrošnikom, zato so pred štirimi leti začeli ustanavljati lastne prodajalne. V njih prodajajo svoje izdelke na drobno in debelo. Take prodajalne so doslej odprli v Ribnici, Beogradu, Nišu, Slavonskem brodu in Vinkovcih. Industrijske prodajalne INLES so imele lani skoraj 13 milijonov din prometa, letos pa bo njihov promet znašal okoli 20 milijonov din.

Seveda pa INLES pri prodaji svojih proizvodov tesno sodeluje tudi s trgovskimi podjetji na debelo kot so SLOVENIJA LES, LESNINA Ljubljana, SECA Skopje in drugimi.

Start na 50 milijonov

Podjetje INLES tudi v zadnjih letih uspešno izpolnjuje svoje planske naloge. Tako so leta 1963 dosegli 103,7 odstotka planirane proizvodnje (v dinarjih 30 milijonov din), leta 1964 že 110,7 odstotka plana, leta 1965 98,4 odstotka plana, leta 1966 99,8 odstotka plana in lani 102,3 odstotka plana, ki je znašal 39 milijonov din. Letos predvidevajo, da bo znašala vrednost proizvodnje namesto predvidenih 45 milijonov din kar 50 milijonov din ali 25 odstotkov več kot lani.

Letos je centralni delavski svet s posebnim sklepom pospešil enostavno reprodukcijo strojne opreme za več kot enkrat, to pomeni, da je že letos amortizacija povečana za 143 odstotkov in bo vsa strojna oprema podjetja amortizirana v dobi 5 do 7 let namesto 13 do 15 let, kot je bilo to v preteklih letih.

Organi samoupravljanja so letos sprejeli tudi dolgoro-

ni program kadrovske politike v podjetju, ki ga že uspešno izvajajo. Naj omenimo samo, da je v 750 članskem kolektivu že zdaj okoli 50 delavcev, ki imajo visoko, višjo in srednjo izobrazbo. Podjetje posveča vso skrb vzgoji strokovnega kadra kot tudi širokemu izobraževanju vseh zaposlenih delavcev.

Prehrana, stanovanja, dopusti

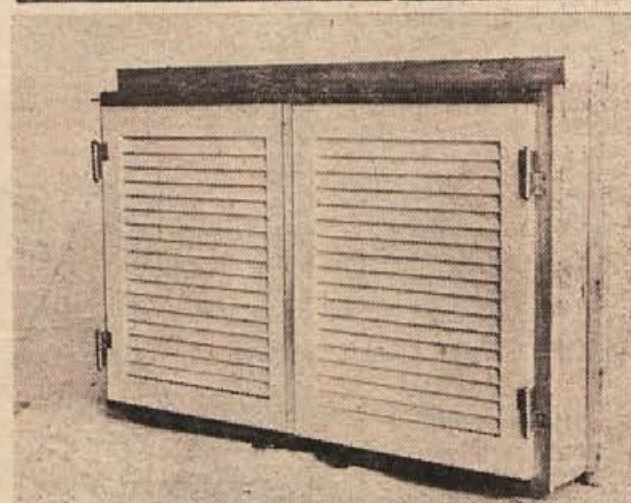
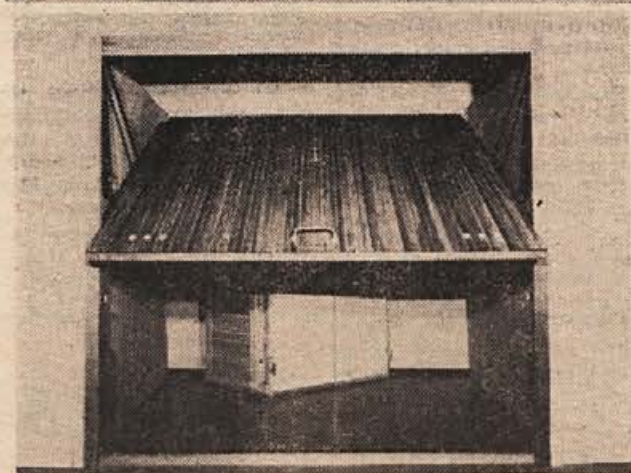
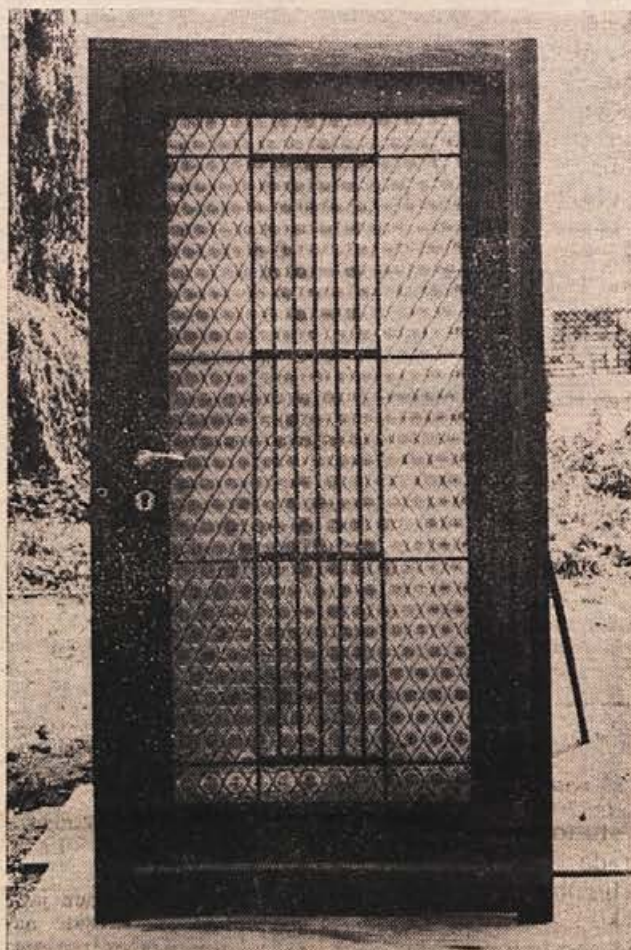
V zadnjih 20 letih je podjetje doseglo tudi občuten napredek na področju družbenega standarda svojih članov kolektiva.

Danes ima vsaka delovna enota INLES svoj obrat družbene prehrane, v katerem dobivajo člani kolektiva po znižanih cenah tople obroke, ki so zelo kalorični in dobri. Se pred 15 do 20 leti sploh niso imeli urejene prehrane in so morali malice člani kolektiva nositi od doma.

Od leta 1958 dalje je podjetje zgradilo oziroma kupilo za svoje člane kolektiva blizu 50 stanovanj. Razen tega daje INLES v sodelovanju s Kreditno banko svojim članom kolektiva dolgoročne kredite za zasebno gradnjo stanovanjskih hiš. Doslej je dobilo te kredite okoli 30 članov kolektiva.

Članom kolektiva INLES je omogočen tudi letni dopust v domu Počitniške skupnosti Ribnica v Novem gradu ob morju, za gradnjo katerega je INLES tudi precej prispeval.

Seveda pa je bil INLES tudi tisto podjetje, ki je vedno pokazalo razumevanje za reševanje skupnih zadev vseh prebivalcev občine. Tako je INLES prispeval za gradnjo, obnovo in vzdrževanje cest, športnih, kulturnih in gasilskih domov ter Sol, za elektrifikacijo vasi, postavitev spomenikov, za razne druge komunalne potrebe posameznih krajev, razen tega pa je dal denarno pomoč tudi društvom in družbenim organizacijam.

Vhodna vrata, izdelek INLES in kooperantov. Dvižna garažna vrata so najnovejši izdelek podjetja INLES, za katerega je med kupci veliko zanimanje. Okno s polknom je zelo primerno za vikende in ostale zgradbe, ker uspešno nadomešča rolete ali platnene zavese (slike od zgoraj navzdol).

V vratarni INLES v Ribnici (slika v naslovu) obrezujejo vrata na polavtomatskem stroju (Foto: P. Z.)
Levo pogled na delovno enoto INLES v Loškem potoku (Foto: Mohar)

Pomembne obletnice INLESA

Največje industrijsko podjetje v ribniški občini INLES praznuje letos vrsto pomembnih obletnic:

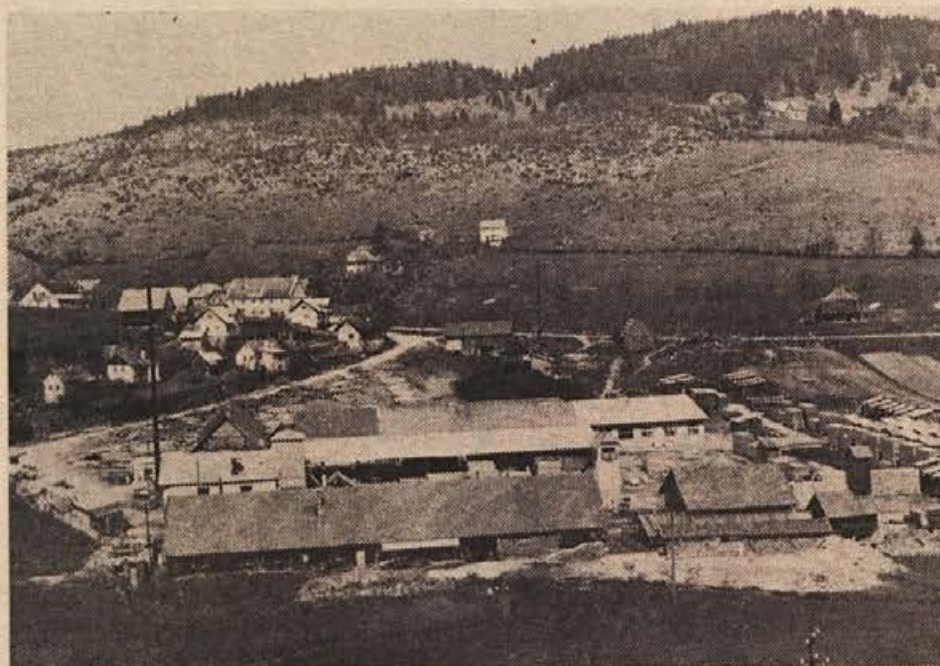
- 110-letnico, ko je začela v Loškem potoku, v sedanji delovni enoti INLES, obratovati prva parna žaga na Kranjskem. Leto 1858 je hkrati zaradi tega dogodka tudi rojstno leto slovenske lesne industrije.
- 20-letnico ustanovitve samostojnega specializiranega lesno industrijskega podjetja (LIP) Ribnica, ki je imelo takrat obrate v Ribnici, Gorici vasi, Loškem potoku, Ortneku, Podpreski in Kočevju, kasneje pa še v Robu, Sodražici in Dolnji vasi.

- 18-letnico izvolitve prvega delavskega sveta,

- 10-letnico, odkar je podjetje začelo izvajati specializacijo in proizvajati predvsem stavbno pohištvo,

- 6-letnico združitve lesno predelovalnih podjetij na kočevsko ribniškem območju v enotno podjetje INLES, kombinat lesne industrije Ribnica.

- Letos pa je podjetje zaradi dosežene visoke stopnje specializacije delno spremenilo naziv v »INLES, industrija stavbnega pohištva Ribnica«.

Ženske v naselju na Mestnih njivah v Novem mestu vstajajo sredi noči, dvigajo zavese in gledajo po temnih parkiriščih pod, med in za bloki. Njihove budilke so motorji spečih avtomobilov, ki prepuščeni sami sebi, čakajo mrzlih nedeljskih juter na novem asfaltu. Vsak obrat motorja tistih, ki odhajajo in tistih, ki prihajajo, zvabi ženske k oknu...

V noči med 12. in 13. oktobrom 1968 je ekonomist S. P. prišel domov nekaj po eni uri ponoči. Svetloplavi fiat 750 je pustil zaklenjen pred blokom. Ko je hotela žena drugo jutro ob sedmih z avtomobilom v Belo krajino — ga ni bilo več...

S. P. je posumil, da je avto ukraden. Pogledal je še okrog blokov in prijavil izginotje na postaji milice. Upal je, da bo mogoče že naslednji dan ali pa vsaj nekaj dni pozneje dobil od milice sporočilo: avto smo našli tam in tam... Res je, lahko bi bil poškodovan, vendar zavarovalnica bi to že uredila!

Minili so dnevi, tedni — o fičku pa nobenega sledu. Do četrta, 7. novembra. Ta dan je namreč pismonoša prinesel S. P. obvestilo o telefonskem pozivu iz Zagreba za petek popoldne ob pol treh. S. P., ki je že prej pomislil,

»Dejstvo je,« pravi načelnik uprave javne varnosti v Novem mestu tovariš Lojze Turk, »da je večina prijavljenih primerov takih, ko sploh ne gre za tatvine, temveč za neopravičeno uporabo vozila ali za pozabljenost lastnika, ki je vozilo pustil, da sam ne ve kje.«

da bi avto utegnil ukrasti kdo s hrvaške strani, je poslal na pogovor ženo.

V petek ob 14.30 je poklicala zagrebska pošta. Ženski glas:

»Je tovariš S. P. prišel?«

»Ne! Tukaj njegova žena. Kaj želite? On je službeno odsoten.«

»Tukaj V. M. Kdaj pa vendar mislite priti, da napravimo prepis za avto? Tudi še

dožnih 150.000 sem pripravil brez avtomobila in brez denarja. Zdaj vas pa že predolgo ni...«

»Oprostite. Moja mož nima vašega naslova, drugače bi že prišli...« je rekla Novomeščanka.

Zagrebianka je povedala naslov in kar je slišala potem, ji je dobesedno vzelo diha.

»Ta avto je bil ukraden. Z možem se bova oglašila pri vas...«

Ko so v soboto organi javne varnosti ugotavljali na podlagi dokumentov pravega lastnika fička LJ 384-27, Zagrebčanki, približno 40-letni samski uslužbenki, res ni ostalo drugega kot solze in brezmočni bes:

»Vse življenje sem si pritrgovala od ust za ta avto. Kupila sem ga v nedeljo, 13. oktobra ob 11. uri popoldne na našem avtomobilskem sejmu. Prodajalca sem izročila 650 tisočakov, razliko v ceni do 800.000 pa je rekel, da bova poravnala, ko bo prišel med tednom v Zagreb zaradi prepisa na občini. Odpeljala sem se z avtom, on pa z denarjem — za osebno izkaznico ga nisem vprašala...«

Zdaj se je z avtom odpeljal spet njegov pravi lastnik, Zagrebčanka pa je ostala

na njem. V nedeljo, 6. oktobra 1968 ob 4. uri zjutraj, samo en teden pred slučajem s fičkom LJ 384-27, je inž. L. Z. z Mestnih njiv prišel domov s prijateljevim avtom. Ko je šel po stopnišču bloka, je še videl svojega kremljaka, ki ga je zvečer pustil na parkirnem prostoru. Drugo jutro je avto izginil...

L. Z. je pogrešil avto isti dan šele ob dveh popoldan in tavno takoj prijavil milici. Vozilo so miličniki našli naslednje jutro nekaj po 6. uri pri ločenski vrtnariji. V gumi je bil velik žebelj, avto pa zaleten, kar se je dalo sklepati po poškodbah pod sprednjim branikom. Tudi L. Z. je pustil vse dokumente v sicer zaklenjenem avtomobilu! Tat je vlomil ključavnico, nametil novo, pobral prevleke s sedežev, izbrisal tablico YU, odnesel komplet orodja in vso drugo drobnarijo, ki je bila v avtu, z očitnim namenom, da bi ga bilo pri morebitni prodaji težje spoznati. Sneti in napačno pritrjena je bila tudi vžigalna ključavnica.

Imel pa je smolo in okvaro. Avto je ostal v domačem kraju... Če se navada preveč razpase. Zanesemo se lahko poleg lastne previdnosti samo še na organe javne varnosti. Prosili smo za izjavo v zvezi s tem Jožeta Fička, komandirja postaje milice v Novem mestu:

»Glavna krivda, da je bil avto lahko ukraden in prodan, je v tem, da je lastnik pustil vse dokumente v avtomobilu in seveda v lahkovernosti kupca, ki je brez dokumentov izročil denar. Tudi puščanje avtomobila na odprtem je veliko pripomoglo, saj do zdaj še nismo imeli primera, ko bi bil avto ukraden iz zaprte garaže.

Isto noč je bilo v Novem mestu več poskusov vlomov v avtomobile, vse od naselja Majde Silc do Mestnih njiv, se pravi, da je tat na vsak način hotel priti do vozila. Mi smo takoj po prijavi ukrenili vse potrebno za odkritje avtomobila na našem območju, sporočili pa smo primer tudi stalni službi uprave javne varnosti.

Pri vsakem takem primeru pa bi nam tudi državljani sami mnogo pomagali, še posebej s tem, da bi natančno opisali vsa tista dejstva ali sume, ki lahko odločno pomagajo pri zasledovanju. Večkrat se zgodi, da zaradi nepremišljene prijave spravimo na noge vso našo mrežo, čez pol ure pa pride spet prijavitelj in pove, da se je spomnil, da je pustil avto ali moped v tej ali oni ulici za to in to gostilno. Večkrat se tudi zgodi, da mi že prej najdemo tako pozabljeno vozilo, ne da bi se ga sploh dotaknila druga roka...

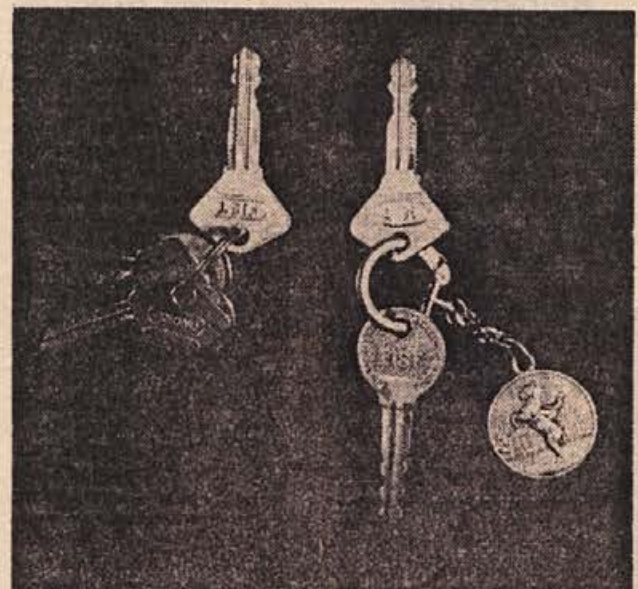
Do zdaj so bili še vsi avtomobili, ki so izginili v Novem mestu, tudi najdeni. Na podlagi dosedanjih primerov smatram, da v Novem mestu ni organizirane skupine za krajo avtomobilov, da pa v tako prometnem mestu kot je naše, tudi tujcu ni težko odpeljati na primer fička svetle barve, kakršnih je največ...

V avto S. P. je bilo vlomljeno skozi krilno okence na levih vratih. Zamenjana je bila vžigalna ključavnica, tako da je zdaj isti ključ odpiral vrata in dajal stik za vžig motorja. Na delu so torej bili strokovnjaki!

Na upravi javne varnosti v Novem mestu so nam povedali, da so takoj potem, ko so obvestili republiški sekretariat za notranje zadeve, začeli obravnavati ta primer tudi v zvezi z drugimi tatvinami, za katere imajo prijave.

»Primer raziskujemo,« je rekel šef preiskovalnega oddelka »na podlagi zbranega gradiva in osebnega opisa prodajalca, ki nam ga je Zagrebčanka dokaj natančno podala. Upamo, da bo za deva rešljiva in da vam bom lahko že za eno naslednjih številčk dal ime storilca!«

M. MOSKON

Levo originalni ključ fička LJ 384-27 in desno ključ, katere je dobila Zagrebčanka ob »prevzemu« ukradenega avtomobila. Najbrž so tudi desni ključ z obehskom kdaj imeli drugega lastnika. Dobro jih pogledajte!

24. in 25. novembra 1968

LICITACIJA pri CARINARNICI LJUBLJANA

Carinarnica Ljubljana bo prodajala dne 24. in 25. novembra 1968 motorna vozila in ostalo blago in to:

avtomobile 24. novembra, motorna kolesa in ostalo blago 25. novembra 1968 od 8. ure dalje v prostorih carinarnice Ljubljana, Smartinska 152-a — Javna skladišča.

Ogled blaga za prodajo bo v petek, dne 22. novembra 1968, od 9.—13. ure in v soboto, 23. novembra 1968, od 9.—13. ure in od 14.—17. ure v prostorih carinarnice.

MOTORNA VOZILA ZACETNA CENA N DINARJEV

1. mercedes 190 S, 1. 1962, nevozen	12.000
2. VW 1500, variant, 1. 1964-65, nevozen	9.800
3. ford taunus 12 M, 1. 1963, nevozen	9.800
4. fiat 1500, 1. 1965, nevozen	8.200
5. peugeot 404, 1. 1963, karamboliran	7.200
6. tovorni avto opel blitz, 1. 1952, vozen	7.200
7. opel rekord-coupe, 1. 1966, karamboliran	6.900
8. opel rekord, 1. 1964, karamboliran	6.800
9. peugeot 403, 1. 1959, nevozen	6.800
10. škoda 1000 MB, 1. 1965, nevozen	6.500
11. peugeot 404, 1. 1964, karamboliran	6.400
12. opel rekord, 1. 1957, vozen	5.800
13. opel rekord, 1. 1962, karamboliran	5.600
14. opel rekord, 1. 1958, nevozen	5.200
15. opel rekord, 1. 1964, karamboliran	5.200
16. peugeot 403, 1. 1959, nevozen	4.900
17. jaguar, 1. 1959, nevozen	4.800
18. fiat 1800, 1. 1960, nevozen	4.800
19. VW, 1. 1959, nevozen	4.500
20. VW combi-keson, 1. 1961, motor, razstavlj.	4.300
21. ford taunus 15 M, 1. 1956, nevozen	4.300
22. opel caravan, 1. 1961, karamboliran	4.200
23. opel rekord, 1. 1958, karamboliran	4.200
24. BMW-glass, 1. 1962, nekompleten	3.800
25. mercedes 190 S, 1. 1957, motor razstavlj.	3.800
26. ford taunus 17 M, nekompleten	3.800
27. ford taunus 17 M, 1. 1958, karamboliran	3.600
28. NSU Prinz-Sport, 1. 1964, karamboliran	3.200
29. fiat 1800, karamboliran	3.200
30. VW, 1. 1958, karamboliran	3.200
31. škoda popular, 1. 1963, karamboliran	3.200
32. ford taunus 17 M, 1. 1960, nevozen	3.100
33. renault dauphin, 1. 1959, karamboliran	2.900
34. ford zodiac, 1. 1958, zgoren	2.900
35. ford zephir, 1. 1959, karamboliran	2.800
36. DKW 3-6, 1. 1957, karamboliran	2.800
37. citroen-spatek, 1. 1955, karamboliran	2.500
38. BMW 600, 1. 1958, nevozen	2.400
39. alfa romeo, 1900, 1. 1958, karamboliran	2.300
40. VW, 1. 1959, karamboliran	2.200
41. tov. avto VW-keson, 1. 1958, karamboliran	1.900
42. opel rekord, 1. 1962, karamboliran	1.800
43. tov. avto opel blitz, 1. 1961, karamboliran	1.500
44. DKW 1000 S, 1. 1961-62, karamboliran	1.200
45. ford zephir, 1. 1967, karamboliran	1.200
46. adler junior, 1. 1938, nevozen	900

PONOVNO NA LICITACIJI

47. triumph, 1. 1967, karamboliran	6.900
48. opel rekord, 1. 1962, motor razst.	5.800
49. DKW junior, 1. 1961, karamboliran	5.600
50. VW, 1. 1953, nevozen	4.300
51. dostav. avto VW-keson, 1. 1953, nevozen	4.200
52. ford Anglia, 1. 1958, nevozen	3.800
53. renault 4 CV, 1. 1959, nevozen	3.200
54. opel rekord, 1. 1955, nevozen	2.900
55. fiat 1100 R, 1. 1957, nevozen	2.800
56. DKW 3-6, 1. 1956, nevozen	2.800
57. opel kapitän, 1. 1961, karamboliran	1.500
58. opel rekord, 1. 1957, karamboliran	1.600
59. ford taunus, 1. 1962, nekompleten	1.300
60. karoserija za VW — osebni, 1. 1960, karamb.	900

MOTORNA KOLESJA:

61. DKW, 1. 1957, nevozen	800
62. motoconfort, 1. 1959, nevozen	800
63. puch, SVS 125, 1. 1959, nevozen	800
64. BMW 250, 1. 1950, nevozen	700
65. henschel, 1. 1958, nevozen	700

in ostalo blago (motorji za tovarne in osebne avtomobile, avtodeli, kolesa, poljedeljski stroji, tehnični predmeti in tekstil).

Pravico do udeležbe na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo v dneh, določenih za ogled, vplačati kaveljico v višini 10 odst. od začetne cene v carinarnici Ljubljana, a zastopniki podjetij tudi pooblastilo.

Vse informacije o licitaciji se dobijo od 18. 11. 1968 dalje na tel. 316-583 — carinarnica Ljubljana. Seznam ostalega blaga za prodajo bo izbešen na oglasni deski carinarnice Ljubljana.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA

Prešernov koledar 1969

Okoli 160 strani obsegajoči Prešernov koledar za leto 1969 prinaša na koledarskih straneh umetniške reprodukcije v barvah, vsebinski del pa izpopolnjuje vrsta jubilejnih in drugih zapisov o življenju pri nas. Tako piše Josip Vimar o zgodovinskem pomenu zasedanja AVNOJ v Jajcu pred 25 leti, Miroslav Luštek o dogodkih leta 1944, dr. Maks Snuderl o 50-letnici bojev za severno mejo, Ivo Juvancić o 50-letnici razpada avstro-ogrske monarhije, Miroslav Ravbar pa o 50-letnici smrti Ivana Cankarja. O SZDL in današnjem času govori zapis Janeza Vipotnika. Nadalje so objavljeni še zapisi o slovenskih izseljencih, planincih, o izkopaninah v Beli krajini (Tone Knez), o starih predmetih in podobnem. Jože Šmit je objavil nekaj pesmi. Zadnje koledarske strani so nekakšen priročnik za vsakdanjo rabo.

Mladina ob 10-letnici avtomobilske ceste

Učenci in dijaki iz osnovnih ter srednjih šol iz občin Trebnje, Novo mesto, Krško in Brežice, bodo te dni pričeli pisati naloge v čast 10-letnice del na avtomobilski cesti Ljubljana-Zagreb. V svojih nalogah se bodo spomnili pomena ceste ter njene vpliva na nadaljni turistični in gospodarski razvoj Dolenjske.

10 najboljših učencev oziroma dijakov bo nagrajenih z denarnimi nagradami, ravno tako tudi razredi nagrajencev. V skladu za nagrade je 5.000 din, razdelili jih bodo 26. novembra v Novem mestu.

100 let slovenske bibliografije

V študijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu pripravljajo razstavo 100 let slovenske bibliografije. Te dni je v avli knjižnice še razstava Cankarjevih del ter dokumentov v zvezi s pisateljem. Priporočamo, da si ogledate to zanimivo razstavo, ki so jo postavili v počastitev 50-letnice Cankarjeve smrti.

OSNOVNA ŠOLA BRUSNICE

razpisuje mesto

UČITELJA

za razredni pouk na
podružnici Gabrje

za določen čas (od 15. 11. 1968 do 20. 2. 1969).

Osební dohodki po pravilniku.

LJUBITELJI KNJIG — KNJIGE V DAR!

V knjigarni

MLADINSKE KNJIGE — NOVO MESTO

lahko v dneh od 14. novembra do 31. decembra 1968 nabavite knjige po posebno ugodnih pogojih.

Pri nakupu knjig v vrednosti nad 20 Ndin BOSTE PREJELI V DAR ENO KNJIGO, pri nakupu knjig v vrednosti nad 50 Ndin pa BOSTE PREJELI V DAR DVE KNJIGE.

Izkoristite ugodno priložnost in obiščite našo knjigarno. — Solidno boste postreženi!

Za obisk se priporočamo!

Prejšnji četrtek smo na kulturni strani našega lista objavili sestavek »Prvo srečanje z Božidarjem Jakcem«, ki nam ga je poslala Marjeta Dajčman iz Zirovnice. Danes objavljamo še izvirno fotografijo, ki kaže malo Marjete na dan, ko jo je v svoji sobi v leseni hiši na vrhu belokranjske Srednje vasi portretiral akademski slikar Božidar Jakac. Fotografijo je umetnik že med vojno podaril Marjetki, mali pastirki iz Srednje vasi...

PRED V. KONGRESOM ZKPO SLOVENIJE

Kulturni amaterizem ne izumira, pač pa je vse premalo upoštevan!

ZKPO Slovenije želi odkrit pogovor o svoji dejavnosti in težavah, ki jih mora premagovati ob sila skopo odmerjenih denarjih

Po zadnji seji predsedstva republiškega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije je predsednik Branko Babič na ljubljanski televiziji dejal, da nikakor ne moremo govoriti o odmiranju kulturnega amaterizma, saj nas število prireditev, ki jih je bilo lani precej več kot deset tisoč po vsej Sloveniji, kvečjemu lahko prepriča le o nasprotjem. S tem podatkom je predsednik Babič dopolnil na seji nekajkrat povedano mnenje, da opravijo okoli 80 odstotkov vseh kulturnih dejavnosti v Sloveniji prav amaterske kulturne organizacije. Ta podatek pa se približno ujema s tistim, ki pravi, da živi 55 slovenskih občin domala povsem od kulture, ki jo dajo amaterske organizacije.

Taki in podobni argumenti pa niso za med staro šaro in jih je treba upoštevati tudi, ko gre za dodeljevanje denarja kulturno-prosvetnim organizacijam. Zal pa je treba povedati, in to so poudarili tudi člani predsedstva republiškega sveta ZKPO, da se tudi s takimi argumenti ne da priti daleč, ker nekateri, ki so pristojni za delitev proračunskega denarja, uvrščajo kulturo med tretjerazredne dejavnosti. Zato se dogodi tudi to, da republiški svet nima denarja niti za to, da bi plačal stroške bližnjega V. kongresa Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije.

O pomanjkanju denarja za kulturno-prosvetno delo, ki ga opravljajo amaterske organizacije, je bilo na seji veliko povedanega. Ob tem pa

so pripomnili, da so v teh težavah do zdaj govorili pretežno le sami med seboj, manj ali pa nič tisti, v imenu katerih kulturno-prosvetne organizacije opravljajo kulturno-prosvetne dejavnosti. Zato so poudarili, da bodi konec samogovoru, da pa je treba vztrajati pri tem, da bo kulturno-prosvetna problematika postala predmet dvogovorov oziroma pogovorov. Med organizacijami, ki naj bi jih pritegnili v reševanje

omenjene problematike, so omenili Socialistično zvezo in sindikate, razen tega pa menijo, da bo treba za reševanje bolj ogreti tudi druge pristojne republiške organe. Od tega, kako gre delu republiške Zveze kulturno-prosvetnih organizacij, je odvisno tudi delo ZKPO v občinah, zato bodo na V. kongresu — ta bo predvidoma v prvi polovici februarja 1969 — temu vprašanju posvetili kar največjo pozornost.

Kot narod smo zrasli ob knjigi!

Nekaj misli o knjigi za njen praznik — mesec knjige v novembru

Ni prazna splošnost govoriti o knjigi ob njenem prazniku. In o tem, da vselej ne najde poti do bralca, ki mu je namenjena in ki je zanj. Kultura nekega naroda se najlepše pokaže, ko stopaš v njegove knjižnice. Dejavnost javnih knjižnic v občinskih središčih se po podatkih republiške matične službe zmanjšuje. Temeljna knjižna zaloga v javnih knjižnicah je pri nas že presegla 2 milijona izvodov in v lanskem letu je bilo izposojenih na dom okrog 2.300.000 knjig, v čitalnicah pa 675.000, kar pomeni knjigo in pol na prebivalca. V nekaterih kulturno razvitih deželah, npr. v Veliki Britaniji, si izposodi prebivalec devet do deset knjig. V javnih knjižnicah Slovenije si izposoja knjige samo približno 10 odstotkov prebivalstva (povprečje v razvitih deželah je 25 odstotkov). Razvitejšie občine imajo po večkrat bogatejši knjižni fond. Ta nesorazmerja so dostikrat vzrok za slabo razširjeno mrežo ljudskih knjižnic. Kakšen pa je pomen teh knjižnic, raztresenih po vaseh in zaselkih, si lahko mislimo ob primeru Prevol pri Hinjah, kjer so v tednu dni zgradili prostor za knjižnico, ko jim je matična knjižnica, SK Mirana Jarca iz Novega mesta, zbrala knjige.

Ciril Zlobec o Magyaru

Slovenski slikar, ki ga štejejo med največje, Viktor Magyar s Cateža pri Trebnjem je v mesecih po I. taboru slovenskih slikarjev največ ustvaril vrsto olj in risb. Magyar se poglobljeno posveča upodabljanju dolenjske pokrajine in njenih ljudi. Pred dnevi je znanj slovenski pesnik Ciril Zlobec po radlu govoril o umetnosti naivnih ter zastavil vprašanja tudi našemu slikarju.

Ni prazna splošnost govoriti o knjigi ob njenem prazniku. In o tem, da vselej ne najde poti do bralca, ki mu je namenjena in ki je zanj. Kultura nekega naroda se najlepše pokaže, ko stopaš v njegove knjižnice. Dejavnost javnih knjižnic v občinskih središčih se po podatkih republiške matične službe zmanjšuje. Temeljna knjižna zaloga v javnih knjižnicah je pri nas že presegla 2 milijona izvodov in v lanskem letu je bilo izposojenih na dom okrog 2.300.000 knjig, v čitalnicah pa 675.000, kar pomeni knjigo in pol na prebivalca. V nekaterih kulturno razvitih deželah, npr. v Veliki Britaniji, si izposodi prebivalec devet do deset knjig. V javnih knjižnicah Slovenije si izposoja knjige samo približno 10 odstotkov prebivalstva (povprečje v razvitih deželah je 25 odstotkov). Razvitejšie občine imajo po večkrat bogatejši knjižni fond. Ta nesorazmerja so dostikrat vzrok za slabo razširjeno mrežo ljudskih knjižnic. Kakšen pa je pomen teh knjižnic, raztresenih po vaseh in zaselkih, si lahko mislimo ob primeru Prevol pri Hinjah, kjer so v tednu dni zgradili prostor za knjižnico, ko jim je matična knjižnica, SK Mirana Jarca iz Novega mesta, zbrala knjige.

Ni prazna splošnost govoriti o knjigi ob njenem prazniku. In o tem, da vselej ne najde poti do bralca, ki mu je namenjena in ki je zanj. Kultura nekega naroda se najlepše pokaže, ko stopaš v njegove knjižnice. Dejavnost javnih knjižnic v občinskih središčih se po podatkih republiške matične službe zmanjšuje. Temeljna knjižna zaloga v javnih knjižnicah je pri nas že presegla 2 milijona izvodov in v lanskem letu je bilo izposojenih na dom okrog 2.300.000 knjig, v čitalnicah pa 675.000, kar pomeni knjigo in pol na prebivalca. V nekaterih kulturno razvitih deželah, npr. v Veliki Britaniji, si izposodi prebivalec devet do deset knjig. V javnih knjižnicah Slovenije si izposoja knjige samo približno 10 odstotkov prebivalstva (povprečje v razvitih deželah je 25 odstotkov). Razvitejšie občine imajo po večkrat bogatejši knjižni fond. Ta nesorazmerja so dostikrat vzrok za slabo razširjeno mrežo ljudskih knjižnic. Kakšen pa je pomen teh knjižnic, raztresenih po vaseh in zaselkih, si lahko mislimo ob primeru Prevol pri Hinjah, kjer so v tednu dni zgradili prostor za knjižnico, ko jim je matična knjižnica, SK Mirana Jarca iz Novega mesta, zbrala knjige.

Ni prazna splošnost govoriti o knjigi ob njenem prazniku. In o tem, da vselej ne najde poti do bralca, ki mu je namenjena in ki je zanj. Kultura nekega naroda se najlepše pokaže, ko stopaš v njegove knjižnice. Dejavnost javnih knjižnic v občinskih središčih se po podatkih republiške matične službe zmanjšuje. Temeljna knjižna zaloga v javnih knjižnicah je pri nas že presegla 2 milijona izvodov in v lanskem letu je bilo izposojenih na dom okrog 2.300.000 knjig, v čitalnicah pa 675.000, kar pomeni knjigo in pol na prebivalca. V nekaterih kulturno razvitih deželah, npr. v Veliki Britaniji, si izposodi prebivalec devet do deset knjig. V javnih knjižnicah Slovenije si izposoja knjige samo približno 10 odstotkov prebivalstva (povprečje v razvitih deželah je 25 odstotkov). Razvitejšie občine imajo po večkrat bogatejši knjižni fond. Ta nesorazmerja so dostikrat vzrok za slabo razširjeno mrežo ljudskih knjižnic. Kakšen pa je pomen teh knjižnic, raztresenih po vaseh in zaselkih, si lahko mislimo ob primeru Prevol pri Hinjah, kjer so v tednu dni zgradili prostor za knjižnico, ko jim je matična knjižnica, SK Mirana Jarca iz Novega mesta, zbrala knjige.

Kaj je sedma umetnost?

M. Borčičeva predavala novomeški mladini o filmu — Led v filmsko izobrazbo je prebit

Predavanje M. Borčičeve o filmu in filmskem jeziku, spremljano z odličnim filmom Daleč od Vietnama (Goddard, Ivens, Klein, Lelouch, Resnais ter Varda), je znova dalo razmišljati o filmski vzgoji pri nas, o načrtnem seznanjanju mladih s sedmo umetnostjo. Predavanje namenjeno novomeškimi srednješolcem, je naletelo na odobravanje, saj so prav mladi najzvestejši obiskovalci filmskih predstav in so tokrat spoznali film z drugega zornega kota s pomočjo strokovnjaka. Najpogostejše srečanje mladih z umetnostjo je poleg srečanja s knjigo prav stik s filmom, ki je vseskozi živ, čeprav je njihov odnos do njega le malokrat pravi in pristop zrel.

Seznanjanje s filmom, tem ljudskim občilom, je v družbenem življenju mladine pri nas najbolj zanemarjeno. Zanimanje, ki so ga pokazali dijaki za seznanjanje s sedmo umetnostjo, za razumevanje filmskega jezika, ni čudno, saj je bil govor o njihovem prijatelju filmu. V Cestu imajo že dlje časa filmske abonmaje za osnovnošolce ter posebej za srednješolce. Kako daleč smo v Novem mestu od tega, si lahko mislimo, saj mladina nima prostora, kjer bi se shajala in razpravljala, poslušala predavanja ter gledala filme. Pa vendar, začetek let! Zavod za kulturno dejavnost je organiziral brezplačno predavanje s filmom in storil prvi korak.

Film je govorica sodobnega človeka in njegovi najzvestejši obiskovalci so mladi. Z njim jih lahko vzgajamo ali pa tudi ne vselej. Ne more nam biti vseeno, kakšen pristop imajo do filma, ne more nam biti vseeno, če jih pustimo »neplismene«. Ko

gre film mimo mladega človeka, zapuša v njem sledove. Vprašanja se porajajo in zanimajo ga odgovori nanje.

Zavod za kulturno dejavnost je sklenil organizirati še vrsto predavanj o filmski umetnosti. pb

Novomeščani so za abonma

Se pred začetkom letošnje jesensko-zimske sezone je Zavod za kulturno dejavnost začel zbirati abonente za gledališke predstave. Akcija je dokaj dobro uspela. Čeprav je gledališki abonma v Novem mestu skorajda še novost, so doslej razprodali že več kot 100 sedežev. Zadržanja leta so gostovanja nekaterih naših znanih gledališč plačevali delovni kolektivi, ki so si zaman prizadevali, da bi napolnili dvorano in tako zagotovili dober obisk predstav. Število letošnjih abonentov je razmeroma visoko, saj moramo na drugi strani poudariti, da je dvorana Doma kulture majhna in da je razgled na zadnjih sedežih slab.

Jubilej Ladka Korošca

Prejšnji teden je vsa Slovenija počastila zaslužnega in povsod spoštovanega ter priljubljenega ljudskega umetnika, basista ljubljanske Opere, tovariša Ladka Korošca ob 25-letnici njegovega umetniškega nastopanja. Uglednemu pevcu, ki je tudi našim krajem posvetil vrsto nastopov in koncertov ter povsod navdušil tisoče in tisoče hvaležnih poslušalcev, iskreno čestita za delovni ter življenjski jubilej tudi naše udrništvo v imenu vseh delovnih ljudi širše Dolenjske!

Na mnoga zdrava, srečna in zadovoljna leta, dragi tovariš Ladko Korošec!

Prvi baletni koraki

Se ta mesec bo v Novem mestu gostovala baletna šola iz Kranja. Predvidoma bosta dve predstavi, po ena za osnovno šolo »Katja Rupina« in osnovno šolo v Smihelu pri Novem mestu. Zavod za kulturno dejavnost je mlade kranjske baletnike povabil v Novo mesto zato, da bi tukajšnja mladina od blizu videla, kaj je balet. Gostovanje bo uvod v načrtno baletno vzgojo cicibanov in pionirjev v Novem mestu. Osnovna šola je že dala začasno uporabo prostora, kjer bodo mali oziroma najmlajši vadili prve baletne korake.

Akademija v Cankarjev spomin

Na akademiji v počastitev 50-letnice smrti Ivana Cankarja, ki bo predvidoma 14. decembra v novomeškem domu kulture, bo razen Odra mladih nastopil tudi simfonični orkester ljubljanske Akademije za glasbo.

Belokranjski motivi B. Jakca

Za razstavo »Slovenski ekslibris«, ki jo je obiskalo več kot 2.500 ljudi, so v metliškem Belokranjskem muzeju razstavili belokranjske motive akademika Božidarja Jakca. Razstavljene so risbe in skice, ki jih je umetnik ustvaril poleti 1940.

Razstavi v Dolenjski galeriji

Obiščite v Dolenjski galeriji razstavo akad. slikarja Franceta Slane in arheološko razstavo letošnjih izkopavin v Letašju! Obe razstavi sta odprti vsak dan, razen ponedeljka, od 9.—12. ure do konca meseca.

CELULOZAR na drugem mestu

Kolo pred koncem so nogometaši Celulozarja trdno na drugem mestu. Prepričljiva zmaga nad Račami in poraz Velenja jim je pomagal, da so edini resni konkurent vodilni Dravi. Celulozar, ki bo igral spomladi najvažnejša srečanja doma, bo imel lepo priložnost, da se uvrsti celo v I. republiško ligo. Vse tri doletenjske ekipe so v tem kolu bile uspešne: Mirenčani so krepko pregazili solidne goste iz Ihana, Novomeščani so tokrat spravili v mrežo Borovničanov pol ducata zadetkov, Bela krajina pa je doma iztržila pol izkupička, kar je majhen neuspeh. Prihodnje nedelje se bodo nekatera nogometna prvenstva že končala.

Celulozar : Rače 6:2

Tokrat so igralci Celulozarja s povprečno, vendar zanesljivo igro premagali goste iz Rač pri Mariboru z visokim rezultatom 6:2. Gostje so ob koncu drugega polčasa igrali brezglavo in brez volje ter tako dovolili domačim nogometašem, da so jim spravili v mrežo pol ducata zadetkov. Nešportno se je obnašal zlasti kape-

tan gostujočega moštva, ki je svojo jezo javno kazal na igrišču.

Gledalci so bili zadovoljni s številnimi zadetki domačih nogometašev, vendar pa ne z igro. K slabi igri je prispevalo stalno prekinjanje tekme, ker so gostujoči nogometaši vedno ugovarjali sodnikovim odločitvam.

Pred tekmo so igralci z enominutnim molkom počastili spomin na umrlega Stanka Lupšina, ki je pred leti bil aktiven nogometaš v Krškem.

Celulozar: Vukotič, Germek, Andjelković, Rabič, Krstić, Božić, Klinar, Paunović, Klajić, Stanojević in Kandić.

Zadetek so dosegli: Paunović in Kandić po 2 ter Klajić 1. Zadelek za Krško pa je prispeval z avtogolom še branilec gostov Doberski.

L. Hartman

Bela krajina : Usnjar (Vrhnika) 2:2

V derbiju 10. kola ljubljanske podzemne lige sta se v Črnomlju v nedeljo srečali drugouvrščena Bela krajina in Usnjar z Vrhnike. Tekma se je končala neodločeno (2:2), čeprav sta imeli obe ekipe še veliko lepih priložnosti za doseg gola. Domačini so povedli 10 minut pred koncem prvega polčasa, vendar so gostje kmalu izenačili. V drugem delu so spet domačini prišli v vodstvo 2:1, vendar tudi gostje niso popustili in so rezultat izenačili na 2:2.

Strelca za Belo krajino sta bila Tone in Ljudež Weiss.

Črnomelj: S. Zunič, Stefanič, Likar, I. Zunič, P. Zunič, Vipavac, Kramarič (Vidovič), T. Weiss, T. Svajger in A. Svajger.

SEVNICA — V počastitev občinskega praznika Sevnice je bil tudi odigran rokometni turnir osemletk, na katerem je nastopilo 7 ekip. Pri pionirskih je premočno zmagala ekipa Sevnice nad Boštanjem z 11:1. Posebno se je izkazala Mejakova s 6 zadetki.

Pri pionirskih je zmagala premočno Sevnica I pred Krmeljem, Tržičem, Sevnico II in Boštanjem. (B. D.)

Mirna : Ihan 7:2

V zelo zanimivi igri so domači nogometaši premagali borbene goste iz Ihana s 7:2 (3:0). Posebno sta se odlikovala napadalec Stefančič, ki je dosegel šest zadetkov, in M. Tratar, ki je dosegel 1 zadetek. Dobro je tudi branil vratar Logar.

Pred 100 gledalci je tekmo dobro sodil Jože Mrzljak iz Novega mesta.

A. Tratar

Elan : Borovnica 6:1

Novomeški nogometaši so pred tekmo nedeljo krepko obračunali z nogometaši iz Borovnice. Novomeščani so se v tem srečanju pokazali v pravi luči in so z lahko ugnali povprečne goste. Srečanje je bilo eno najboljših, kar jih je bilo zadnje čase v Novem mestu.

R. V.

Tornado (Bubnjarci) : Bela krajina (ml.) 5:2

V nedeljo so mladinci Bele krajine gostovali v Bubnjarcih na Hrvaškem, kjer so se v prijateljskem srečanju pomerili s tamkajšnjim klubom Tornado. Črnomljski mladinci so šli na pot z namenom, da izgubijo s čim manjšim rezultatom, in to jim je delno uspelo. V prvem delu igre so celo vodili z 1:0, kasneje pa so jih domači nadigrali in zasluzeno zmagali. Za Črnomelj sta zadetke dosegla Pezdirc in Grgruš.

L. L.

V domu TVD Partizan so se med seboj kosali sevniški strelci. Najbolj izurjeni so tekmovalci iz Kopitarne, ki nimajo enakovrednih nasprotnikov (Foto: S. Dokl)

Sevniška športna nedelja

V počastitev občinskega praznika sevniške občine je v pestrem programu bilo tudi veliko športnih prireditev. O šahovskem in rokometnem turnirju pisemo na drugem mestu. V tem sestavku pa bomo imeli nogometna, rokometna, kegljska ter strelska srečanja.

Partizan (Sevnica) — Senovo 5:3 — Nogometaši Partizana so v tekmi za pokal premagali mlado moštvo s Senovega s 5:3.

Kegljači Sevnice uspešni — Na kegljaškem turnirju so med štirimi ekipami zmagali kegljači Sevnice s 405 poštirimi keglji, pred Svobodo (Krmelj) 385, Kopitarne (Sevnica) 350 in MPZ (Sevnica) 304. Zmagovalci so prejeli lep pokal in trajno last in diplomu občinskega sindikalnega sveta Sevnice. Za zmagovalno ekipo so kegljali: Giger, Kolar, Svab, Kepa, Drnač in Račar.

Sevničani zmagali tudi v rokometu — Na rokometnem turnirju so zmagali Sevničani pred Krmeljem. Zmagovalna ekipa je prejela v trajno last pokal. Za Sevnico so igrali: Krejan, Svabič, Balant, Bizjak, Lovrec, Drugović.

Trbove, Krnc in Mars. Krmeljčani so nastopili brez štirih standardnih rokometsev.

Kopitarna zmagovalec pri strelcih — Na ekipnem strelskem tekmovanju so prepričljivo zmagali strelci Kopitarne I pred II ekipo Kopitarne ter Partizanom. (Sevnica). V zmagovalni ekipi ki je prejela pokal v trajno last so streljali Zupan, Kozamernik in Mejak. med posamezniki so bili najboljši: Zupan 312 krogov, Kozamernik 311, Mejak 308, Mirtelj 304, Polutnik 303 itd. Prvih pet strelcev je prejelo diplome.

J. Blas

KOČEVJE — V petek, 8. novembra, se je začelo mladinsko šahovsko prvenstvo Kočevja za letošni. Na prvenstvu sodeluje 13 igralcev (7 trojčekategorikov, 4 je. Osvojili so jo: Tone Rakovič, četrtokategorik in 2 brez kategorije). V prvem kolu so zmagali favoriti: Kozole — Čuk 1:0, Dobrič — Rakovič 2:0, Vizjak — Rakovič 2:0, Klun — Kravanja 0:1, Segar — Vovk 0:1. Podkornikar je bil prost.

(I. S.)

V Partizanu 360 članov

Med vidne telesnovzgojne delavce v sevniški občini sodi Drago Bizjak, predsednik TVD Partizan (Sevnica). V razgovoru z našim dopisnikom je povedal, da ima telesa vzgoja v sevniški občini vedno večjo veljavo, zlasti je viden napredek v delu Partizana. S to njegovo izjavo se je strinjal tudi načelnik Franc Požek, ki meni, da bi z večjim številom inštruktorjev naredili dosti več. Drago Bizjak je na kratko odgovorjal na zastavljena vprašanja.

— Koliko članov je v vašem Partizanu?

»Skupno imamo 360 članov. To so v glavnem mladinci in nekaj članic.«

— V kateri smeri deluje Partizan?

V glavnem smo usmerjeni v osnovno telesnovzgojno dejavnost. Ni pa rečeno, da ravno tu dosegamo največje uspehe! Razen tega imamo rokometno, nogometno, strelsko in kotalkarsko sekcijo. Vse te sekcije so močno zaživele, zato beležimo tudi večjo dejavnost v okviru celotnega društva.

— Kakšni so problemi pri vas?

»Največji problem so kadri. Teh imamo premalo! Kolikor pa so, so v glavnem starejši, ki imajo svoje obveze. Primanjkuje nam tudi finančnih sredstev.«

— Kdaj ste uredili igrišče?

»Asfaltno rokometno igrišče

smo uredili pred meseci. Zdaj pa nameravamo usposobiti tudi košarkarsko igrišče. Čisto brez novih vlaganj pa smo prišli do kotalkarskega igrišča.«

— Morda še kaj pogošate?

»Nekoliko manjka povezave po strokovni liniji. Kolica se nam po okrajnih športnih zvezah, ki so bile prav gotovo koristne.«

S. DOKL

Predsednik sevniškega Partizana Drago Bizjak meni, da se je v zadnjih letih premaknilo na bolje.

Šport

Od tu in tam

KOČEVJE — Na mladinskem hitropoteznem prvenstvu za mesec november je zmagal Teodor Dobrič pred Podkornikom, Klunom itd. Dobrič je kljub enoletni odsotnosti pokazal solidno znanje in še vedno sodi med najboljšje mladince v Kočevju. Težave mu dela le klubska disciplina, kateri pa se bo moral prej ali slej prilagoditi. (I. S.)

METLIKA — Občinska zveza za telesno kulturo v Metliki organizira v počastitev občinskega praznika tek po ulicah Metlike. Na tek, ki bo v nedeljo, 24. novembra, bodo tekmovali mladinci, mladinke in člani. Zmagovalci v vsaki kategoriji bodo dobili pokal z diplomo, ostali bolj uvrščeni tekmovalci pa samo diplomo. (N. N.)

NOVO MESTO — Naslov prvaka v občinski kegljski ligi za leto 1968 je osvojil Zelezničar, prvak II. skupine pa je Sentjernej. Rezultati zadnjih treh kol: Krka — Pionir 487:465, Vseh devet — Zelezničar 416:453, Ljubnja — Toplice 50:0, Toplice — Pionir 0:50, Zelezničar — Ljubnja 472:465, Vseh devet — Krka 496:455, Pionir — Zelezničar 494:486, Vseh devet — Ljubnja 439:478 in Krka — Toplice 50:0. Končni vrstni red: 1. Zelezničar, 2. Pionir, 3. Ljubnja, 4. Krka, 5. Vseh devet in 6. Toplice. Najboljši posamezniki: Rodič 341 kegljev, Barbič 286, Hrastar 235, Dravincec 224, Pestič in Blatnik 220, Majeric 192, More 183, Karpljub 181, Vovko 180 itd. (J. M.)

BREŽICE — Komisija za rekreacijo in šport pri občinskem sindikalnem svetu je ponovno pobudnik športnega srečanja. V nedeljo, 17. 11. m., bo v Bregani dvoboj sindikalnih reprezentanc v šahu, malem nogometu, kegljanju, odbojki, namiznem tenisu in streljanju z zračno puško. (V. P.)

KRSKO — V soboto, 9. 11. m., je bil na brestanškem gradu slovesen zaključek letošnjih delavskih športnih iger. Tokrat se jih je udeležilo okrog 600 športnikov, ki so tekmovali v atletiki, nogometu, šahu, odbojki, plavanju, rokometu, balinanju, namiznem tenisu, kegljanju, streljanju z zračno puško in krosu. Obenem so se dogovorili, da bodo organizirali tudi zimске športne igre: le-te naj bi zajele smuk, veleslalom, teke in sankanje. (V. P.)

SEVNICA — V počastitev občinskega praznika Sevnice je bil odigran moštveni šahovski hitropotezni turnir sindikalnih reprezentanc. Med šestimi ekipami je premočno zmagala Kopitarna I s 14 točkami, sledijo Kopitarna III 8,5, Kopitarna II 8, Liska 7,5, ZMS Smarje 4 in ZMS Krmelj 3. Kopitarna I v postavi Blas, inč, Novak in Pfajfer je prejela prehodni pokal. Po ekipnem turnirju je bil odigran tudi hitropotezni turnir posameznikov, kjer je med 10 udeleženci zmagal Blas, pred Debelakom, Pfajferjem, Sibijlo, Mejakom itd. (B. D.)

NOVO MESTO — Znani so udeleženci šahovskega turnirja v Novem mestu, ki se prične v soboto, 23. novembra. Na turnirju bodo igrali Gornik in Osterman (Kočevje), Mihevc (Maribor), Bratko (Ljubljana), Vavpetič in Ivačič (Domžale) ter Novomeščani Penko, Škerlj, Sunjič, Sitar, Nagl in Sporar. (N. N.)

BREŽICE — Brežiški rokometarji, ki so uspešno zaključili tekmovalno v jesenskem delu republiške lige, so v ponedeljek, 11. 11. m., že pričeli z zimskim aerobnim treningom v telovadnici. V soboto pa se bodo udeležili rokometnega troboja v Saboru, kjer tamkajšnji rokometni klub praznuje 10. obletnico obstoja. (V. P.)

NOVO MESTO — Končano je kegljsko tekmovanje v drugi občinski ligi. Zmagali so kegljači Sentjernej, pred Iskro (Novo mesto), Dolenjskim gospodarjem, Starih devet, Bošnjak in Krko II. Kegljači Sentjerneja so se uvrstili v prvo ligo, Toplice pa gredo v drugo. Najboljši posamezniki: Kastelec 270, Serini 258, Rustja 252, inč, Stor 250, Cvar 209, Gomizelj 195, Grušen 179, Spental 157, Zakrajšek in Znidaršič 148 itd. (J. M.)

KRSKO — V okviru ljubljanske cone rokometne lige je bilo v Krškem srečanje med domačimi rokometarji in Hrašničani. Tekma se je končala z zmago gostov 22:16. Sodnik je že na začetku tekme večkrat nepravilno odsođoval domače moštvo, zato so domači igralci izgubili vsako voljo za igro. Domači so ponovno pokazali raztrgano igro, ki ni kazala nikakršne volje, da bi dosegli uspeh. Po tej tekmi je Partizan na repu lestvice. Tehnični vodje Jelčič je dejal, da bodo poskušali vse, da se do spomladi dobro pripravijo. V moštvo je tokrat odigral poslovilno tekmo Toni Sule, ki odhaja v JLA. Za Krško so bili uspešni: Sule in Mlakar po 4, Gane in Kovačič 3 ter Slamnik in Arh 1. (L. H.)

Posvetovanja o množični telesni vzgoji so se udeležili predstavniki telesno-vzgojnih organizacij ter zastopniki SZDL in ZMS iz občin Črnomelj, Grosuplje, Metlika, Novo mesto in Trebnje. Posvet je bil koristen in zanimiv. (Foto: S. Dokl)

Kje, kdaj in kdo?

V drugi republiški nogometni ligi bo v zadnjem kolu Celulozar gostoval v Prekmurju pri nogometaših iz Bakovcev. V ljubljanski coneški ligi bodo doletenjske ekipe gostovale na tujem: Mirna na Vrhniki pri Usnjaru, Novomeščani v Jevnici pri Enostnosti ter Bela krajina na Rakeku.

NOVO MESTO — V tekmo vanju kegljskih parov za prvenstvo Dolenjske je še vedno v vodstvu par Hren — Zidanek (1647 kegljev), pred pari Barbič — Mrzljak (1615), Romih — Turk (1606) itd. (J. M.)

NOVO MESTO — Šahovska zveza Slovenije je organizirala drugo šahovsko ligo, v kateri naj bi teknovali tudi novomeški in krmeljski šahovski ekipe. V nedeljo, 10. novembra, so kočevski šahisti prišli v Novo mesto, kjer naj bi z domačini odigrali prvo kolo. Na veliko začudenje Kočev varjev novomeški šahisti na dvoboju niso prišli, ker zanj sploh ni so vedeli! Krivec za nesporazum je nedvoumno vodstvo Dolenjske šahovske podzveze. Kočevjarji so tako zmagali kar brez borbe z 10:0 in se uvrstili v nadaljnje tekmovalje. (I. S.)

KOČEVJE — V četrtek, 7. novembra, je bil končan šahovski turnir za pridobitev III. kategorije Bojan Mohar in Jure Kravanja.

PRIMER, KI NAS BODE V OČI

Ali je to sploh mogoče?

Kako draga je slava — 100.000 dolarjev za en sam boksarski dvoboj — Kdo pri nas podpira takšen šport? — Spomnimo se vseh skromnih športnikov, ki si sami plačujejo stroške tekmovalj

Jugoslovani smo lahko ponosni, da imamo med številnimi športniki tudi take, ki v svetu nekaj pomenijo in so lahko mladini svetel vzgled, na primer Cerar, Faneu, Bledova in drugi. Ponosni smo na vsak njihov doseg, ki na vsak športni uspeh, postavljen na poštenem športnem polju, zlasti če je bil dosežen s skromnostjo in samopremagovanjem. Razen teh, žal še redkih športnikov, pri katerih mladina išče svoje vzornike, pa imamo tudi profesionalne športnike med nogometaši in boksarji.

Znan je mlasti primer profesionalnega boksarja Ivana Prebega, ki se v polteški kategoriji bori za sam vrh v svetovnem boks. Sedaj se mu nudi celo možnost, da bi se boril za najvišji naslov z ameriškim črncem Bobom Fosterjem. Svetovni prvak v polteški kategoriji Bob Foster je sicer sprejel ponudbo Jugoslavana, da se sreča z njim in tako položi na tehtnico svoj naslov. Ob tem pa je postavil tudi svojo ceno: svetovni prvak zahteva za nastop s Prebegom 100.000 dolarjev (za lažjo primerjavo: to je 100 novih avtomobilov Fiat 750!). Ob tem primeru se upravi-

čeno vprašujemo, kdo bo dal denar za dvoboj. Bojimo se, da bo za to spretepanje moral globoko poseči v žep družba, ki drugače kaj skopopodpira razvoj drugega, koristnega športa. Če pa bo to res plačala naša družba, bi zelo radi vedeli, kdo se skriva za takšno družbo? Prepričani smo namreč, da gledalci, ki bodo obiskovali ta dvoboj, ne bodo plačali tako visoke cene, to je 125 milijonov starih dinarjev!

Se ena primerjava: s tem milijoni bi v naši republiki, kjer je šport kar precej razvit, lahko krili stroške vsem športnim organizacijam, ki vključujejo v šport desetletso mladino. Tokrat pa bi dali na tehtnico denar, ki ga tako nujno potrebujemo za podporo ŠPORTNIKOM. Enak primer je tudi pri profesionalnem nogometu, kjer gredo težki milijoni samo za nakup snogometnih nog.

Morda je tale zapis klic vpijočega v puščavi. Enkrat za vselej je treba napraviti konec taki trgovini in poiskati pošteno pot za podporo športu! Prav je, da ob takih primerih tudi javnost pove svoje.

SLAVKO DOKL

Podpora za razširitev Dolenjskega lista

Izvršni odbor občinske konference SZDL v Novem mestu je podprl akcijo za razširitev glasila SZDL Dolenjskega lista. Izvršni odbor je sklenil da bo o pomenu akcije obvestil vodstva krajevnih konferenc SZDL. Za najboljše posameznike, ki se bodo izkazali pri nabiranju novih naročnikov, je IO predvidel tri praktične nagrade.

Šolarji se pripravljajo za dan republike

Na osnovni šoli Katje Rupena so pred kratkim imenovali posebno komisijo, ki bo skrbela, da bodo novomeški šolarji lepo in svečano praznovali dan republike. Te dni so sestavili program proslave, pevski zbor, literarni in dramski krožek pa so že začeli z vajami. Proslava bo 26. novembra. Člani dramskega in literarnega krožka se bodo predstavili občinstvu z recitacijami, prikazom nove in stare šole, pevski zbor bo zapel nekaj priljubljenih pesmi, na proslavi pa bo sodeloval tudi priznani oktet »Gallus« iz Ljubljane.

Kristina Cvelbar, šefinja krajevnega urada v Šmarjeti, se je po dveh mesecih in pol že navadila biti tudi na enakem delovnem mestu v Skocjanu

„Delo za ljudi in z ljudmi“

Kristina Cvelbar uraduje pol tedna v Šmarjeti, pol tedna pa v Skocjanu

Ko je odšel šef škocjanskega krajevnega urada Franc Gabrič letos 1. septembra v pokoj, so odgovorni odločili, naj prične v Skocjanu začasno uradovati šef krajevnega urada v Šmarjeti. Tako je Kristina Cvelbar že dva meseca in pol po tri dni doma, trikrat na teden pa se z avtobusom odpelje v Skocjan. Delo na dveh delovnih mestih, ki sta drugo od drugega precej oddaljeni, ni niti hvala niti nenaporno. In vendar Kristina Cvelbar kljub temu nima nerešenih zadev.

»Ni tako malo dela, prej bi rekla, da ga je včasih preveč. Ker pa nimam rada zaostankov, delam popoldne, večkrat pa tudi zvečer, seveda kar doma. Ker sem na sestankih družbeno političnih organizacij večkrat za pisničarica, pri krajevni skup-

nosti pa kot tajnica sveta, to delo vedno opravljam, je opravil še več in če hočem imeti vse narejeno pravočasno in v redu, je seveda nujno, da delam tudi v prostem času. Tudi prenekatere prošnje za tega ali onega sem že napisala po službi,« je pri-

povedovala Kristina Cvelbar 6. novembra v škocjanski pisarni, kamor so ljudje ta dan prihajali po živinske potne liste za semenj na Bučki.

»Kako ste se znašli tukaj v Skocjanu, ko imate opraviti z neznanimi obrazi, z ljudmi, ki imajo druge navade, morda drugačne zahteve kot vaše stranke v Šmarjeti?«

»Znašla sem se, zelo hitro sem se vpeljala v delo, saj je to na vseh krajevnih uradih podobno, če že ni enako. Da bi sem prihajali ljudje, ki bi mi bili tuji, pa je deloma drži. V teh dveh mesecih in pol sem jih spoznala vsaj 50 odstotkov vseh starejših od 14 let. Seveda mi tudi njihove navade niso povsem tuje. Ljudi hitro spoznavam in to mi veliko pomaga, ko pripravljam zahteve ali drugačne spise. Sicer pa je vse delo na tem delovnem mestu delo za ljudi in z ljudmi.«

»Kakšnega dela pa imate največ?«

»Izdajanje izpiskov iz matičnih knjig je tako rekoč na dnevnem redu; v Skocjanu jih gre na leto okoli 300, v Šmarjeti 240. Največkrat pa pridejo ljudje po živinske potne liste. V Skocjanu jih gre na leto okoli 2.000, v Šmarjeti polovica manj. Ljudje pogosto iščejo tudi informacije (o taksah, evidenci živine in drugem), sprašujejo, ali smejo popravljati hiše, na koga je treba nasloviti tako ali drugačno prošnjo itd. Ljudje so tega navajeni še iz časov ko sta bili v Šmarjeti in Skocjanu občini. Na takem delovnem mestu mora biti človek res vse.«

I. Z.

Reševanje stanovanjskih zadev borcev

Do konca novembra morajo biti zbrani vsi podatki, kar je sicer neverjetno in brez potrebe kratek rok, vendar pa ga kaže upoštevati in posvetiti zadevi vso potrebno skrb!

Te dni člani upravnih odborov krajevnih združenj borcev NOV obisku-

jejo člane ZB, ki izpolnjujejo pogoje za najetje posojila za rešitev svojega stanovanjskega problema. Sekretariat občinskega odbora Združenja borcev NOV občine Novo mesto in komisija za reševanje zadev borcev pri občinski skupščini sta imela v soboto, 9. novembra, skupno sejo, na kateri so se dogovorili o izredno važni in odgovorni nalogi: do konca novembra je treba zbrati in obdelati vsak primer nerešenega stanovanjskega problema borcev NOV. Kot kaže, gre za zadnje in dokončno prizadevanje, da se stanovanjski problemi borcev rešijo v določenem roku, in to po enotnih merilih za vso republiko. Ker je do sedaj te občutljive probleme reševala vsaka občina po svoje, kar je med drugim upravičeno povzročalo nezadovoljstvo borcev NOV, je sedaj toliko bolj važno, da bodo zajeti res vsi še nerešeni primeri. To terjaja najskrbnejše ugotavljanje ni sodelovanje prav vseh in tudi drugih občanov.

Po merilih republiškega združenja borcev NOV imajo pogoje za najetje kredita za rešitev svojega stanovanjskega problema vsi člani ZB, ki imajo priznано delovno dobo v dvojnem trajanju za sodelovanje v NOB do konca 1944, invalidi NOV pa tudi za pozneje, to je do konca vojne. Pravico do posojila po teh merilih jim gre ne glede na to, če so zaposleni, upokojeni, nezaposleni ali kmetovalci. Prav tako imajo to pravico vdove padlih ali umrlih borcev ter njihovi otroci, če niso pridobitno sposobni.

Rok za ugotovitev vseh upravičencev do kredita kot tudi višine potrebnega

kredita za vsakega posebej je zelo kratek, zato je tembolj važno, da pri tem delu objektivno in nepristransko sodelujejo s komisijami vsi, ki jim je do tega, da bi stanovanjske zadeve borcev dokončno rešili. Ko bodo ugotovljeni vsi upravičeni primeri, kar je naloga krajevnih organizacij združenj borcev NOV, bo morala vsakega takega borca obiskati še strokovna komisija, ki bo izdelala predračun za vsak primer posebej in ugotovila, ali bo potreben kredit za nakup stanova-

nja, za popravilo, adaptacijo, dograditev ali novo gradnjo. Krajevne organizacije ZB so v sodelovanju z občinsko komisijo za reševanje zadev borcev že veliko primerov popisale, vendar je sedaj potrebno podatke izpolniti in razširiti, kot to določajo enotna merila za vso republiko.

Vsi podatki s številkami vred morajo biti na republiškem združenju do konca novembra. Rok je res brez potrebe kratek in naloga za ugotavljanje kampanjska, kot da ne moremo iz stare prakse. Toda tako pač je, in potrebno je pohiteti, ob tem pa vendar ne v škodo velike družbene odgovornosti do slehernega člana Zveze borcev!

NAŠ OBISK

Idealizem še ni izumrl!

Starši se vedno bolj zanimajo za razvoj svojih otrok – Urejene materialne razmere prosvetnih delavcev bi omogočile večjo izvenšolsko dejavnost – Važno je priznanje znotraj kolektiva.

Ob obisku na osnovni šoli v Dol. Toplicah me je zanimalo, kako na nekatera pomembna vprašanja gledajo prosvetni delavci. Zato sem zaprosil ravnatelja šole prof. Vinka Čirnskega, da je v sodelovanju s svojimi tovariši odgovarjal na zastavljena vprašanja.

Profesor Vinko Čirnski, ravnatelj na osnovni šoli v Dol. Toplicah, je odgovarjal na nekatera vprašanja s strokovnega področja.

Kako ocenjujete zanimanje staršev za rast svojih otrok?

»Če bi ocenjevali samo na osnovi povečanega zanimanja za rodiljske sestanke in govorilne ure, bi lahko rekli, da je zanimanje veliko. Žal pa moram povedati, da starši ne nudijo dovolj pomoči pri usmerjanju in navajanju otrok na delovne navade.

Razen tega jim gre bolj za ocene, kakor pa za resnično znanje, ki bo otroku pomagalo v življenju.«

Kaj menite o izvenšolski dejavnosti?

»Pri večini prosvetnih delavcev je še vedno veliko idealizma, kar je v tem poklicu nujno. Seveda pa je večja ali manjša dejavnost odvisna od določenih činiteljev; z urejenimi materialnimi razmerami prosvetnih delavcev bi dosegli to, da bi ti lažje delali v šoli, ker jim ne bi bilo treba delati doma.«

Kako se naj oddolžimo ljudem, ki delajo v izvenšolski dejavnosti?

»Ljudje, ki delajo, naj dobijo najprej priznanje svojega kolektiva, potem priznanje širše skupnosti, razen tega pa za svoj trud še materialno spodbudo. Tako je danes, kolikor pa se bo vrednotenje dela prosvetnih delavcev spreminilo v dobrem pomenu besede, potem zadnje vprašanje odpade.«

Kaj je vzrok za boljši ali slabši učni uspeh?

»Razen urejenega sodobnega in pripravljenega pouka je nujno, da spremljamo delo vsakega posameznika in razreda kot celote. Važno je tudi to, da so med učenci in razredi stalna spodbudna tekmovanja, ki pripeljejo do večjih učnih uspehov.«

S. DOKL

Pogled nazaj in naprej

Poročali smo že, da je bila 29. oktobra dopoldne v Mirni Peči slavnostna seja občinske skupščine, na kateri je govoril njen predsednik Franci Kuhar o nastanku in bojih Novomeške čete v zgodovinskem 1941. letu ter o gospodarskem razvoju ter napredku občine Novo mesto v zadnjem času. Zaradi pomembnosti objavljamo daljši odlomek iz govora tov. Kuharja na tej seji ObS.

»Ob našem prazniku ne moremo in ne smemo mimo napredka v preteklosti, predvsem v zadnjem letu in ne smemo in ne moremo mimo načrtov za prihodnost.

Kljub zaostrenim pogojem gospodarstva je naše gospodarstvo — čeprav se je do nedavnega razvijalo precej samorastniško — doseglo take uspehe in način gospodarjenja, da to že predstavlja dokaj solidno osnovo, da se je sposobno naprej organsko razvijati. Vsi ekonomski pokazatelji kažejo na njegovo uspešno rast.

V oceni gospodarskega razvoja za 1968, ki ga je sprejela naša skupščina, je v primerjavi z lanskim letom predvideno, da se bo celotni dohodek povečal za 18,1 odstotka, družbeni proizvod za 17,3 odstotka, narodni dohodek za 17,7 odstotka, dohodek za razdelitev za 15,6 odstotka, neto osebni dohodki pa za 8,8 odstotka. Zbrani podatki o devetmesečni realizaciji kažejo, da ne bo bistvenih odstopanj od naših predvidevanj. Največji delež v družbenem sektorju gospodarstva daje seveda industrija in če primerjamo celotni dohodek, ga odpade na industrijo več kot polovico. Pri tem ustvarjajo naše znane firme IMV, Krka, Novoteks, Novoles in Labod nad tri četrtine celotnega dohodka. Prav te delovne organizacije pa doživljajo v tem času svoj novi preporod, pri čemer gre za izredno hitro modernizacijo, pa tudi za precejšnjo povečevanje kapacitet. Pri tem pa ne smemo prezreti naših manjših delovnih organizacij, kot so šentjernejska Iskra, Ela in druge, ki so v svojih di-

menzijah tudi ujele in našle svoj gospodarski preporod, nekatere pa ta pot še čakajo in jo bo potrebno čimprej prehoditi.

Sreča je, da se delovne skupnosti skoraj v večini primerov zavedajo svojega položaja in svojih nalog. Čeprav jim trenutno stanje kaže ugodno sliko, iščejo izhod za jutri in še pojutrišnjem. In prav je tako. Mislim, da mora takim delovnim organizacijam naša skupščina z vsemi svojimi organi nuditi vso možno podporo; tistim redkim, ki pa so kljub pravočasnim opozorilom samozavestni v svoje sedanje stanje, pa jasno in odločno z dejstvi pokazati, kam vodi njihova pot.

Dokaj ugodno sliko kaže tudi izvoz, ki naj bi se v primerjavi z lanskim povečal skoraj za eno tretjino. Tudi tu ima glavno besedo industrija, ki izvažajo predvsem na zapadno tržišče. Padec izvoza kaže kmetijstvo, kar je posledica znanega položaja, predvsem pri prodaji živine. Naša skupščina je problem v kmetijstvu posvetila svojo zadnjo sejo in pri tem postavila odločno zahtevo, da mora družba kot celota dati kmetijstvu tisto mesto, ki mu v nacionalnem gospodarstvu gre in to še posebno ob znani mednarodni situaciji.

Naše gospodarstvo je predvidelo, da bo letos investiralo blizu 5 milijard starih dinarjev, od tega industrija približno 3 milijarde, predvsem v modernizacijo in razširitev proizvodnih zmogljivosti. Kaže, da se bodo tudi ta predvidevanja uresničila, če ne bodo celo presežena.

Vidne rezultate je doseglo tudi gradbeništvo, saj je znašal porast družbenega bruto produkta v tej panogi v preteklem letu 28 odstotkov nasproti 18 odstotnemu porastu v poprečju. To dejstvo je potrebno pripisati uspešnemu prodoru SGP Pionir na gradbišča izven domačega območja in v sosednjo republiko.

Stanovanjska izgradnja, ki tudi narašča, pa kaže prve znake urejenosti, predvsem na področju družbenih gradenj. Mislim, da je to edina možna pot za realizacijo sprejetih urbanističnih zasnov mnogih naših naselij. (Konec prihodnjic)

NOVOMEŠKA KOMUNA

26. novembra
bo proslava
dneva republike

Osrednja proslava v čast 29. novembra bo v torek, 26. novembra v domu kulture. Program prireditve bodo pripravili novomeški srednješolci in učenci osnovne šole Katja Rupena.

Če ne bo dovolj denarja, bodo šolske malice slabše

Te dni je uprava novomeške osnovne šole »Kajke Rupenac« razposlala delavskim svetom večjih delovnih organizacij prošnje za denarno pomoč za šolske malice. V blagajni šolske mlečne kuhinje bodo ob koncu šolskega leta imeli kar za 12.000 din primanjkljaja, ki ga pa ne bodo mogli kriti z denarjem, ki je namenjen za osnovno šolsko dejavnost.

Letos dobiva na novomeški osnovni šoli šolsko malico 1410 otrok, 1258 otrok jo plačuje po polni ceni, ki znaša 10 din, 101 otrok po polovični ceni, 51 otrok pa jo do-

biva brezplačno. Iz blagajne krijejo tudi stroške za tople obroke, ki jih dobivajo otroci, ki se vozijo iz Jagodnika pri Karteljevem.

Lansko leto so nekatera novomeška podjetja prispevala večje in manjše denarne zneske za kritje primanjkljaja za šolske malice. Na osnovni šoli upajo, da jim tudi letos ne bodo odrekale pomoči.

DVE KRATKI IZ ŽUŽEMBERKA

■ **ŠIVILJSKO-KROJASKI TECAJ**, ki ga vodi sodelavka tovarne šivalnih strojev Mirna, so organizirali v Iskrinem obratu v Žužemberku. Tečaj obiskuje 25 žena in deklet. ■ **TECAJ ZA PRVO POMOČ** se je pričel pred kratkim tudi v Žužemberku. Slušatelji prihajajo iz vsega področja krajevne skupnosti. Tečaj so organizirale krajevna organizacija RK Žužemberk in krajevna organizacija SZDL.

Vodovod in črpalka na Dvoru?

Na prihodnjem zboru volivcev bodo občani iz Dvora razpravljali o gradnji novega vodovoda in črpalne bencinske postaje. Predstavniki družbeno-političnih organizacij in občani se živo zanimajo tudi za vsa pereča vprašanja v kraju in okoliških vaseh.

M. S.

Martinovanje pri upokojencih

Društvo upokojencev Novo mesto otvarja v soboto, 16. novembra, ob 19. uri prenovljene klubske prostore. Ob tej priložnosti bo tudi tradicionalno martinovanje. Upokojenci in upokojenke vabljene vabljeni.

Spet 21 novih vzornih voznikov v naši občini

7. novembra popoldne sta v prostorih UVJ v Novem mestu predsednik komisije za vzgojo in varnost v cestnem prometu pri ObS tovariš Jože Gosenca in tajnik komisije Ivan Rolih podelila 21 voznikom plaketo »VZORNI VOZNIK«. Na predlog občinske komisije je zgledelem šoferjem podelila to priznanje republiška komisija, dobili pa so ga:

Aljoz Kos, šofer zdravilišča iz Smarjeških Toplic; dr. Božo Oblak, zdravnik v Novem mestu; dr. Adolf Špiler, upravnik zdravstvenega doma v Novem mestu; Ludvik Mežan, šofer ELEKTRO Novo mesto; Anton Remec, namestnik komandirja PM v Novem mestu; Karel Antončič, Jože Fabjan, Anton Klevišar in Mirko Šiško, vsi šoferji pri KREMENU v Novem mestu; Jože Pavlič, šef

avtomobilskega parka, Jože Strugar, šef mehanične delavnice, ter šoferja Anton Gazvoda in Anton Prus, vsi pri SGP PIONIR v Novem mestu;

Martin Uhernik, šofer hotela Grad Otočec; Alojz Pucelj, šofer podjetja PTT v Novem mestu; Ivan Mikec, šofer »Hmeljnika« v Novem mestu; Ludvik Rabzelj, šofer Gozdnega gospodarstva v N. mestu; Alojz Simončič, šofer pri SGP PIONIR; Alojz Šircelj in Ignac Krhin, šoferja mesnopredelovalnega podjetja v Novem mestu, ter Franc Bradač, šofer pri Gozdnem gospodarstvu v Novem mestu.

Šoferjem, ki so dobili priznanja tudi za tovariški odnos do drugih udeležencev v cestnem prometu in za varno vožnjo, čestitamo!

Preprečujemo nesreče in naučimo se pomagati! — je pisalo na tabli pri tečajnikih prve pomoči na Otočcu, ko so prišli na zaključek 20-urnega seminarja prve pomoči. Seminar, ki ga je organiziral občinski odbor RK v sodelovanju z oddelkom za narodno obrambo pri občinski skupščini je uspešno opravilo 18 tečajnikov. Zdravnik Zvonko Vidic (na sliki) sprašuje tečajnico. (Foto: S. Dokl)

Obisk v gostinskem šolskem centru

Nada Žunič, direktorica zavoda za napredek gospodinjstva iz Beograda, v Novem mestu — Zanimala se je za spominke in kozmetične izdelke

7. novembra sta obiskali novomeški gostinski šolski center direktorica zavoda za napredek gospodinjstva ter direktorica vzgojnega programa zavoda iz Beograda. Po ogledu novomeškega gostinskega centra, ki sta ga gostinjska razkazala direktor Marko Ivanetič in strokovna sodelavka Milka Češarek, sta Beograjkanki pohvalili delo. V razgovorih o programu gostinskega centra in financiranju sta sodelovali še Ema Muser, predsednica sveta za prosveto in kulturo, ter Francka Slak, prva direktorica novomeškega gostinskega centra.

Še posebej sta se gostji zanimali za ročna dela, keramične izdelke in druge spominke ter za možnost nabave. Prav tako sta se kasneje v tovarni Krka zanimali za kozmetične izdelke ter dali pobudo za tesnejše sodelovanje z beograjskim zavodom za napredek gospodinjstva V

lastnem nacionalnem in kozmetičnem salonu v Beogradu nameravajo predstaviti tudi Krkine kozmetične izdelke, pokazali pa jih bodo še v Portorožu, kjer bodo v kratkem odprli podružnico.

Dogovorjeno je bilo, da bodo prve stike poglabljali, ker je to za beograjski zavod in za novomeške partnerje koristno. Pobudo za prvi sestanek pa je dala podpredsednica JRK Mara Rupena-Osolnikova.

TRI KRATKE IZ DOL. TOPLIC

■ **MUZEJ V TOPLICAH** prav radi obiskujejo domačini in tuji. Gostje si z navdušenjem ogledujejo etnografski oddelek, skoraj vse pa zanimala tudi oddelek NOB. Skoda je, da so razstavljeni predmeti stisnjeni v premajhnem prostoru in da za mnoge predmete sploh ne najdejo primernege mesta. Obiskovalci si jih bodo lahko ogledali šele tedaj, ko se bo muzej preselil v večje in primernejše prostore.

■ **TECAJ ZA PRVO POMOČ**, ki ga je organizirala krajevna organizacija RK, obiskujejo žene in dekleta iz Toplic in okoliških krajev. Udeležence bodo pod strokovnim vodstvom obnovile znanje o prvi pomoči in bodo lahko pomagale pone srečencem.

■ **GOZDARSKI SEMINAR**, ki ga obiskujejo gozdarji iz vse države, se je začel pred kratkim v Dolenjskih Toplicah. Slušatelji stanujejo v zdraviliškem domu.

DRAGO GREGORC

Imeli bodo tečaj

Ta teden se bo v Gaberju pričel tečaj prve pomoči, kot priprava na vseljudsko obrambo prebivalcev. Tečajniki bodo opravili 20-urni praktični in teoretični seminar, za zaključek pa bodo še preverili znanje.

Dr. Stane Pavlič predaval v Novem mestu

7. novembra je dr. Stane Pavlič, predsednik komiteja za ekonomske odnose s tujino pri republiškem izvršnem svetu, predaval na enodnevem seminarju v Novem mestu o ekonomskih in političnih pogledih sodelovanja Jugoslavije z državami — članicami SEV. Seminar je priredil Zavod za izobraževanje kadrov, udeležilo pa se ga je 26 ljudi iz 68 delovnih ter družbeno-političnih organizacij sedmih dolenjskih občin.

Konference ne bodo povsod

IO občinske konference SZDL v Novem mestu je mnenja, da ne bo razpisal volitve v nova vodstva krajevnih konferenc SZDL v vseh organizacijah. Volilne konference bodo samo v tistih organizacijah, kjer je treba učvrstiti vodstvo.

Novomeška kronika

■ **ULICO TALCEV**, ob kateri so razen številnih stanovanjskih hiš tudi tri šole in en zavod, so te dni dokončno asfaltirali in je po njej že dovoljen promet. Gotovo je to ena najpomembnejših pridobitev v tem delu mesta, zavedali pa se je bomo šele zdaj, ko nam ne bo več treba mestiti blata ali gaziti prahu.

■ **VEČ KOT 1,85 MILIJONA** din se je do prvih dni novembra nabralo v skladi za zidanje nove osnovne šole, ki bo, kakor je znano, na Grmu. Več delovnih organizacij z območja novomeške krajevske skupnosti je tudi že podpisalo pogodbe o financiranju te šole.

■ **NOVOMESKIM SREDNJE-SOLCEM** bosta v kratkem predaval o filmu Vitko Musek in Vojko Duletič iz Ljubljane. Njuni predavanji bosta sodili v okvir filmske vzgoje mladine, ki jo je pričel Zavod za kulturno dejavnost.

■ **ZA 3. DECEMBRA** je novomeško amatersko gledališče napovedalo premiero Finžgarjeve igre »Razvalina življenja«. Ljubitelji gledaliških prireditev z zanimanjem pričakujejo odskri krat tega dela v domači izvedbi, zlasti še, ker je »Razvalina življenja« uvrščena v abonmajske spored novomeških gledaliških prireditev v tej sezoni.

■ **40 SLEPIH ČLANOV** osnovne organizacije Zveze slepih v Novem mestu, ki zajema 7 dolenjskih občin, je letos letovalo v treh poletniških domovih ob morju. S slepiimi člani so odšli na letovanje tudi člani njihove družine ali pa spremljevalci. Da bi omogočili prijetne počitnice ob morju tudi nekaterim slepiim čla-

90 let Mikličeve mame

V ponedeljek 11. novembra, je dopolnila 90 let življenja Jožeta Mikličeva iz Mačkoveca pri Novem mestu. Kljub spoštljivi starosti se Mikličeva mama kar dobro drži. V svojem dolgem življenju je precej pretrpela: požgali so ji domacijo, ubili sina in domačem dvorišču, pregnali si nove in moza. Dobro si je zapomnila krutosti okupatorja. Sedaj se je njeno življenje le nekoliko umirilo. Ženica je zelo skromna in ima malo želja. Med najprijetimi je ta, da bi se videla na svojem do-

mu sina ki še vrsto let dela v Nemčiji. Upamo, da se ji bo ta skromna želja kmalu izpolnila. Sd

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jožeta Murn iz Trebeče vasi — Jožeta, Zofka Judnič iz Kota — Jožeta, Marija Ladika iz Orlikove — Snežana, Anica Novak iz Krškega — Petro, Franciška Švajger iz Vranovcev — Martino, Marija Colnar iz Lesnice — Janeza, Amalija Grahek iz Otovca — Moniko, Franciška Zulič iz Ostrca — Ireno, Marija Vidmar z Jame — Valerijo, Ana Cerovšek iz Zavrata — Justina, Vida Golobč iz Bršlina — Magdo, Anka Miljavec iz Pravitine — Dušana, Jožeta Kolenc iz Češče vasi — Marto, Ana Zoran iz Zdinje vasi — Janeza, Milena Čopić iz Velikih Brusnic — Tatjano, Marija Šuštaršič iz Dolnjega Ajdovca — Janeza, Tončka Prešeren z Vrha pri Pahi — deklico, Marija Gorenc z Vrha — deklico, Ljudmila Gmajnič iz Gorice — deklico in Marija Dragovan iz Rosalnice — dečka.

Brusnice: slabo pobotanje

Pred poravnalnim svetom pri KS Brusnice se je letos skušalo pobotati 24 sprtih strank. Uspeh ni kaj razveseljiv, saj se je poravnalo samo 11 klientov, vsi drugi pa so pravdo iskali drugje. — Največ sporov je med občani zaradi motenja posesti, dolgov, razžalitive časti, družinskih razmer in podobno.

Vzorni vozniki po sprejemu plaket (Foto: M. Vesel)

»Ena gospa mi je rekla, da ji ni žal čakati pol ure na meso v samopostrežnici DOLENJSKE v Bršlinu, ker se medtem sijajno zabava, ko gleda vinjenega mesarja in poslušala njegovo nerganje nad strankami!«

AKCIJA »NOVI NAROČNIKI 1968/69«

Črnomaljski zgled

Občinska konferenca Socialistične zveze v Črnomlju se je za našo akcijo zbiranja novih naročnikov resno ogrela, toda ne samo v besedah, temveč tudi v dejanjih. Predsednik občinske konference Lojze Šterk nam je prejšnji četrtek povedal:

»Tako po vašem obvestilu, da ste se tudi letos lotili zbiranja novih naročnikov, sem imel razgovor z upravnikom črnomaljske pošte Vinkom Skofom. Dogovorila sva se, da bo stalno spodbujal poštarije za nabiranje novih naročnikov in mi redno vsak teden poročal, koliko novih se že pridobili. Dal mi je tudi seznam vseh poštarijev v naši občini, s katerimi bom navezal še osebne stike. Ker imam v statutu naše organizacije zapisano, da je naša dolžnost skrbeti za dobro obveščanje občanov zlasti preko domačega Dolenjskega lista, je tudi naša dolžnost vašo akcijo podpreti s političnega stališča. O tem smo pred kratkim razpravljali še na seji izvršnega odbora občinske konference SZDL, prav tako bomo na vseh krajevnih konferencah SZDL, ki se bodo v naši občini izvršile v novembru, Dolenjski list osebno priporočali.

S pomočjo pošte smo tudi že ugotovili, koliko naročnikov že imamo v posameznih krajih in kje bi lahko še pridobili nove. Ponekod imajo Dolenjski list že v vsaki hiši, kakor je primer v Adlešičih. Tam imajo približno 160 gospodinjstev; od teh jih 138 že prejema časnik. Če bi tako zasičenost z domačim tednikom dosegli v vseh krajih, bi bili zadovoljni. No — to pa bi radi dosegli in zato bomo akcijo domačega lista v celoti podprli in v njej sodelovali!«

Kaj naj dodamo besedam tovariša Šterka? Samo našo željo: da bi vodstva vseh naših občinskih političnih organizacij prav tako sodelovala!

Morda želite,

da bi vaši prijatelji, znanci, sorodniki doma in na tujem ali pa vaši sosede prejeli odslej

DOLENJSKI LIST

BREZPLAČNO?

- DO KONCA DECEMBRA 1968 ga lahko — če nam takoj sporočite njihov naslov, ki pa ga lahko oddate tudi vašemu pismonoši!

Pavel Kastelic z Vinice: 31 novih naročnikov

Od 6. do 12. novembra so se vrste rednih naročnikov našega lista povečale za 329 novih naročnikov, v prvih 12 dneh naše nove akcije pa smo zbrali že 396 novih naročnikov. Veseli smo lepega uspeha in javno se zahvaljujemo vsem poštanim delavcem na področju 9 občin, saj je večina novih naročnikov njihova zasluga!

Trenutno vodi med pismonoši prizadevni Pavel Kastelic z Vinice pri Črnomlju, ki je zbral 31 naročnikov, njegov kolega Sutej pa še 4, tako da vodi pošta Vinica s 35 novimi naročniki. Naj na kratko naštejemo še nekaj drugih pošt in pismonoš:

Cerkije 9 novih naročnikov, Črnomelj 8, Dragatuš 7, Kočevje 13, Osilnica 18 (pridobil jih je Anton Janež), Kostanjevica 4, Krško 25 (od tega Karel Geršak sam 23), Podbočje 6, Dol. Toplice 5, Dvor 3, Hinje 4 itd. — Novomeški pismonoše so nam do torka prinesli 20 naročnikov, iz Stopič smo jih dobili 7, v Sentiernju so pridobili 10 naročnikov, v Škocjanu 9, Žužemberku 14, Sodražica 4, Krme-lju 12, Trzin 5, Zabukovju 4, na Mirni 4 itd. V Sevnici so zbrali: Ivan Knez 16 naročnikov, Zdenko Kus 5 in drugi poštari uslužbenci 3, skupaj torej 24 novih naročnikov. Tudi Trebnje se je postavilo: Anton Hren je zbral v nekaj dneh kar 20 novih naročnikov, Henrik Jerman 9 in Jože Zupanič 3, skupno v Trebnju 32. Dolga je vrsta pošt, ki sodelujejo!

Ceprav ni pismonoša, pa naš lanskim zmagovalec Cveto Križ iz Kočevja tudi ne miruje: v kočevsko-ribniški dolini nam je zadnje dni zbral že 38 novih naročnikov in pravi, da bo kar nadaljeval. Precej se ljudje naročajo tudi sami z dopisnicami, raste pa tudi število novih naročnikov, ki bi radi Dolenjski list prejeli v tujino.

Dolgoletno gorje je prekipelo...

V torek je novomeško okrožno sodišče obsodilo na 2 leti zapora, pogojno za dobo dveh let, Štefko Slak, računovodkinjo iz Trebnjega

Ob grozotah, ki sta jih pretrpeli Slakova in njena 13-letna hčerka, človeku zastane dihanje. Na razpravi, kjer se je morala Štefka Slak zagovarjati zaradi uboja svojega moža Ivana, smo slišali pretresljivo izpoved:

— Alkohol je bil zanj poguba! Takoj po poroki je začel piti in že po 11 mesecih sem se hotela ločiti, a mi je zagrozil, da živa ne bom prišla čez prag sodišča. S hčerko, ki je bila takrat še majhna, sva nešteto krat na pol go-li ponoči bežali z doma. Pre-spali sva pri sorodnikih, včasih pa na prostem. Streljal je name že z zračno puško, se me lotil z nožem, da o udar-cih z rokami sploh ne govo-rim. Zmeraj je imel pod po-steljo sekiro! Najbolj sem trpela zaradi tega, ker je so-vražil otroka. Surovost, ki jo je kazal do hčerke, me je strašno prizadela. Nekoč jo je z verigo priklenil v majh-no klet, kjer je bila zaprta do treh ponoči, večkrat pa jo je tako priklenil tudi na pod-strešju. Za vsako malenkost jo je, če je imel povod ali ne, strašno kaznoval in sadi-slično mučil.

Dekletce je živčno uničeno. Več let sem v pisarni pisala dnevnik o vseh grozotah in ga kdaj pa kdaj pokazala hčerki Majdi samo zato, da bi videla, kaj vse sem mora-la prestajati. Rotila sem jo,

Vsi so se ga bali

Lani sem se z vsem, kar sem prinesla k hiši, odselila. Teden dni sva bili s hčerko zdoma, ko me je začela žlahta pregovarjati, naj se vrnem. Prišla je tudi moževa sestra s sporočilom, naj grem takoj nazaj ali pa ena od naju s hčerko ne bo doživela novega leta. Samo iz strahu za otroka sem šla nazaj k možu.

Grozotni dogodki so se vrstili. Zanje so vedeli tako na milici, kot v službi. Tre-sla sem se vsak dan in vsako uro. Lani smo moža, ki je imel zaradi čezmernega uživanja alkohola že privide, spravili v novomeško bolniš-nico na zdravljenje. Upala sem, da bo postal drugačen. Ko je prišel iz bolnice do-mov, je bil mir samo nekaj časa, potem sem spoznala, da spet pije. Še bolj kot prej!

»Ne vem, ne kdaj, ne kako...«

V ponedeljek, 27. maja le-tos je rekel, da gre v Treb-nje, in zahteval od mene več-jo vsoto denarja. On je od-šel, jaz pa sem pripravljala večerjo. Ker ga dolgo ni bilo, sem šla pred hišo in ga vi-dela, kako je, gredoč iz Treb-njega, zavil še v Pavlinovo go-stilno. Pred hišo sem se po-

govarjala z znancom, ko je prišel. Vpričo njega je rekel: »Danes se ju bom spet lotila! Take groznice niso bile nič posebnega, saj je že večkrat telefoniral na postajo milice in rekel: »Danes bom ženo zaklal!«

Takrat, ob vrnitvi, je bil spet pijan. Šel je naravnost v kuhinjo po nož. Na vsak na-čin je hotel dobiti otroka. Z nožem je šel za hčerko, ker pa je imel nogo v mavcu, mu je lahko ušla. Stekla je v so-bo in se zaklenila. Zavpila sem ji, naj skoči čez balkon! Nato je zagrabil mesarico in dejal, da bo v sobo prišel ta-ko ali drugače. Kot navadno je tudi takrat zaklenil vsa vrata, ključce pa spravil v žep. Šel je proti hčerkinim omari. Z bergijo je zmetal iz nje vse njene stvari, nato pa z nožem sadistično rezal njeno jopico, obleke... Medtem je izpulil telefonsko žico in za-hteval, naj spustim še rolete. Ne morem opisati, kako strašni so bili tisti trenu-tki...

Čez čas je šel v klet po-gledat, če se ni morda hčer-ka tam skrila. Pri sebi je imel nož, mesarico in stekle-nico konjaka. Na srečo otro-ka ni bilo. Potem je prihajal po stopnicah navzgor proti meni in rekel: »Zdaj pa: faz ali ti!« Vtem je zamahnil pro-ti meni s kladivom, hkrati pa omahnil in padel po stopni-cah.

Ne vem ne kako ne kdaj... segla sem po kladivo in ga nekajkrat udarila po glavi. Obmiroval je in videla sem, da je mrtev. Iz halje sem mu nato vzela ključce od dnevne sobe, se zgrudila na kavč in jokala. Ko sem prišla malo k sebi, sem šla na milico.

Sram me je bilo, da bi vse

prišlo na dan, zato sem sprva trdila, da je umrl zaradi pad-ca, na zaslišanju v Novem mestu pa sem povedala vse po pravici in opisala vso zgod-bo 14-letnega trpljenja.

Vse, kar je na sodišču po-vedala Slakova, so priče po-trdile, zato je sodišče menilo, da je njena izpoved odkrito-srčna. Ugotovili so, da je za-grešila uboj na mah v skraj-no razdraženem duševnem stanju, in ji prisodili 2 leti zapora, pogojno za dobo dveh let. Sodoba pa še ni pravo-močna.

Prestano gorje je končano, vendar ga mati in hči, živčno strti, najbrž ne bosta mogli pozabiti.

R. B.

11 kg težkega in 108 cm dolgega sulca je uplenil 3. novembra v Kolpi pri Lazih kočevski ribič Milan Lampe. To je doslej največji sulec, ki ga je kak kočevski ribič ujel v tem delu Kolpe. Dosedanji rekord je imel ribič Janez Merhar, ki je uplenil 10 kg težkega sulca.

(Foto: Herman Struna)

Kadar se tepejo ženske...

Primer iz V. Loke: žrtev je lahko tudi moški

Te dni je bil v Veli-ki Loki pri Trebnjem velik »heca«, ki bi lahko postal tudi velika tra-gedija. Teple so se ženske. Srdito, celo z nožem in smrekovo la-to. Nedorazno kri pa je prelil moški, ki je po-gumno posegel v boj. Zgodilo se je takole:

Ko je ena izmed žensk stopila v gostil-no, so tri sedele pri litru vina. Beseda je dala besedo, zafrkljiva šala pa je dala koka-rec, ki je prišel med-nje, da so zavreščale. Vendar prvi uspeli met še ni dal pravega zadoščenja. Šla je do-mov, se vrnila z nožem v roki in se z eno iz-

med treh žensk spo-prijela kar pri želez-niški postaji.

Na sporedu je bila točka, da bi se spleča-to zapreti tudi televi-zor. Ženski sta se dr-žali za lase, kričali ter vabili občinstvo, ki se je muzalo v previdni oddaljenosti. Prva je vihtela nož, druga pa smrekovo lato, s kat-ter se dá dobro iz-prašiti hrbet.

Pa je prišel moški in za ceno malo obrezane roke končal cirkuško predstavo, kateri je bo-troval alkohol. Končni obračun bo naredil ob-činski sodnik za pre-krške.

M. L.

DESET NOVIH KNJIŽNIH NAGRAD

Med nove naročnike smo z žrebanjem razdelili v torek opoldne 10 knjižnih daril. Danes jih bodo dobili po pošti:

Franciška Hervol, Bojsno 53, Globoko; Franc Špehar, Hrast 37, Vinica pri Črnomlju; Pavel Šti-mec, Mirtovič 7, p. Osilnica; Drago Maruša, Sre-miška 3, Krško; Franc Pibernik, Suhor 7 pri Me-tliki; Božena Lavrič, Stare žage 4, Dol. Toplice; Rudolf Košir, Sodražica 72; Helena Lindič, Goveji dol 2, Krme-lj na Dol.; Milka Štepic, Dol. Dobra-va 4, p. Trebnje in Ivan Čuk, Roška 33 v Kočevju.

Kako je potekel zadnji teden naše nove akcije?

Ta teden na novo prijavljeni oz. zbrani novi na-ročniki so »razdeljeni« po posameznih občinah ta-ko: Brežice — 27 novih naročnikov, Črnomelj — 50, Kočevje — 44, Krško — 33, Metlika — 7, Novo mesto — 52, Ribnica — 13, Sevnica — 37, Trebnje — 34. Iz raznih pošt po Sloveniji in SFRJ je 24 novih naročnikov, iz inozemstva pa 8.

Prosimo za nadaljnje sodelovanje in se z vsemi dosedanjimi ter novimi naročniki, bralci in prija-telji našega lista veselimo novih uspehov akcije.

DOLENJSKI LIST

Za zlet bo potrebna pod

Na 4. seji stalnega sekretariata X. zleta bratstv

V Karlovcu je bila 9. no-vembra seja stalnega sekre-tariata X. zleta bratstva in enotnosti, ki bo drugo leto v Bihaću. Pogovarjali so se o uspehih dosedanjih akcij, predvsem o srečanju mladih likovnikov v Sisku in poho-du na Triglav.

Sprejet je bil sklep, da bo do vsi zletni odbori zaprosi-li za finančno pomoč občin-ske skupščine, ker zlet ni samo telesnovozgojna, temveč tudi politična manifestacija.

Računajo, da bo na vseh pri-reditvah v okviru X. zleta so-delovalo več kot 10.000 mla-dih iz Slovenije, Hrvaške in Bosne ter Hercegovine.

Ena pomembnejših letoš-njih akcij bo pohod mladih odbornikov občinskih skup-ščin po poteh udeležencev drugega zasedanja AVNOJ. Mladi odborniki se bodo zbrali v Bihaću, obiskali bo-do Drvar in sodelovali na za-ključnih slovesnostih 29. no-vembra v Jajcu.

Veselice ob polšjih luknjah

Danes pri lovu na polhe ni reda – Uredba grofa Ortenburškega o lovu polhov

Hudič je zopet odgnal polhe s pašne na zasluzeno zimsko sapnje namreč one, ki so se preživeli letošnji pogon po kočevskih hostah...

Ostalo pa je še precej polhov in sicer zato, ker so bili lovci bolj turističnega značaja. Na ljubo njim malicimo stare navade in običaje nekdanjih polharjev, zato tudi ni tako velika potreba po polhah, ker so se »polharji« do prvega pobiranja že pošteno najedli odojka, raznjicev, čevapčicev in podobnih dobrot, ki jih stari polharji niso poznali. Vse to so razumljivo zalili z žganjem vsemogočih etiket in z vinom, odlikovanim od bronca do zlata.

Tudi sicer pravijo stari polharji, da ni več pravega reda in spoštovanja starih navad. Lov se začne prezgodaj. Lovijo celo otroci, ki pobirajo drugim polharjem skrinjice in pasti izpod polšenj. V gozdovih prirejajo nekateri cele veselice, zato se živali seli itd. Nekaj bi bilo v tem pogledu treba ukreniti, ker bomo sicer to živalco iztrebili, ko že tako nima več takih življenjskih pogojev, kot nekdanj.

Že grof Friderik Ortenburški, ki je gospodoval tudi v naših krajih, je izdal gozdno uredbo kočevskega gospodarstva. Za pravico in užitek

gozdnega deleža je moral koristnik odrajamati med drugim tudi 5 polhov letno za vsako polšnjo (polško jamo), ki je bila ugotovljena v njegovem gozdnem deležu. Torej je bil le neki red! Gozdni deleži so bili strogo ločeni in tako v njih ni bilo nobene samovolje.

Rinža je gorela, smo poročali v prejšnji številki našega lista. Vanjo je iz cistern kemične tovarne Kočevje steklo po zadnjih podatkih okoli 37 ton mazuta. Gasilci so mazut na Rinži zajezili in zažgali, da bi preprečili še večjo škodo (Foto: Peter Šobar st.)

Avstrijska tovarna za naše kmetovalce

Delovanje Pöltingerjeve gnojnične cisterne bodo prikazali na 6 posestvih na Dolenjskem

Avstrijska tovarna kmetijskih strojev Pöltinger bo na povabilo novomeškega dru-

štva kmetijske tehnike in grnske kmetijske šole prikazala na kmetijskih družbenih in zasebnih posestvih v štirih dolenjskih občinah delovanje svoje traktorske cisterne »Tiger« za črpanje, prevoz in razprševanje gnojnice po njivah in travnikih.

Prva demonstracija gnojnične cisterne »Tiger« bo že jutri, 15. novembra, ob 9. uri v kmetijski šoli na Grmu. Popoldne ob 14. uri pa bodo delovanje avstrijske cisterne prikazali na kmetiji Toneta Darovca v Ločni. V soboto, 16. novembra, bodo delovanje »Tigra« videli ob 9. uri na Lokvah, ob 14. uri pa tudi obratu črnomaljske KZ v Lokvah, ob 14. uri pa tudi na Krasincu na kmetiji Toneta Pezdircu. V ponedeljek, 18. novembra, bodo Avstrijci prikazali črpanje gnojnice ob 9. uri na kmetiji Ivana Abramca v Dobravi pri Kostanjevici, ob 14. uri pa tudi v Gor. Lenartu pri Brežicah na Petrkovičevi oziroma Škrbčevi kmetiji.

Rakovnik: spet lačen vlomilec

Različne vrste cigaret, salam, mesa in slanine ter nekaj drobiža gotovine je neznanec odnesel iz gostilne Javornik na Rakovniku pri Sentrupertu zadnje dni oktobra. Milica še vedno išče storilca, ki je spretno vlomil skozi dvojna vrata, nakradene dobrine zavil v zaveso, na hladilniku pa pustil prstne odtise, ki utegnejo pomagati pri preiskavi.

VSEBINSKO BOGATEJŠA

PAVLIHOVA pratika 1969

naj najde mesto v vsakem slovenskem domu

Proti podražitvi bencina

Gospodarska zbornica SRS ne strinja s predlagano podražitvijo bencina, enako stajanje pa že nekaj časa izraža tudi javnost. V zbornici menijo, da je podražitev medija usluga osebni potrošni, ki že tako preveč zaostaja, in da bo razen tega imela posledice v celotnem gospodarstvu. Ko bodo v socialistični Avstriji in Italiji odavljani prispevki za poplavlence, bodo njihove cene za nas enake našim. To bo marsikateri turista odvrnil od poti v Jugoslavijo, kar so mnogi zahajali prav radi nižjih cen bencina. Podražitev ni smotna, saj se v Italiji še pred leti drva namenoma odpovedoval svojim obremenitvam v ceni bencina samo zato, da bi se cena bencina čim bolj približala jugoslovanski.

Zakaj ubiramo v Jugoslavijo tudi tokrat nasprotno? Vsekakor bi bila boljše število prerazdelitev sredstev čiste v korist republik in st, kot pa je podražitev bencina!

Poškodovana prikolica

28. oktobra ob 15.15 je na poti Loški potok-Sodražica vozil v hudem ovinku poln naložen tovornjak s prikolico v občestni jarek. Vozilo, ki je bilo naloženo z odpadki, je upravljala Adolf Škafar, ki je pri AVTU Kočevje. Na prikolici je za okoli 100 din škoda.

Neznanec okradel ABODOVO delavko

Pri mostu v Gotni vasi je neznanec 11. novembra okoli 17. ure napadel 17-letno LADOVO delavko Marijo Raševac, ji vzel torbico s 460 dinarji in pobegnil po travniku. Storitca še iščejo.

pora občin

va in enotnosti

Na seji je bilo sklenjeno, da bodo vse družbene delavce, ki so doslej največ prispevali k izvedbi devetih sedanjih zletov, predlagali delovna odlikovanja, še posebej pa bodo Danila Kodiča iz Novega mesta predlagali za odličje »Partizana rvaške in BiH«. Planinska zveza BiH mu je že podelila zlato značko. Slovesno jo bodo izročili na prihodnji seji sekretariata v Banjalu.

Kako je bila rojena Republika

Toda med zadnjo prireditvijo se je nekemu borcu s pasu odpela bomba in padla na tla. Nekdo je zavpil: »Bežimo!« V nastali paniki je bila dvorana v trenutku prazna, seveda jih je največ poskakalo skozi zaprta okna, pri čemer so razbili šipe in polomili okvirje. Potem je eksplodirala še bomba in demolirala dvorano.

V organizacijskem odboru je seveda zavladal pravi obup. Kje sedaj v tako kratkem času dobiti toliko stekla, kako ometati in pobeliti stene in popraviti vse, kar je uničila bomba pa dekleta in fantje v paničnem begu?

Na srečo nihče ni bil ranjen, obup spričo razdejanja pa hitro pozabljen.

»Tedadaj« se spominja Todor Vujasinović, »je bilo lažje oskrbeti vso zavezniško fronto v Italiji, kot v dveh, treh dneh dobiti toliko šip. Pa vendar je dvorana pričakala dan zasedanja popolnoma zasteklena, čista, lepo dekorirana in topla. Vsi prostori so bili oštevilčeni in določeni tudi reditelji. Bili smo prepričani, da ob prihodu delegatov, od katerih je vsak imel oštevilčen prostor, ne bo gneče, ki bi motila slovesni trenutek.«

V zadnjem hipu so bili o zasedanju obveščeni tudi člani zavezniških misij. Zanje, kot tudi za člane partizanskega pevskega zbora, borce, goste in prebivalce Jajca, je bil rezerviran prostor na galeriji.

Srečanje starih borcev revolucije

V mraku 29. novembra 1943 so se po mokrih in ozkih ulicah Jajca pomikale skupinice delegatov za drugo zasedanje Avnoja. Pot jih je peljala proti Domu kulture, ki je bil za ta zgodovinski večer še posebno slavnostno pripravljen. Bilo je mrzlo in deževno.

Znočilo se je, toda luči niso gorele. Po odloku Vrhovnega štaba je bila električna osvetlitev izključena za vse mesto, razen za Dom kulture. Toda tudi njegova okna so bila dobro zatemnjena, kajti nad Jajce so pogosto priletela fašistična letala.

BOZIDAR JAKAC: Livno (skica s poti v Jajce 1943)

V veliko dvorano doma, vso svetlo in okrašeno, so delegati prihajali očitno vznemirjeni in zasedali svoje prostore v parterju. Meščani Jajca, vojaki in oficirji pa so se zbrali na galeriji.

Delegati so se seznanjali. Srečali so se stari znanci, predvojni študenti, prijatelji iz šole ali iz vojske. Pozdravljali so se prekaljeni bojovníki, soborci iz mnogih bitk in spopadov.

Na pobočjih okrog Jajca in na cestah proti mestu pa so partizanske brigade še budneje opazovale sovražnika in bile pripravljene, da ga ustavijo, če bi hotel oditi proti Jajcu.

Pisana množica zborovalcev

Okrog sedme ure zvečer je bila dvorana polna. Delegati so zasedli svoje prostore. Na galeriji so peli mladinci, spodaj v dvorani so vršeli glasovi. Vsi so čakali prihod vrhovnega komandanta in začetek zasedanja.

Ob spominu na te zgodovinske trenutke pravi Rodoljub Čolaković:

»Ta zbor je bil nenavaden že po svojem zunanem videzu. Med delegati je bilo videti sivolasne glave in golobrade mladence, delavce in profesorje, kmete in književnike, višje oficirje naše armade in navadne borce, duhovnike: pravoslavne, katoliške in muslimanske, preproste ženske v rutah in intelektualke.

Večina delegatov je bila v uniformah, z revolverji za pasom, toda bili so tudi »civilisti«. Tu pa tam je bilo videti črnogorsko kapo in bosensko kučmo, pa fes in delavsko kapo s ščitom. Toda zbor je bil nenavaden tudi glede kraja kjer se je sestajal. Ta kraj je bil uradno sestavni del tako imenovane Neodvisne hrvatske države, ki je bila sestavni del tako imenovane Hitlerjeve »nepremagljive evropske trdnjave«. Ta zbor pa je predstavljal narode, ki so z orožjem v roki vstali proti »novemu« fašističnemu redu – se uprli prav v sami tej trdnjavi, ustvarili svojo vojsko in jo oborožili z orožjem, ki so ga največ zaplenili sovražniku. To zborovanje naj bi prineslo odločitve, ki ne bodo samo zanikale to klavirno »neodvisno državo« in ta »novi red«, temveč bodo po svoji svobodoljubni vsebini in bistvu pomenile novo stran v razvoju odnosov med človekom in človekom, med narodom in narodom.

Slavnostni trenutek zgodovine

Ob 7. uri zvečer je dvorana nenadoma utihnila. V spremstvu članov Centralnega komiteja in Vrhovnega štaba je prišel v dvorano vrhovni komandant Tito. Njegov prihod so delegati in drugi pozdravili stoje in z dolgotrajnimi ovacijami. Razleglo se je vzklikanje in ploskanje Titu in narodno-osvobodilni vojski. Zadonela je himna Hej Slovani. Na galeriji jo je zapel zbor partizanskega gledališča, dirigiral pa mu je skladatelj Oskar Danon.

RK zbira obleko in obutev

20. novembra od 15. do 17. ure bodo v Kočevju zbirali rabljena oblačila, posteljno perilo in obutev. Vse to bo zelo prav prišlo v primerih povodni potresa ali drugih nesreč, pa tudi za pomoč občanom, ki žive v slabših materialnih razmerah.

Prosimo vas, da prinesete na zbirni center vse stvari čiste, urejene in v omotu, vreči ali škattli. Zbirnih centrov bo 16. kje bodo, pa boste pravočasno obveščeni.

Za razumevanje in sodelovanje v tej solidarnostni akciji se vam iskreno zahvaljujemo in vas tovariško pozdravljamo!

OBCINSKI ODBOR RKS
KOČEVJE

Stiri srne je pripeljal v Kočevje lovec Maks Konečnik. Na dlako jih je položil v revirju Rog pri gojitvenem lovišču KGP. Po letošnjem planu odstrela bo moralo v tem revirju gojitvenega lovišča pasti 12 srn in prav toliko srnjakov. Srnjake so že odstrelili gostje, medtem ko mora lovec Konečnik položiti na dlako še 4 srne, in plan bo izpolnjen. Seveda odstreljuje le bolno in slabo divjad. (Foto: Prime)

Obrambna vzgoja se je začela

Krajevne skupnosti in delovne organizacije uspešno izpolnjujejo program obrambne vzgoje

Koordinacijski odbor za vprašanja narodne obrambe pri občinski konferenci SZDL Kočevje je imel v petek, 8. novembra sejo, na kateri je razpravljal o programu dela za jesensko in zimsko sezono. Seje so se udeležili tudi predstavniki delovnih in družbenih organizacij ter društev.

Na sestanku so ugotovili, da nekatere krajevne skupnosti, delovne organizacije in društva že uspešno izpolnjujejo dela, ki jih predvideva program obrambne vzgoje, pa tudi drugod ga bodo začeli izpolnjevati čimprej. Pogovorili so se še o okvirnem programu za delo posameznih organizacij in društev v zvezi z obrambno vzgojo. Podrobnejše programe bodo izdelali v organizacijah in dru-

štvih. Pri tem jim bodo pomagali predstavniki koordinacijskega odbora.

Na sestanku so se pogovorili tudi, kako se bolj prirediti k temu delu mladina, kako poživiti delo nekaterih organizacij in klubov ter kako se bolj okrepi politično enotnost vsega prebivalstva.

Sestanek je bil zelo koristen tudi zato, ker so se predstavniki društev in organizacij seznanili s člani koordinacijskega odbora za vprašanje narodne obrambe, zaradi česar bodo v bodoče lahko tesneje sodelovali in si pri delu pomagali z nasveti, kot tudi z materialnimi in s tehničnimi sredstvi.

Slaba cesta

Cesta Brezovica-Predgrad v kočevski občini je zelo slabo vzdrževana, medtem ko je cesta od Livolda do Brezovice precej boljše. Cesto do Brezovice vzdržuje kočevski obrat novomeškega Cestnega podjetja, cesto od Brezovice do Predgrada pa črnomaljski obrat istega podjetja. Prebivalci Poljanske doline se boje, da cesta tudi pozimi ne bo zadovoljivo vzdrževana in pluzena, s čimer bi bila ta dolina lahko odrezana od sveta. Najbolj bi občane prizadelo, če bi do njih ne mogli niti zdravnik.

Predgrad: 10.000 din škode zaradi divjadi

Lovska družina Predgrad je imela 27. oktobra skupen lov. Padli sta dve košuti in srna. Predgrajska lovna družina po izjavi lovcev skrbi za pravi odstrel, ker potem iz tega izkupička plačuje škodo, ki jo povzroča divjad. Po oceni lovcev znaša letos na območju lovske družine Predgrad škoda že blizu 10.000 din.

V negospodarstvu so osebni dohodki letos bolj porasli

V gospodarstvu letos za 2,4 odstotka višji povprečni osebni dohodki, v negospodarstvu pa za 17,4 odstotka višji - Septembra je znašal povprečni osebni dohodek v gospodarstvu 913, v ustanovah pa 1005 din

Povprečni osebni dohodki v kočevski občini so bili v gospodarskih organizacijah in obratih septembra letos za 3,7 odstotka nižji kot v istem mesecu lani, v prvih devetih mesecih letos pa za 2,4 odstotka višji kot v istem obdobju lani. V ustanovah so bili septembra letos osebni dohodki za 6,9 odstotka višji kot septembra lani, v prvih devetih mesecih letos pa za 17,4 odstotka višji kot v istem obdobju lani.

Septembra letos je znašal povprečni mesečni osebni dohodek v delovnih organizacijah 913 din, v ustanovah pa 1005 din.

Med negospodarskimi panogami sta bili le dve, v katerih je znašal letos povprečni mesečni osebni dohodek preko 1000 din in sicer v prometu in trgovini; najnižje povprečne mesečne dohodke so letos izplačevali le v kmetijski panogi.

Med negospodarskimi dejavnostmi so imele letos povprečni mesečni osebni dohodek na zaposlenega na 1.000 din naslednje skupine: zdravstvo, družbene organizacije, finance ter državni organi in uprava, medtem ko je bil

najnižji v socialnem skrbstvu, ostalih družbenih službah ter v kulturi in prosveti.

Povprečni mesečni osebni dohodki so letos v vseh gospodarskih panogah nekoliko porasli, najbolj v stanovanjsko komunalni dejavnosti za

16,8 odstotka. Znižali so se le v prometu za 8,2 odstotka.

Podobno je tudi v negospodarskih panogah, kjer so osebni dohodki povsod porasli - najbolj v zavodih za socialno zavarovanje in sicer za 29,7 odstotka. Znižali so se le v kulturno prosvetni dejavnosti in sicer za 4,3 odstotka.

Seveda pa so znotraj posameznih gospodarskih in negospodarskih panog, se pravi v posameznih delovnih organizacijah, obratih in ustanovah še občutnejši premiki v povprečnih mesečnih osebnih dohodkih in to navzgor in navzdol.

J. P.

Nočnine oktobra

V mesecu oktobru so v hotelu PUGLED v Kočevju zabeležili 621 nočnin (513 domačih in 108 tujih), v istem mesecu lani pa kar 840 nočnin (772 domačih in 68 tujih). Število tujih nočnin je torej občutno poraslo, število nočnin domačih gostov pa še občutnejše. Med tujimi gosti je lani in letos prenočevalo v hotelu največ turistov iz Zahodne Nemčije.

Razprava o splošni porabi

Za ponedeljek, 11. novembra zvečer, je bila v Kočevju sklicana razprava o stališčih, sklepih in poročilih družbeno-ekonomskih izhodišč za oblikovanje dohodkov za kritje splošne porabe v prihodnjem letu. Podrobneje bomo o razpravi, ki jo je sklicala SZDL, pisali v prihodnji številki našega lista.

Izletniki še prihajajo

V nedeljo, 10. novembra sta se pripeljala iz Kranja v Kočevje dva avtobusa izletnikov, iz Trebnjega in okolice en avtobus, v ponedeljek pa še dva avtobusa iz Kanala pri Gorici. Potniki so si ogledali mesto in muzej, nato pa še Bazo 20.

Gibanje prebivalstva

V oktobru je bil na območju matičnega urada Kočevje rojen en deček, poročilo pa se je 7 parov. Umrla so: Alojzija Družmerič, delavec, stanujoč v Kočevju Tomšičeva 6, star 31 let, in Franc Kenda, upokojenec iz Kočevja, Rudnik 1, star 62 let.

Še 7 mladincev v ZK

7 mladincev in mladink v starosti od 17 do 20 let je v soboto, 2. novembra, sprejela v Zvezo komunistov osnovna organizacija Rožni teren v Kočevju. Pri slovesnem sprejemu so novim članom spregovorili med drugim tudi prvoborec Nace Karničnik, sekretar komiteja občinske konference ZK Stane Lavrič in stari komunist Andrej Pirnat. Sprejete mlade člane so obdarili s knjižicami

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

Kočevje:	Ribnica:
(cena v din za kg)	
krompir	0,75
svetle zelje	0,70
kislo zelje	1,55
kisla repa	1,55
fižol v zrnju	4,85 in 6,75
čebula	2,45
česen	12,75
solata	2,20
paradižnik	3,80
korenje	1,70
petersilj	4,00
rdeča pesa	0,90
cvetača	2,80
radič	3,45
jabolka	2,80
hruške	3,30
pomarance	—
mandarine	10,00
limone	7,20
banane	5,80
grozdje	4,50
jajca (cena za kos)	0,73 in 0,76
	0,70 in 0,65

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **CESTA NA STARO POKOPALIŠČE** je opuščena ali pa zanemarjena, so ugovarjali mnogi obiskovalci grobov svojcev na dan mrtvih. Tu je še veliko grobov starih domačinov in drugih. Grobovi v notranjosti obzidja bodo verjetno ostali, zato bi bilo tudi nujno treba popraviti teh nekaj metrov ceste do pokopališča. Občanom je nerazumljivo, da gradimo nekaj novega, staro pa pustimo propadati.

■ **NOVO POKOPALIŠČE** je lopo, a na njem bi moralo biti več reda. Nujno bi bilo treba uredditi in označiti prostor za odmetavanje smeti. Sedaj leži staro cvetje, venci, razne nerabne posode, plevel in steklenice vse naokrog. Vsa odvrže smeti tja, kjer je najbližje. Vse to bi spadalo na skupni prostor nekje izven območja grobov.

■ **MOCAN VETER** v zadnjih dneh je marsikoga presenetil, posebno stanovalce v višjih nadstropjih. Kjer so imeli odprta okna, jim je veter razbil šipe. Po mestu je veliko škode in bodo imeli steklarji kar obilo dela. Dobro, da ni bilo zaradi padanja črepij na pločnike in ceste nesreč.

■ **DELOVNO MESTO MEŠNEGA PAZNIKA**, bo razpisala

krajevna skupnost-mesto, ker bo šel dosedanj paznik prihodnji mesec v pokoj. Že sedaj se jih veliko zanima za to delovno mesto, vendar je opaziti, da niso čisto na jasnem z dolžnostmi in odgovornostmi paznika. Pri izbiri bo morala komisija dobro preudariti, da bo dobila strogo, objektivnega in doslednega človeka, ki bo kos tej zahtevni službi.

■ **TRZNICA DO SEDAJ NI BILA NEGOVANA** in urejena, da bi povsem odgovarjala sodobnim potrebam in zahtevam. Razni prodajalci se tudi niso hoteli prilagajati zahtevanemu redu, zaradi česar je tržnica predvsem čistoča tržnica. Krajevna skupnost bo razpisala mesto oskrbnika tržnice, ki bo urejal celotno obratovanje in vzdrževanje reda na tržnici.

■ **NA NOVO POKOPALIŠČU** opazimo, da dajo svoji prehitro po pokopu postaviti spomenike. Veliko res lepih in okusnih spomenikov in robnikov grobov je urejenih, žal pa še kažejo znake posejanja zemlje in pokopane, posebno robniki. Zaradi tega izgubljajo spomeniki in tudi celotno pokopališče lepo podobo. Urejenost pokopališča kaže stopnjo kulture vsakega naroda, zato bi morali biti v tem doslednejši!

KOČEVJSKE NOVICE

Ustanovili smo hortikulturno sekcijo

Kočevski ljubitelji cvetja so ustanovili hortikulturno sekcijo, za predsednika pa izvolili inženirja Oražma - Razdeljenih več nagrad, priznanj in pohval za trud pri ustvarjanju lepše podobe mesta

V začetku tega meseca so v Kočevju pri turističnem društvu ustanovili hortikulturno sekcijo, za njenega predsednika pa je bil izvoljen inženir Dušan Oražem.

Sekcijo so ustanovili na sestanku s prebivalci Kočevja, ki so bili nagrajeni ali pohvaljeni za trud pri ustvarjanju lepše podobe mesta. Nagrade in pohvale so sprejeli tisti hišni sveti ali posamezne družine, ki so imele med turistično sezono najlepše urejene fasade hiš ter na vrtovih, oknih in balkonih največ in najlepših rož.

Prvo nagrado v znesku 300 din je prejel hišni svet doma telesne kulture, drugo v znesku 200 din družina Oražem, dve tretji po 100 din pa hišna sveta Kolodvorske ulice 2 in 11. Posebna priznanja v obliki ploščice »Mladenk«

so dobili Alojz Znidaršič, Jože Zagar, Herman Kotar, družina Valič, Ožbolt (Prešernova c.), Ožbolt (Rožna ulica), Colnar in Pšenica, hišna sveta Reške ceste 9 in 11 ter podjetje INKOP.

Pismena priznanja oziroma pohvale je dobilo še 38 drugih posameznikov, družin, hišnih svetov in delovnih organizacij oziroma obratov. Za lepo urejene izlozbe so dobili pismena priznanja prodajalne TRGOPROMETA: Galanterija, Manufaktura, Tekstil in Tekstil in Prehrana ter aranžerka podjetja Marija Nosar; razen tega pa še prodaj-

alna zagrebškega podjetja STANDARD KONFEKCIJA;

Ljubitelji cvetja so ustanovili hortikulturno sekcijo predvsem zato, da si bodo med seboj izmenjavali izkušnje o gojenju cvetja in njegovem prezimovanju, da bodo prišli ceneje do sadik in semen, nekateri pa so izrazili željo, da bi kupili skupno tudi nekatero opremo oziroma strojčke (na primer kosilnice), ki bi jih potrebovali pri svojem delu.

Sestanka so se udeležili tudi predstavniki ljubljanskega hortikulturnega društva, ki so prikazali dianozitive o gojenju cvetja in urejanju vrtov pri nas in po svetu, razen tega pa so imeli še predavanje o cvetju in njegovi vzgoji ter negi.

INLES je najpomembnejši

Sam ustvari nad polovico narodnega dohodka v družbenem sektorju gospodarstva – Kolektiv INLES je imel vedno posluh za reševanje skupnih zadev občanov in pričakujemo, da bo tako tudi v bodoče

Priložnost imam, da ob pomembnem jubileju lesne industrije v ribniški občini osvetlim nekatere znane reči o tem, kaj pomeni lesna industrija za našo občino.

Nič izrednega, če je v zgodovini naših krajev obratovala na območju naše občine več deset vodnih žag venecijank in da je že sredi 19. stoletja obstajala tu lesna industrija. V ribniški občini je namreč nad polovico zemljišč poraščena z gozdovi.

Pospašen napredek lesne industrije v naši občini daje ugodne možnosti za razvoj novih dejavnosti. Zato z zadovoljstvom spremljamo krepitev gospodarske moči lesne industrije. Le-ta ustvarja letno v družbenem sektorju gospodarstva nad polovico ali eno milijardo tristisoč starih dinarjev narodnega dohodka. Pri petih milijardah narodnega dohodka, ki ga letno ustvari prebivalstvo občine, je delež lesne industrije najpomembnejši. Za ribniške razmere je pomemben tudi

podatek, da je v letu 1967 okoli 750 zaposlenih delavcev INLES prejelo skupno 700 milijonov starih dinarjev osebnega dohodka.

Delovna organizacija INLES je bila občini vedno močna opora, tako pri gradnji komunalnih naprav, fizikurnih in športnih objektov, stanovanj itd. Za gradnjo osnov-

ne šole v občini so prispevali v zadnjih treh letih zaposleni v INLES razen rednega prispevka od osebnih dohodkov še 28 milijonov starih dinarjev.

Napredek podjetja je pritegnil v občino tudi mlade strokovnjake, katerih vpliv in delo se odraža tudi na drugih področjih družbenega življenja. Sedanja vsebina političnega življenja in nove metode političnega delovanja zahtevajo še več strokovnega dela, zato pričakujemo, da bo mlada inteligenca, ki dela v lesni industriji, skupno z ostalimi iskala tudi pota za družbeno življenje izven podjetja.

Zelja nas vseh ob tem pomembnem jubileju delovne skupnosti industrije stavbnega pohištva INLES Ribnica je, da bi INLES povečal proizvodnjo zmogljivosti in proizvodnjo ter hkrati zagotovil boljše delovne pogoje zaposlenim, razen tega pa, da bi odpirali v podjetju delovna mesta za generacije, ki vstopajo v življenje.

Ob tako pomembnem jubileju izrekam iskreno zahvalo delovni skupnosti INLES za razumevanje pri reševanju gospodarskih in drugih problemov v naši občini in želimo, da bi to sodelovanje v bodoče neprestano krepili!

Iskreno čestitam delovni skupnosti INLES ob pomembnem prazniku.

predsednik Obs Ribnica
BOGO ABRAHAMSBERG

Novi vikendi na Travnici gori

Dom na Travnici gori stoji v lepem naravnem okolju, njegova okolica pa je zelo zvaljiva za gradnjo vidikov. Višinski zrak in mirno okolje sta posebno zaželjena pri mestnem človeku, ki je potreben počitka. Upravnik doma Lojze Kordiš nam je povedal, da bodo v kratkem zrasli v okolici doma štirje vikendi; zgradili jih bodo štirje ljubljanci. Pripravi smo, da se bodo tem prvim lastovkam, pridružile še druge, saj je prostora dovolj. Ni za vse najbolj primerno morje, tudi višinski predeli nudijo užitek. Travnica gora ima dobre zveze z dolino, saj vodita do asfaltne ceste dve cesti.

RIBNIŠKI ZOBOTREBICI

UREĐITEV KANALIZACIJE pri stolpnicih v Ribnici kaže, da se bo kmalu začela. Stroški za navedena dela bodo znašali nekaj manj kot 50.000 din. Gradnja kanalizacije je prva etapa urejanja prostora pri stolpnicih in okolici, druga pa bo gradnja novih cest, kar pa bo stalo po predvidenih načrtih nad 200.000 din. Ta dela bodo začeli izvajati prihodnje leto.

GOSTILNA »PRI KORLNU« v Prigorici pri Dolenji vas ni znan samo po tem, da se gosti v njej dobro počutijo, ampak tudi po posebnih ogradah. Lastnik gostilne ima zanimivo ograjo na balkonu nad vhodnimi vrati. Ograja povezujejo med seboj litri, seveda iz železne žice. Pač reklama, ki menda nima primere na našem koncu.

SVOJO NOVO TRGOVINO na Hribu so prebivalci Loškega potoka zelo zadovoljni.

»Bele vrane« v Ribnici?

Ribniški mladinski komite je med mladino organiziral nakupovanje revije Stop in pošiljanje kuponov, s katerimi se posamezni kraji potegujejo za gostovanje ansambla »Bele vrane«. Vse kaže, da bo pri tej akciji ribniška mladina uspela. Dokončno pa bomo zvedeli te dni, saj bi morale »Bele vrane« priti v Ribnico, seveda le če bo akcija uspela, že v soboto, 23. novembra.

Dobro izkoriščen dodatek

Upokojenci ribniške občine so dobro izkoristili rekreacijski dodatek, ki so ga dobili. Tako so letos že organizirali izlete v Kamovec, Trst, Trbiž in Celovec, za 29. november pa nameravajo obiskati še Gorico. Dodatek jim privoščimo in jim želimo, da bi bil prihodnje leto celo višji. V mladosti namreč niso mogli potovati, ker ni bilo denarja, naj si pa zdaj privoščijo tisto, kar so si včasih lahko le bogati.

V. P.

Sodnika v komisijo

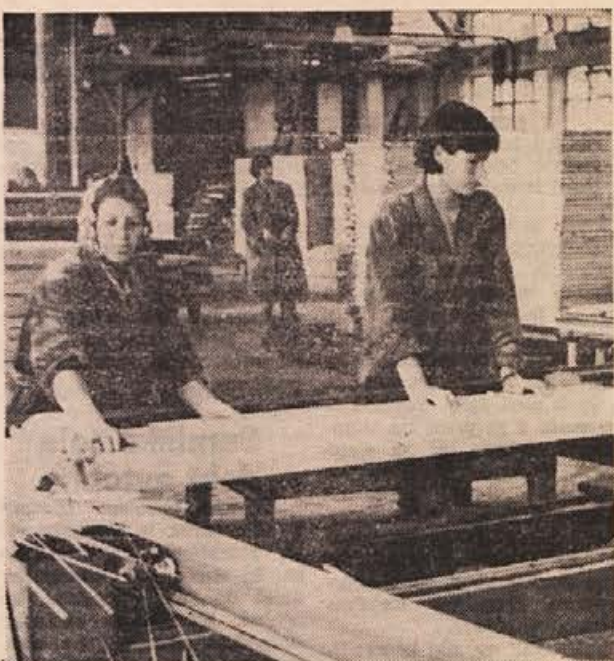
Statutarna komisija bo spet delala pri občinski skupščini, so v Ribnici sklenili na zadnji občinski seji. Doslej je namreč delala pri delavski univerzi. V komisijo bodo imenovali tudi enega izmed sodnikov občinskega sodišča, ki ga doslej v tej komisiji ni bilo.

Obdarovani upokojenci

Kovinski podjetje v Ribnici je letos prvič v svoji zgodovini priredilo sprejem za nekdanje člane, ki so upokojeni. 30. oktobra so povabili na sprejem upokojence, ki so šli letos v pokoj. Vsak od njih je dobil za darilo ročno uro z vgraviranim datumom upokojitve. Obdarovanci so bili z darilom in vsem, kar jim je pripravilo podjetje, zelo zadovoljni. Drugo leto bodo povabili na sprejem vse tiste nekdanje člane kolektiva, ki so dočakali upokojitev v njihovem podjetju.

Nov mladinski aktiv

Nedavno tega so imeli v Kovinskem podjetju v Ribnici sestanek, na katerem so razpravljali o ustanovitvi mladinskega aktiva. Tu je zaposlenih oziroma v uku okoli 50 mladincev. Mladi ljudje že dalj časa čutijo potrebo po ustanovitvi svoje organizacije, ki jih bo združevala in vzgajala. Vse kaže, da bo mladinska organizacija v kratkem ustanovljena. Mladim želimo, da bi si izbrali tako vodstvo, ki jih bo sposobno uspešno voditi.

Obrat vrtarne v delovni enoti INLES Ribnica. Delavci obžagujeta vrtna krila (Foto: P. Zlindra)

Starejši smo ustvarili boljše delovne pogoje

Mladi o našem delu verjetno malo vedo in nas ne spoštujejo dovolj – Za malico sem včasih nosil s seboj na delo fižol in žgance

Ludvik Lovšin iz Ribnice, zaposlen pri INLES 21 let in 11 mesecev:

Kot najstirinajst let star deček sem leta 1933 zaposlil na parni žagi v Jelenovem žlebu. Sem sem hodil na delo iz Travnika v Loškem

Ludvik Lovšin

potoku. S seboj sem nosil suho hrano, seveda brez mesa in kruha. Moja običajna hrana so bili opečeni koruzni žganci v obliki hlebčka fižol in podobno...

Ko smo žago premaknili v Ribnico sem najprej delal v žlebu pri demontaži žage, potem pa v Ribnici pri njeni montaži. To je bilo v letih 1934 in 1935. Takoj po vojni sem se zaposlil ponovno na žagi v Ribnici.

Leta 1951 sem začel delati metličarja na starem stroju, ki so nam ga dodelili še pred letom 1948 in

četek lesne galanterije. Potem se je stal neizkoriščen. To je bil za me obrat razširjen in imel vedno več delavcev. Ko smo opustili zabojarstvo zaradi pomanjkanja je lovčega žaganega lesa, so večino ma vse delavce iz zabojarne premestili v galanterijo in je ta v času najvišjega vzpona v letih 1954–55 imela preko 100 zaposlenih.

Galanterija je nastala iz sušilne lope, ki ni bila opašena in smo sami doizdajali stene, če so bili potrebni novi prostori. Galanterija, ki je imela kasneje precejšen delež pri našem izvozu na zahodna tržišča, posebno v Anglijo, se je tako širila. Jaz sem ostal v galanteriji, vse dokler nisem dobil tekoče nadpunde, ki mi je preprečila nadaljnje delo v tem obratu. Takrat, v galanteriji nismo imeli naprav za izsesavanje prahu. Delavci smo vdihavali prah in prenašali še druge tegobe, ki so bile posledica slabih delovnih prostorov in pogojev za delo.

Ko sem v galanteriji izgubil zdravilje, sem postal vratar. Osebnih dohodkov imam zdaj precej slabše. Mislim, da bi moral kolektiv bolj upoštevati nas, stare delavce in imeti do nas bolj tovariški odnos, saj se kaj takega, kar se je zgodilo meni, lahko zgodi vsakomu izmed nas. Tudi naši mlajši tovariši in sodelavci bi morali imeti malo bolj humane odnose do nas starejših, saj smo bili končno le mi tisti, ki smo jim pod težkimi delovnimi pogoji, s svojo vztrajnostjo tudi v najtežjih dneh in letih ustvarili možnosti, da danes mnogo lažje, lepše in hitreje delajo v lepih delovnih prostorih in novimi, modernimi stroji.

Odpovedali smo se dobičkom

Novo delavnico smo gradili udarniško

Anton Hočevar iz Sodražice, zaposlen pri INLES 20 let in 6 mesecev:

Anton Hočevar

Junija letos je minilo 20 let, odkar sem se zaposlil pri novoustanovljenem podjetju, ki se je bavilo z lesostrugarstvom in mizarstvom. Jaz sem izdeloval na lesni stružnici, predvsem iz javorja, lesene krožnike za rezljanje, ki smo jih takrat izvažali v Anglijo. Zaposlenih nas je bilo 10 delavcev.

Leta 1952 je to lesostrugarstvo in mizarstvo delavnico prevzela kmetijska zadruga Sodražica, ki je povečala proizvodnjo. Takrat sem bil delovodja. Povečala sta se proizvodnja in število zaposlenih, zato smo morali iskati nove delovne prostore. Dobili smo jih na bivši Grdinovi žagi, to je na mestu, kjer danes stoji objekti delovne enote Sodražica.

Tudi ti prostori so kmalu postali premajhni in zato smo začeli graditi novo delavnico. Vsi smo krepko poprijeli za delo in kolikor se je dalo, kar z udarniškim delom zgradili današnje prostore. Tudi delitvi dobička smo se vedno odpovedali v korist podjetja. O hrani lahko rečem samo, da si delavec nikdar ni mogel privoščiti kaj takega, kar ima danesle

Anton Bambič iz Loškega potoka, zaposlen pri INLES 20 let, en mesec in 3 dni:

»Pred 20 leti sem bil na delovnem mestu pri robliniku na žagi v Loškem potoku. Takoj v začetku smo napravili mnogo prostovoljnih ur pri razrezu hlobovine za obnovo naše požgane vasi.

V letih prve petletke smo delali redno po 11 ur na dan. Ko so v našem kraju gradili zdravstveni dom, smo vsi pomagali z udarniškim delom. Tudi pri napeljavi vodovoda smo mnogo pomagali s prostovoljnimi deli.

Na svojem prvem delovnem mestu sem bil dve leti, potem pa sem odslužil vojaški rok. Ko sem se vrnil, sem začel delati kot polnojermeričar.

Začetek našega podjetja oziroma naše delovne enote je bil zelo skromen, saj nas je bilo zaposlenih le malo delavcev. Iz leta v leto so se razmere boljšale in podjetje se je počasi moderniziralo. Z elektrifikacijo smo dobili tudi novi polnojermeričarji in še marsikaj, kar je bilo potrebno za olajšanje našega dela. Mislim pa, da bo treba pri nas še mnogo, mnogo narediti za izboljšanje delovnih pogojev in za večjo storilnost dela. Zato čaka naše strokovnjake še precej dela, kajti

diti za izboljšanje delovnih pogojev in za večjo storilnost dela. Zato čaka naše strokovnjake še precej dela, kajti

Anton Bambič

prav dobro vemo, da bomo le z njihovim delom napredovali.

Mimogrede bi pripomnil, da pri nas v Loškem potoku še ni organizirano otroško varstvo. Tudi nanj je treba misliti, ne zaradi mene, temveč zaradi splošnega napredka! Z družbeno prehrano smo zelo zadovoljni, posebno še, če se spomnim, kako slabo je bila organizirana pred leti.

PROGRAM

Slovesnosti podjetja INLES Ribnica ob 110-letnici delovne enote Loški potok in 20-letnici ustanovitve podjetja:

15. novembra:

ob 9.30 slavnostna seja centralnega delavskega sveta INLES v Loškem potoku,

ob 11. uri ogled obratov delovne enote Loški potok,

ob 13. uri ogled obratov delovne enote Ribnica,

16. novembra:

ob 11. uri zbor občanov vseh samoupravnih organov podjetja v domu Partizan v Ribnici. Na zboru so vabljeni tudi vsi člani kolektiva, ki so v podjetju nad 20 let. Na zboru bo govoril direktor INLES Vinko Sparovec, člani kolektiva, ki so v podjetju nad 20 let, pa bodo obdarovani.

V Gribljah odprta nova trgovina

5. novembra je bil za prebivalce Gribelj in Krasinca pomemben dan, saj so odprli novo zadržno trgovino, v kateri je tudi bife. Ob otvoritvi, ki je bila dopoldne, so vaščani pripravili predstavniki Kmetijske zadruge Črnomelj prisrčen sprejem. Nova stavba s sodobno urejenimi lokali je veljala 320.000 din. Zadruga je 120.000 din prispevala iz lastnih sredstev, za 170.000 din pa so najeli posojilo pri občinskem skladu za gradnjo lokalov ter pri stanovanjskem podjetju. V novi trgovini prodajajo živila, železnino in re-produkcijski material. Dobro je založen tudi bife, s katerim so dobili občani Gribelj edini gostinski lokal. Po izjavi direktorja zadruge inž. Janžekoviča se bo poslej odkup kmetijskih pridelkov na gribeljskem področju precej povečal.

107 prosvetnih delavcev

Na vseh osnovnih šolah v črnomaljski občini je v letošnjem šolskem letu zaposlenih 107 učnih moči. Od tega je 83 razrednih učiteljev, 7 predmetnih učiteljev, 7 profesorjev, 5 absolventov prve stopnje fakultete in 5 strokovnih učiteljev. Med navedenimi prosvetnimi delavci jih ima 67 opravljene strokovne izpite.

TIS štipendira 16 mladih

Temeljna izobraževalna skupnost Črnomelj štipendira za potrebe šol na svojem območju še 12 slušateljev Pedagoške akademije, 2 študenta filozofske fakultete, 1 slušatelja srednje šole za telesno kulturo in 1 dekle na srednji vzgojiteljski šoli.

Vsega 5 dvoran za prireditve

Kulturno-prosvetno življenje nima v črnomaljski občini, če po prostorih sodeč, preveč dobrih delovnih pogojev. Dvorane za prireditve imajo le v Črnomlju, Semiču, Dragatušu in Vinici. Deloma se ustrezajo za prireditve gasilski domovi v Gribljah, Cerklju, na Tribučah, v Butoraju, v Vranovcih, na Črešnjecju in Strekljencju medtem ko uporabljajo šolske razrede za proslave in uprizoritve na Preloki, v Adlešičih, Dobljeh in Starem trgu. Razen tega imajo na Vinici, v Semiču in Dragatušu tudi klubske prostore ali prostore množičnih organizacij, ki jih uporabljajo za sestanke.

MARMOR

GRADAC

tel. 76-177, lok. 8

Po konkurenčnih cenah izdelujemo vse vrste nagrobnikov, spomenikov, spominskih obeležij in vsa teracerska dela hitro in kvalitetno.

NOVICE črnomaljske komune

Novo naselje v Loki pri Črnomlju je iz dneva v dan večje. Na obeh straneh ceste proti novi šoli je v gradnji cela vrsta zasebnih stanovanjskih hiš. Toliko kot zdaj, se v Črnomlju še nikoli ni gradilo! (Foto: R. Bačer)

POVEJMO ODKRITO: SLABO KAŽE!

Za ženske ni novih delovnih mest

Na črnomaljskem področju je veliko lažje zaposliti moške kot tovarišice – Ob začetku oktobra je bilo vsega 112 nezaposlenih

Veliko Belokranjcev je letos odšlo na delo v Nemčijo, toda ne ljudi brez službe, temveč predvsem kvalificiranih delavcev z dobrih delovnih mest. Po podatkih podružnice zavoda za zaposlovanje v Črnomlju je bilo pred mesecem dni 112 prijavljenih za zaposlitev, od tega 75 žensk, ki večinoma iščejo prvo službo.

Med nezaposlenimi je pretežno nekvalificirana delovna sila, saj je vpisanih kar 77 žensk; 4 so polkvalificirani, med njimi 1 ženska; 14 je kvalificiranih, od tega 8 tovarišic. Z nižjo šolsko izobrazbo pa bi rado dobilo zaposlitev 11 občanov.

S končano srednjo šolo so brez službe samo tri ženske: ena diplomantka srednje ekonomske šole, medicinska sestra in usnjarska tehničarka. Ker domača podjetja za žensko delovno silo nimajo prostih mest in tudi ni upanja, da bi jih lahko odprli v doglednem času, bo zavod za zaposlovanje spomladi 50 ženam in dekletom dobil zaposlitev v Nemčiji.

Moška delavna sila pa je v nekaterih podjetjih celo is-

kana. Tako na primer rudnik Kanjarica vztrajno išče 15 ljudi, od tega 10 kvalificiranih kopačev in 5 jamskih kovačev. Tovarna Belt pa potrebuje več strugarjev, ključavničarjev, metalurškega inženirja-pripravnika, nekaj električarjev in livarjev.

Na zavodu za zaposlovanje

upajo, da bo do konca leta podjetje ZORA, ki se je pred kratkim priključilo novomeški tovarni avtomobilov, lahko zaposlilo nekaj novih delavcev. Drugje pa slabo kaže. Bajle o zmanjšanju delovne sile govorijo v opekarni, zadrugi, Belsadu in tudi na gozdni upravi.

PRI STANOVANJSKEM PODJETJU TARNAJO:

„Stare hiše so kot vreča brez dna“

Če bi črnomaljsko stanovanjsko podjetje tri leta vsa razpoložljiva sredstva namenjalo popravilom starih hiš, še ne bi bile vse v redu

Za investicijsko vzdrževanje stavb, za katere skrbi Stanovanjsko podjetje Črnomelj, so imeli letos na razpolago 120.000 din. Ta denar ne samo da je v celoti že porabljen, potrošili so v te namene celo 30.000 več. Velika večina hiš je starih, in ker več let v njih niso nič popravljali, so zdaj potrebe toliko večje.

Hiše imajo slaba ostrešja, slabe vodovodne priključke in kanalizacijo, nujna so obnovitvena dela električne napeljave itd. Da bi bila zagata še hujša, pa so pred kratkim ugotovili, da sredi Črnomlja, pri Sinkoviču, voda izvira prav pod hišo. S popravilom te nadloge pa ni mogoče odlašati.

Po izjavi direktorja stanovanjskega podjetja bi lahko tri leta zaporedoma vsa sredstva vlagali v popravilo starih hiš, pa še ne bi bile dokončno urejene.

Za tekoče vzdrževanje stavb, kamor sodijo manjša popravila in čiščenje, imajo letos 135.000 din. S temi sredstvi bodo za silo izhajali.

li, seveda pa so tudi tu uvedli skrajno varčevanje.

Z novimi gradnjami v prihodnje slabo kaže. Letos sta

Sedanji zastoj je škodljiv

Na nedavnem občnem zboru Društva inženirjev in tehnikov gozdarstva in industrije za predelavo lesa, ki združuje članstvo obeh belokranjskih občin, so opozorili na več perečih zadev. Ker se sredstva za razširjeno reprodukcijo iz leta v leto manjšajo, ni mogoče uresničevati programa o melioraciji stečnikov. Na občnem zboru DIT so se zavzemali za predlog, naj bi se sredstva iz bogatejših gozdnogospodarskih območij prelivala v revnejše predele in da je treba glede tega doseči širši družbeni dogovor. S sedanjim stanjem na področju gozdarstva pa se člani DIT nikakor ne strinjajo, saj predvidevajo zastoj in posledice, ki jih bodo občutili zlasti občani, zaposleni v gozdarstvu.

Pri BEGRADU dve tehnici

Belokranjsko gradbeno podjetje Črnomelj zaposluje kar dve gradbeni tehnici, kar se v Beli krajini še ni zgodilo. Marija Ogulin s Kravškega vrha je pri podjetju že tretje leto. Darinka Kapš iz Lokve pa se je zaposlila pred kratkim. Obe dekleti se delu hitro privajata in tudi delavci ju upoštevajo.

K. W.

Vinko Jerman predsednik sveta

Ker je dosedanji predsednik sveta za družbeni plan in finance pri občinski skupščini Črnomelj Franc Košir podal ostavko na položaj, so na nedavni občinski seji za novega predsednika sveta imenovali Vinko Jermana, šefa ekspozičure SDK. Na isti seji so za novega člana sveta za družbeni plan in finance imenovali še Milana Bajca, direktorja stanovanjskega podjetja.

Prof. Sašo Logar, vodja črnomaljskih odbojkarjev, je mnenja, da bi odbojkarji Črnomlja lahko igrali v II. republiški ligi. Sam je celo pripravljen voditi in vaditi ekipo odbojkarjev, samo če bodo dobili do mladih odbojkarov igrišče.

(Foto: S. D.)

Bela krajina kot celota

V predvolilnih pripravah bosta obe belokranjski občini tesno sodelovali. Kandidate za republiške poslance bodo izbrali na 65-članski konferenci, sestavljeni iz delegatov obeh občin.

Pred dnevi sta se sestali v Črnomlju volilni komisiji občinskih konferenc SZDL Metlika in Črnomelj, sestanku pa je prisostvoval tudi član izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije Božo Kovač. Razpravljali so o novi vlogi Socialistične zveze v pripravi na skupščinske volitve ter se dogovorili, da bodo imeli za republiške zbornice delovnih skupnosti skupno kandidacijsko konferenco, ki bo izbrala kandidate za republiški gospodarski zbor, prosvetno-kulturni zbor ter socialno-zdravstveni zbor.

Predlagali so, naj bi kandidacijska konferenca stela 65 članov, sestavljala pa naj bi jo 40 odst. delegatov s področja gospodarstva, 30 odst. iz socialnih služb in zdravstva ter 30 odst. delegatov s področja prosvete in kulture. Za število delegatov iz posameznih občin bo merilo število zaposlenih v občini Metlika in Črnomelj.

Komisiji sta bili soglasni, da bo potrebno v predvolil-

nih pripravah tesno sodelovanje obeh komisij in da bo treba glede na skupna neresena vprašanja Belo krajino obravnavati kot celoto. Prav zato bodo skupno izbirali najprimernejše kandidate za poslance.

Semiška šola dobi avtobus

Večleten problem prevoza šolskih otrok iz Stranske vasi, Strekljencev in Črešnjencev, ki imajo več kilometrov daleč do šole v Semiču, bo urejen. Po sklepu občinske skupščine Črnomelj bo občina jamčila za posojilo, ki ga bo šola najela za nakup 15-sedežnega avtobusa. Priporočili so, naj bi vozilo čimprej kupili, da bi že od 1. decembra dalje lahko vozili otroke v šolo. Kot kažejo izkušnje v Metliki, šolski avtobus ni nedonosna investicija, saj bi lahko opravljal še vrsto uslužnostnih prevozov.

Semiški oktet v Kranju

3. novembra je bila v Kranju javna radijska oddaja »Kranj vabi Belo krajino«, na kateri so z velikim uspehom nastopili člani semiškega okteta ter Silvo Mihelič iz Črnomlja, ki je igral na elektronsko harmoniko. Morda bo do povratnega srečanja prišlo v Črnomlju.

Ta mesec nova vodstva v krajevnih organizacijah

Novembra bodo imele vse krajevne organizacije SZDL na črnomaljskem področju krajevne konference, na katerih bodo obravnavali dveletno delo, obenem pa izvolili nova vodstva. Hkrati bodo razpravljali o rednih letnih članih občinske konference SZDL ter namesto njih predlagali boljše. Na konferencah, ki se bodo zvrstile do konca meseca, bodo razpravljali tudi o pripravah na skupščinske volitve, v zvezi s tem pa bodo ocenjevali še delo občinske skupščine in program razvoja občine.

„Sumljivih sploh ne nagovarjam“

Dragoš je že pridobil nekaj naročnikov

Že 11 let je Anton Dragoš pošta, njegov dostavni okoliš pa je mesto Črnomelj. Ko smo ga povabili, naj sodeluje v naši akciji za nove naročnike, je dejal:

— Kadar raznašam pošto, je moja torba najtežja prav zaradi Dolenjskega lista, saj je nanj naročenih v mestu že več kot 900 ljudi! Vseh drugih časopisov skupaj nimamo toliko. Pa vseeno: ni zlomek, da ne bi nagovoril še nekaj ljudi, ki lista še ne prejema. Stiri nove naročnike sem ta teden že dobil. Sem pa pri nabiranju novih naročnikov previden, zato sumljivih naročnikov sploh ne nagovarjam. Smatram, da je bolje imeti malo manjši krog stalnih bralcev, ki redno plačujejo,

kot pa veliko število naročnikov, od katerih denarja ni mogoče dobiti.

Kako jaz, tako so tudi

drugi poštariji v Črnomlju, pripravljeni v akciji sodelovati. Lotili se je bomo z zavirlanimi rokavi!

Ostanki kamgarna s 40-odst. popustom
Zimska ženska krila po 30,00 din

Vedno kaj novega pri

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

„Kupci radi prihajajo k nam!“

Odkar je odprta nova samopostrežna trgovina v Metliki, se je preskrba prebivalstva močno izboljšala – Na nekaj vprašanj o kupcih in poslovanju je odgovarjal Alojz Skobiler, poslovodja PE »MERCATOR«

Nova samopostrežna trgovina, ki ste jo odprli pred 8 meseci, je prinesla tudi med metliške kupce novost. Sami lahko izbirajo na policah in jim nič več ni treba tarnati zaradi prepočasne ali nesolidne postrežbe. Kako so se privadili samopostrežnemu načinu nabavljanja?

Prve tedne smo morali kupce neprestano opozarjati, da morajo blago nabirati v naše košarice in da ga smejo spravljati v torbo šele takrat, ko poravnajo račun pri blagajni. Zdaj se je večina že privadila novemu načinu poslovanja in so celo navdušene.

ni nad njim. V zadnjem času opažamo med kupci tudi podeželske kmete, ki prihajajo v mesto le ob nedeljah in se prav radi oglašajo tudi pri nas. Nova, urejena trgovina je letos privabila tudi nekaj tujih kupcev, saj so pri nas lahko nabavili alkoholne pijače ali pa spominke, po katerih posebno radi segajo.

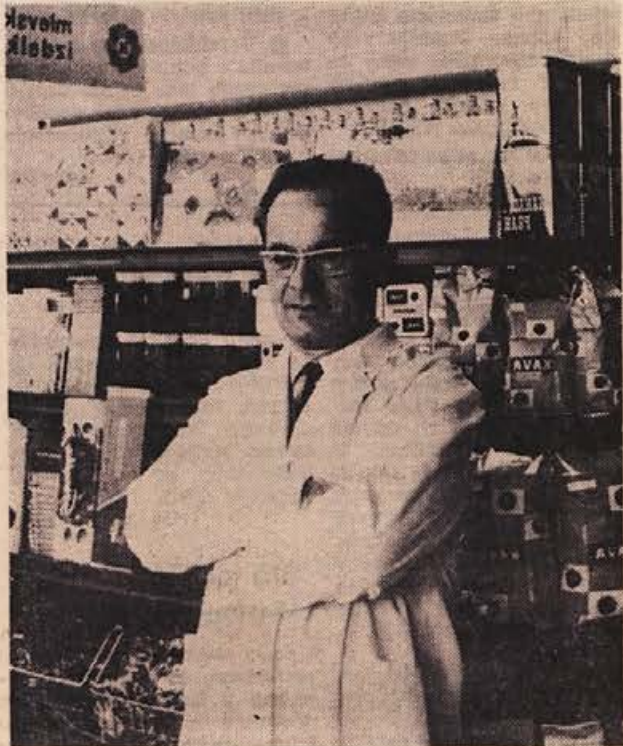
Najrazličnejše blago, ki je lepo razstavljeno na policah, je huda vaba za tiste, ki včasih radi kaj izmaknejo. Kako pazite na take priložnostne tatove in kako jih kaznujete?

V osmih mesecih smo opazili v naši trgovini več manjših in 17 večjih krajev. Med zvikavti je bilo največ otrok in mladih ljudi, ki so se zadovoljili z malenkostmi, starejši pa so nabrali tudi dražje blago. Če storilca najdemo, mu blago odvezujemo in ga mora plačati. Škoda je, da ga sme sodišče kaznovati le, če je nakradeno blago vredno več kot 300 din. Marsi komu bi ostrejša kazni močno koristile. Delavci, ki opazijo tatvino, so včasih zelo v nevarnosti. Nekateri tatovi se svojega dejanja sramujejo, drugi pa postanejo napadalni. Pred kratkim smo opazili starejšega kmeta, ki je s police izmaknil sukanec. Ko smo mu ga odvzeli in ga vprašali, če ima še kaj drugega, je jezno dejal: »V žepu imam tudi še nož!«

Vaša trgovina je vedno polna kupcev. Kolikšen promet ustvarite, kako skrbite za zaloge in kako poslujeta bife in kuhinja?

V poletnih mesecih je bilo prometa nekoliko več, zdaj pa je malce upadel. Vsak mesec prodamo približno za 200.000 din blaga, ki nam ga vsak teden sproti dobavljajo iz Ljubljane. V bifeju se radi oglašajo domačini in tujci, ki potujejo skozi Belo krajino, in čeprav so prostori majhni, zabeležijo tudi tu vsak mesec okoli 35.000 din prometa. V kuhinji pripravljamo enolončnice in tople obroke po dokaj zmernih cenah. Na tople malice prihajajo k nam delavci iz nekaterih delovnih organizacij, ob semanjih dneh pa tudi okoliški kmetje. Če bi se število gostov še povečalo, bi se cena enolončnice, ki naša zdaj od 1,80 do 4 din, še zmanjšala.

MARIJA PADOVAN

»Pri Mercatorju dobite vse.« Tako pravi tudi poslovodja metliške samopostrežne trgovine Alojz Skobiler. (Foto: R. Bačer)

To križišče, ki je zdaj zaradi Radmanove hiše nepregledno, bo kmalu najzgodnejše urejeno. (Foto: R. Bačer)

Radmanovo hišo bodo podrli

V Metliki se lotevajo načrtnega urejanja prometnega vozla na križišču Metlika–Črnomelj–Karlovac – Zgradili bodo še avtobusno postajo!

Občinska skupščina Metlika namerava v kratkem začeti z urejanjem prometnega vozlišča v bližini nove samopostrežne trgovine. Na prostoru, kjer zdaj stoji že precej stara Radmanova hiša, bo nastal sodobno urejen prometni otok, kar bo občina uredila na svoje stroške. Hišo so že odkupili in jo bodo v kratkem začeli podrati.

Načrti za ureditev prometa na tem koncu Metlike so že v izdelavi, in kot vse kaže, bodo z deli začeli v najkrajšem času. Ob novem prometnem otoku namerava jo hkrati postaviti še bencinsko črpalko, in kar je za občane še posebej pomembno: zgradili bodo avtobusno postajo.

Medtem ko bodo potekala dela na križišču cest Metlika–Črnomelj–Karlovac, bodo zaprli skozi mesto promet za vsa tovorna vozila ter ga preusmerili po stari cesti za pokopališčem. Spričo vse večjega osebnega in tovornega prometa skozi mesto, ki je v zadnjem času prav na omenjenem neopredelnem križišču postal še nevarnejši, bo urejeno prometno vozlišče ena največjih pridobitev za mesto.

Prireditve za praznik

Občinska skupščina, družbene in politične organizacije v Metliki vabijo občane na prireditve v čast občinskega praznika 26. novembra in dneva republike, 29. novembra.

Sportna tekmovanja trajajo že od začetka meseca, 12. novembra pa je bila v Belokranjskem muzeju odprta tudi razstava »Belokranjski motivi Božidarja Jakca«.

■ Danes, 14. novembra, bo ob 19.30 ljubljansko Mestno gledališče gostovalo v TVD Partizan s komedijo »Zares čuden par«.

■ 21. novembra ob 19.30 priredi filmski klub »Fokus« v prostorih občinske skupščine večer ozkih filmov po Belokranjski.

■ 24. novembra bo ob 9. uri tek po ulicah Metlike; ob 19.30 pa nastopi vokalni koncert okteta »Gallus« iz Ljubljane.

■ 25. novembra bo ob 17. uri v sejni sobi občinske skupščine svečana podelitev nagrad športnim ekipam in posameznikom.

■ 26. novembra bo ob 10. uri slavnostna seja občinske skupščine in občinskega odbora ZZB NOV; ob 11. uri otvoritev nove Postaje milice.

■ 28. novembra bo ob 19.30 v dvorani kina svečana akademija v počastitev dneva republike.

■ 29. novembra pa bo ob 10. uri metliška godba na pihala priredila koncert na Trgu svobode.

SPREHOD PO METLIKI

■ RAZSTAVA »SLOVENSKI EKSLIBRIS«, ki jo je Belokranjski muzej posredoval študijska knjižnica v Novem mestu, je bila zaprta konec oktobra. Ogledalo si jo je nad 2500 ljudi. Minuli torek je bila odprta nova razstava »Belokranjski motivi Božidarja Jakca«, ki prikazuje zanimive risbe in skice, ki jih je umetnik ustvaril, ko je poleti 1940 nekaj časa letoval v Beli krajini.

■ NEKAJ NADOBUDNIH METLIŠKIH STUDENTOV, ki se že dalj časa ukvarjajo s fotografijo in filmanjem, se je pred kratkim združilo v filmski klub FOKUS, ki namerava prihodnje leto posneti več ozkih dokumentarnih filmov. Člani pa se bodo poskušali tudi v igranem eksperimentalnem filmu. Javnosti se bo klub predstavil v okviru proslav občinskega praznika v četrtek, 21. novembra, ko bodo člani na temo »Po Beli krajini« predvajali nekaj ozkih barvnih filmov.

■ ZABAVNOGLASBENI ANSAMBEL »Bele brez« je znova pričel delati. Zadnji čas ni nastopal, ker je eden izmed njegovih članov odšel k vojakom. Zato pa se je pred kratkim vrnil od vojakov predmetni učitelj petja in glasbe

Stanko Fux, ki je prevzel strokovno vodstvo ansambla in ga številčno razširil. Menijo, da bo ansambel v novi zasedbi nastopil že okoli novega leta.

■ NA STREHI TANGIKOVE HIŠE na Mestnem trgu so minuli teden postavili železne nosilce in po njih usmerili električno cestno napeljavo. Doslej je tekla pod strešnim napuščem te hiše, pa bi lahko pri odpiranju oken ali kako drugače prišlo do hude nesreče. Zdaj je ta nevarnost odstranjena.

■ NA ZADNJEM ZIVILSKEM SEJMU v Metliki so prodajali liter koruzne moke po 1 din, zmešani po 1 din, liter žitne kaše po 4 din in fižola po 4,5 din. Zelna glave so bile po 0,80 do 1 din, glave solate po 1 din, venec čebule po 2,5 do 5 din in venec česna po 5 din. Kepa sira je veljala 2 din, jajce pa 1 din.

Podjetja bodo zgradila novo varstveno ustanovo

Večje gospodarske organizacije v Metliki so dale pobudo za akcijo, v kateri skušajo zbrati potrebna sredstva za gradnjo najzgodnejše otroške varstvene ustanove, kakršno v mestu zmeraj bolj pogrešajo. Že začetni pogovori v delovnih kolektivih kažejo, da bodo do srede prihodnjega leta zbrali okoli 700.000 din ter gradnjo še v istem letu končali.

V novo varstveno ustanovo bodo lahko sprejeli 100 otrok in bo zrasla v bližini novega stanovanjskega naselja. Načrt predvideva paviljonsko gradnjo s centralno kurjavo, prostore pa bodo lahko po potrebi prizidavali. O uspehu zbiralne akcije bomo še poročali.

SZDL se pripravlja na volitve

Občinska konferenca Socialistične zveze v Metliki pripravlja osnutek volilnega pravilnika. Ta teden bodo gradivo predstavili vodstvom krajevnih organizacij ob enem pa se bodo pogovorili o skupnem delu v predvolilnih pripravah.

40 slušateljev višje kadrovske šole v BETI

Pri metliški tovarni BETI je začel pred kratkim delovati oddelček višje kadrovske šole iz Kranja, ki ga obiskuje 40 slušateljev. Večina je zaposlenih v tovarni BETI, nekaj pa jih je tudi iz Črnomlja. Šola ima prostore v Betini poklicni šoli, predavatelji pa prihajajo iz Kranja. Pouk je vsak dan popoldne. V želji, da bi se izobrazbeni raven zaposlenih izboljšala, je sklenila tovarna BETI kriti vse stroške šolanja za svoje delavce in uslužbence.

Zares čuden par

Drevi, 14. novembra, bodo gostovali v Metliki člani Mestnega gledališča ljubljanskega s komedijo Neil Simona »Zares čuden par«. Predstava bo v domu Partizana ob pol osmih zvečer. Vstopnice lahko dobite v predprodaji v turistični pisarni.

Metliška ekipa je pripravljena

Pri občinskem odboru RK v Metliki je bila nedavno tega ustanovljena 7-članska zdravstvena ekipa, ki bo zmeraj pripravljena nuditi občanom prvo pomoč v slučaju elementarnih neugod ali vojne. Ekipo sestavljajo prostovoljni bolničarji, ki so lani končali 80-urne tečaje prve pomoči, dobili pa so tudi potrebno opremo in uniforme. Tečaji prve pomoči, ki so se lani na metliškem področju lepo uveljavili, se bodo nadaljevali tudi v letošnji zimi. Na terenu je predvidenih več 20-urnih tečajev prve pomoči, v Metliki pa bodo začeli z novim 80-urnim tečajem za vodje terenskih ekip, vodje gasilskih društev, prosvetne delavce in druge.

■ V NEDELJO, 3. NOVOBRA popoldne, je kmetijsko-življski kombinat iz Kranja prikazoval v Draščih delovanje univerzalnega traktorja PASQUALI, s katerim lahko kmetovalci z raznimi priključki opravljajo različnejša poljska, gozdna in domača dela. Delovanje tega traktorja so si ogledali številni prebivalci. Isto demonstracijo so zastopniki kombinata iz Kranja ponovili na semanji dan v Metliki.

JANEZ DULAR:

Narodna čitalnica v Metliki (2)

Kako so se odvijali dogodki na večer ustanovitve narodne čitalnice v Metliki pa najlepše razberemo iz poročila, ki ga je anonimni dopisnik priobčil v Bleiweisovih »Novicah«. Takole pravi:

»V nedeljo 15. oktobra imeli smo v Metliki prekrasen večer. Dolgo pogrešamo in željno pričakujemo narodno čitalnico smo ta dan slovesno odprli. Akoravno vreme jako neugodno in hudobnega nasprotovanja čez mero, je vendar veliko domorodcev in domorodkinj od daleč in blizu skupaj prišlo, da so se prve čitalnične slovesnosti v beli Kranji vdeležili. Tudi Hrvatje, naši vrli bratje, so nas s svojo navzočnostjo počastili.«

Zbrali so se v hiši učitelja Schönbruna, ki je bila za to slovesnost okrašana z zastavami, s podobami, z venci in s transparenti. Razen tega je bilo na oknih šest grbov, poleg državnega tudi kranjski, hrvaški, ilirski, črnomaljski in metliški. Slovesnost se je pričela z nagovorom, kateremu je sledilo več zabavnih točk. Tako je »gospodična Kapelletova izvrstno in prav s prijetnim glasom deklamovala«, pevec so zapeli več pesmi, med njimi tudi Hej Slovenci in Jenkov Naprej, ob odmorih pa je vrle domorodce zabala »gospodična Zoretičeva, ki je prav prijetno in mično na glasovir igrala in si občno hvaležnost dobila.«

Po končanem programu in zdravicah na čast škofu Juriju Strossmayerju, dr. Bleiweisu in dr. Tomanu so domorodci zaključili svojo prvo »bisedo« in odšli domov z željo, da bi si pripravili še veliko tako kratkočasnih in prijetnih večerov.

Iz prvih let delovanja čitalnice nimamo ohranjenih nobenih zapisnikov. Na razpolago so nam le redka poročila in tedanji časopisji ter nekaj dopisov čitalnice in tiskanih vabil v metliškem arhivu.

Iz Bleiweisovih Novic že v prvem letu zveemo, da je čitalnica živahno zaživela. Veselice, ktere so bile skoraj vsako nedeljo pred pustom so se tako prikupile,

da je pristopilo obilo udov (šteje jih zdaj že nad 100), ki so jej bili iz začetka največji protivniki, spoznavši, da je stvar poštena in naravna.« Istega leta so v čitalnici uprizorili Linhartovo veseligrjo županova Micka in imeli bisedo, katere dobiček so namenili vojakom, ranjenim na italijanski fronti. Zelo zanimiv podatek iz tega leta je tudi, da je čitalnica imenovala djakovskega škofa dr. Josipa Juraja Strossmayerja za svojega prvega častnega uda. Strossmayer se je vodstvu čitalnice pismeno zahvalil za izkazano mučast in ji ob tej priliki podaril 100 forintov.

V letu 1867 zveemo, da je črnomaljski okrajni predstojnik grof Chorinsky čitalnici prepovedal igrati igro Bob iz Kranja, verjetno zaradi nemirov, ki so nastali istega leta v Ljubljani ob spopadu med člani Južnega Sokola in nemškega Turnvereina.

Naslednjega leta (1868) imamo o delovanju čitalnice le malo podatkov. V začetku leta so Novice sicer priobčile članek, v katerem hvalijo delavnost udov pri pripravljanju predpustnih veselice in plesov, vendar pa to prav gotovo ni vse, kajti Metličani so to leto takoj navezali stike z na novo ustanovljeno čitalnico v Črnomlju. To lahko izvemo tudi iz članka v Novicah, ki pravi, da v metliški čitalnici niso mogli napraviti za predpust več kot štiri veselice, ker so morali »studi svojo mlajšo sestro« v Črnomlju pozdraviti in pohoditi. Istega leta je prišlo tudi do spora med čitalnico in metliškim županom Sallokerjem, ki je zahteval nemško dopisovanje in je zavrnil neko slovensko pisano prošnjo. V odgovor je Slovenski Narod objavil članek, v katerem sprašuje metliškega župana, naj vendar pove, v katerem jeziku se navadno razgovarja in kriči z ljudmi, ki k njemu kakor okrajnem ranočelniku po zdravila hodijo in kam bi prišel, da z ljudstvom v domačem jeziku ne obči?—«

metliški tednik

Sindikati jutri o nagrajevanju

Jutri, 15. novembra, bo v Brežicah plenim občinskega sindikalnega sveta. Na seji bodo obravnavali analizo o nagrajevanju v prvi polovici leta. Udeleženci so prejeli gradivo, da bodo lažje sodelovali v razpravi in primerjali panoge med seboj. Beseda bo tekla tudi o izplačevanju nadomestil za dopuste.

Sprejemanje cici-banov bo slovesno

Pionirski odredi v občini se bodo vključili v Jugoslovanske pionske igre le toliko, kolikor bo na razpolago denarja. Pripravili bodo likovno razstavo. V načrtu imajo slovesno sprejemanje cici-banov v pionirsko organizacijo, za kar prav tako potrebujejo nekaj denarja v blagajni. Pomemben jim bodo društva prijateljev mladine in šole. Na vse prireditve na šolah bodo pionirji vabili ljubljansko televizijo.

Pridelovalci kornice bodo nagajeni

To jesen je bilo zaključeno tekmovalno pridelovanje hibridne kornice v Brežicah. Razpisali ga je oddelek za kooperacijo pri AGRARIJ v Brežicah skupaj s kmetijskim inštitutom Slovenije in živilno-ekonomskim zavodom v Celju.

Uspehi so bili zelo spodbudni. Odzvalo se je 29 tekmovalcev. Posamezniki so dosegli povprečno več kot 100 centov pridelka na hektar. Prvo mesto je osvojil kooperant AGRARIE Franc Mohor s Cateža; na hektar je pridelal 10.190 kg kornice. Drugi je bil Franc Gramc iz Gazič z 9.810 kg, tretji Anton Zibert iz Loč z 9.170 kg in četrty Martin Godler iz Brežice. Najboljši bodo dobili nagrade.

Darovalcem iskrena zahvala

Občinski odbor Rdečega križa se najlepše zahvaljuje vsem, ki so v zadnji akciji darovali kri. Posebno zahvalo in priznanje izreka dijakom brežiške gimnazije, med katerimi je bilo 40 krvodajalcev, trgovskemu podjetju Krka, kolektivu Tovarne pohištva, krajevni organizaciji RK Cerklje, kolektivu vojne pošete in organizacijama Rdečega križa v Pišecah in Mrzlici vasi.

Vse tiste, ki letos niso pokazali dovolj razumevanja, pa prosimo, da se prihodnje leto kar najbolj številno udeležijo krvodajalske akcije.

OBCINSKI ODBOR
RK BREŽICE

NOVO V BREŽICAH

■ GOSTINCI SE IZOBRAZUJEJO. V sodelovanju s šolskim centrom za gostinstvo bo brežiška delavska univerza priredila devet tedenski tečaj. Obiskovalci ga bodo tisti gostinci, ki nimajo ustreznih pogojev za tečenje odprtih vin. Ob zaključku izobraževalnega programa bodo kandidati izpršali. Tisti, ki bodo opravili izpit, bodo prejeli potrdilo, ki velja kot dokument za polkvalifikacijo.

■ POVABILI BODO MOJSTRA IVACICA. Na pobudo občinske turistične zveze pripravlja delavska univerza tudi kuharski tečaj. Trajal bo deset dni. Vodili ga bodo mojstri kulinaricnih dobrot iz šolskega centra za gostinstvo v Novem mestu. Na zaključnem dnevu bo prikazal pripravo jedi tudi znanec z ljubljanske televizije Ivacič.

Nobena večja prireditev ali proslava v brežiški občini ne mine brez sodelovanja tabornikov. Za desetletni jubilej jim občani, organizacije in društva čestitajo in želijo uspešno delo tudi v prihodnje.

VSAKO ŠOLSKO LETO VEČ UČENCEV

Svidenje za desetletnico

V Brežicah so izšolali nad 1000 prodajalcev

Letos mineva deseto leto obstoja šole za prodajalce v Brežicah. Utanovljena je bila za potrebe trgovskega okraja. Po ukinitvi tovrstne šole v Novem mestu so prišli njeni učenci v Brežice. Šolski okoliš se je s tem močno povečal. Šolo so obiskovali učenci s Posavja, iz Zasavja, vse Dolenjske in celo s Kočevskega.

Začetki so bili zelo skromni. Malo je bilo učil in ustanova se je spoprijemala z mnogimi težavami. Število učencev se je iz leta v leto večalo. Sprva jih je bilo 120, letos jih imajo 336.

V Brežicah izšolani prodajalci delajo zdaj v prodajalnah na Dolenjskem in v Posavju, pa tudi v Celju, Trbovljah, Hrastniku, Zagorju in Ljubljani. Po kmetijskih zadrugah so zaposleni odkupovalci. Tudi mnogo poslovalci je uspešno končalo šolanje v centralni šoli ali pa je v njenih oddelkih širilo po šolskem okolišu.

Ob deseti obletnici prireja šola srečanje z nekdanjimi učenci, da se bodo ob tej priložnosti pogovorili o delu in uspehih ter obudili spomine na čase, ki so jih prebili v šolskih klopih. Delovna skupnost sporoča, da bo prirediteljski večer v soboto, 23. novembra, ob 19. uri v Narodnem domu v Brežicah.

BREŽIŠKI KOMUNISTI O ODLOČANJU

Točno razmejena odgovornost

Komunisti v brežiški občini veliko razpravljajo o odgovornosti. Zavedajo se, da sami nosijo precejšnjo težo, da pa Zveza komunistov ne more biti odgovorna za vse odločitve na vseh ravneh. Mnogi ji to odgovornost po krivici naprtijo za stvari, o katerih so se dogovarjali brez njenega sodelovanja.

Težje odločanja imajo samoupravni organi od skupščine do delavskih svetov. Seveda pa so njihova stališča delno tudi odvisna od komunistov, ki sedijo v vrstah upravnih odborov, svetov in skupščin. Če kaj zašepa, potem smo ljudje vajeni kritizirati na splošno. Premalo kdaj iščejo posameznika, ki je neposredno odgovoren.

Za zvezno politiko so odgovorni člani izvršnega sveta in zvezni poslanci osebno, za republiško predstojniki republiške uprave, poslanci republiških zborov, v občini pa predsednik skupščine, podpredsednik, tajnik, odborniki, člani svetov in predstojniki upravnih organov, v tovar-

ORGANIZACIJA, KI ZASLUŽI PRIZNANJE ZA DELAVNOST

Deset let pod taborniško zastavo

V tem času se je izvršilo deset taborenj, nešteto pohodov, zletov, tekmovalj, delovnih akcij in proslav - Taborniki so ponosni na to

17. novembra bodo taborniki partizanskega oddela MATIJA GUBEC praznovali deseto obletnico obstoja. Življenje in delo v organizaciji bodo prikazali občinstvu s fotografskim gradivom. Razstava bo odprta tik pred občinim zborom, ki bo imel slovesno obeležje.

Spomine na tista prva leta po ustanovitvi taborniške organizacije v Brežicah sta v pogovoru obudili nekdanja ravnateljica osnovne šole Rozika Bohinčeva in Božena Češnovarjeva, ki je bila tedaj še pionirka.

Tovarišica Bohinčeva je povedala, da je bil za tabornike na prvem občnem zboru najlepše doživetje trenutek, ko so sprejeli darilo okrajne taborniške zveze iz Novega mesta. Poklonila jim je dva šotora in to je bilo začetno premoženje brežiških tabornikov.

Vsako poletje so odšli taborniki, sprva s sponzorirano opremo, pozneje z vedno več lastnimi šotori. Na prvo taborenje so odšli v dveh skupinah, ena s Sevnici v Bohinj, ena z Novomeščani v Belo Krajino.

»Koliko vas je bilo v začetku in kdo je bil pobudnik za ustanovitev taborniške organizacije v Brežicah?«

»Rozika Bohinčeva: »Naše vrste so sprva štejele okrog 60 članov. Zdal nas je dvakrat toliko in nekaj čez. Za taborništvom nas je pred 10 leti navdušil tovariš Tone Gošnik, z organizacijskimi nasveti pa

Božena Češnovar: »Udeleževali smo se vseh okrajnih republiških tekmovalj, zletov in pohodov ter sodelovali na mnogih občinskih proslavah. Več let smo se sestajali v uti pred gimnazijo, ki so jo pozneje podrli. Po tistem smo dolgo ostali brez lastnega prostora in šele letos smo dobili svojo hišico na stadionu.«

»Z svojo delavnostjo je taborniški odred MATIJE GUBEC prejel priznanja republiške taborniške Zveze in diplomo zveze tabornikov Jugoslavije. Posamezniki so bili odlikovani z zlatimi in srebrnimi značkami, odred sam pa je delil pohvale najboljšim.«

»V jubilejnem letu se taborniki s ponosom ozirajo na prehojeno pot. Iz nje črpajo delovno zavzetost ter spodbude za hitrejšo vključevanje mladih v svoje vrste.«

J. TEPPEY

Vojaki so slišali klic

Nedavno tega je obiskala Cerklje skupina medicinskih strokovnjakov transfuzijske postaje zagrebške vojne bolnišnice. Zbrala je tri od 140 prostovoljnih darovalcev. V zadnjem letu je to že tretjič, da so pripadniki garnizije v tolikšnem številu darovali dragoceno življenjsko tekočino, po kateri se potrebe v sodobni medicini vsak dan povečujejo. V vseh treh akcijah so zbrali nad 250 litrov krvi.

Tudi zdaj se je odzvalo nekaj veteranov humanosti, ki so kri že večkrat darovali in ki so prejeli za to zlato in srebrne značke. Nekaj vojakov je tokrat dobilo za peti humani odziv srebrne značke.

Znano je, da armada prednjači v krvodajalskih akcijah, potreba po krvi pa narekuje širše akcije tudi v drugih organizacijah družbe. Ljudem bi morali to sistematično pojasnjevati na predavanjih in v drugih oblikah. Le z množičnim odzivom bi se izognili stalnemu pomanjkanju krvi.

Prostovoljni krvodajalci dobivajo vedno več družbenih

Na pomlad spet kulturna revija

Člani občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Brežicah bodo do decembra obiskali vsa prosvetna društva v občini. V drugi polovici prihodnjega meseca bo sklicana razširjena seja sveta, na kateri bodo dohodno oblikovali program za prihodnje leto.

Občinski svet Brežice bo se vedno gojil stalne stike s kulturno-prosvetnimi organizacijami in sevniki občini ter z občinami ob hrvaški meji. Vse naj bi sodelovale na reviji prihodnje pomladi.

OGLAŠUJTE V DL

Sodelovanje z Veliko Plano

Delavsko prosvetno društvo bratov Milavec je najmarljivejše v občini. V svojih vrstah ima 120 članov. Zimsko sezono bo obogatilo s vsestranskim delom, in občinstvo, ki pozna zlasti igralsko družino, tudi tokrat ne bo razočarano.

Društvo bo navezalo stike s kulturnimi delavci v po-brateni srbski občini Velika Plana. Ženski zbor bo s posredovanjem Slovenske izseljenske matice obiskal zamejske Slovence v Italiji in Avstriji.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in lakali pomoči v brežiški bolnišnici:

Stjepan Ivša, sin kmeta iz Kraja Doinjega, je padel s kolesom in si poškodoval glavo in desno roko; Eva Topol, žena kmeta iz Sv. Križa, je padla v stanovanju in si zlomila levi kolik; Martin Mehič, delavec iz Malega Podloga, je padel z motorjem in si poškodoval glavo, desno ramo in rebra; Miroslava Pirc, delavca iz Sel pri Raki, je nekdo zabodel s nožem v rebra; Jože Starec, kmet iz Dol. Impolje, je padel na dvorišču in si poškodoval desno nogo; Alojzijo Jurman, žena kmeta iz Gaberja, je sunila krava v desno koleno; Mihael Škrbec, kmet, je padel na poti in si zlomil levo nogo; Rozalija Kostrevec, upokojenka iz Sromelj, je padla na dvorišču in si zlomila desno nogo.

Ježa po Bizeljskem bo prijetna

Lovska družina Bizeljsko se bo dogovorila z Mokricami in zdraviliščem Čateške Toplice za izmenjavo gostov v prihodnjem letu. V Mokricah so pokazali za to precej navdušenja, zato bodo imeli na Bizeljskem celo nekaj konj. Gostje bodo lahko na konjih obiskali lovski dom in se zadržali v njem dan ali dva, potem pa se spet vrnil nazaj v Mokrice ali Toplice.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Trampuž iz Rajca - Sonjo, Jožeta Klokočar iz Pečic - Francja, Angela Gramo iz Cerklje - Janca, Zdenka Vunetič iz Drenja - Marinielo, Ljubica Korpar iz Harnice - Franja, Ljudmila Tomše iz Gor. Pirošice - dečka, Marija Pajk iz Trnovca - Marijo, Neža Miškar iz Brežice - dečka, Pavla Poček iz Mosteca - Bojana, Terezija Munič iz Starega grada - dečka, Ana Škaler iz Brešic - dečka.

Po 23 letih so na jugovzhodnem stolpu brežiškega gradu zakrpali sledove vojne. In še bi bilo treba marsikaj zakriti, kar je zob časa že začel. Občinski odborniki so predlagali Stanovanjskemu podjetju, naj bi vsako leto sproti vračalo za vreditev gradu ves denar, ki se steka iz najemnine za uredu klet. (Foto: Jožica Teppey)

BREŽIŠKE VESTI

Zgoraj posluh za invalide v besedah – doma v dejanjih

V Brestanici bo kmalu zrasla nova delavnica – Invalidom je v stiski pomagala ELEKTRARNA

V zavodu za zaposlovanje invalidov v Brestanici se od vsega začetka bore z utesnjenostjo. Niti ravne dvorišča nimajo, niti primerne strehe nad glavo. Če bi prišel tja strog delovni inšpektor, bi morali delavnico že zdavnaj zapreti. Ni ga bilo, saj bi ostalo na cesti 30 delavcev...

Tudi z vodstvenimi kadri so imeli v podjetju dolgo težavo. Težko so dobili ljudi za ta mesta. Zdaj je tudi to mimo in posel jim gre bolje od rok. Odkar delajo hidrofore in mešalce za beton, imajo razprodano vso proizvodnjo. Tu-

Za obnovo gradu premalo denarja

V torek, 29. oktobra, se je v Kostanjevici sestal upravni odbor sklada za ureditev gradu. Razpravljali je o letošnjem delu pri obnovi in preurejanju grajskih prostorov ter o finančnih vprašanjih. Člani so posebej spregovorili še o prihodnosti gradu, o ureditvi kmetijskega muzeja in bodočem gostinskem objektu.

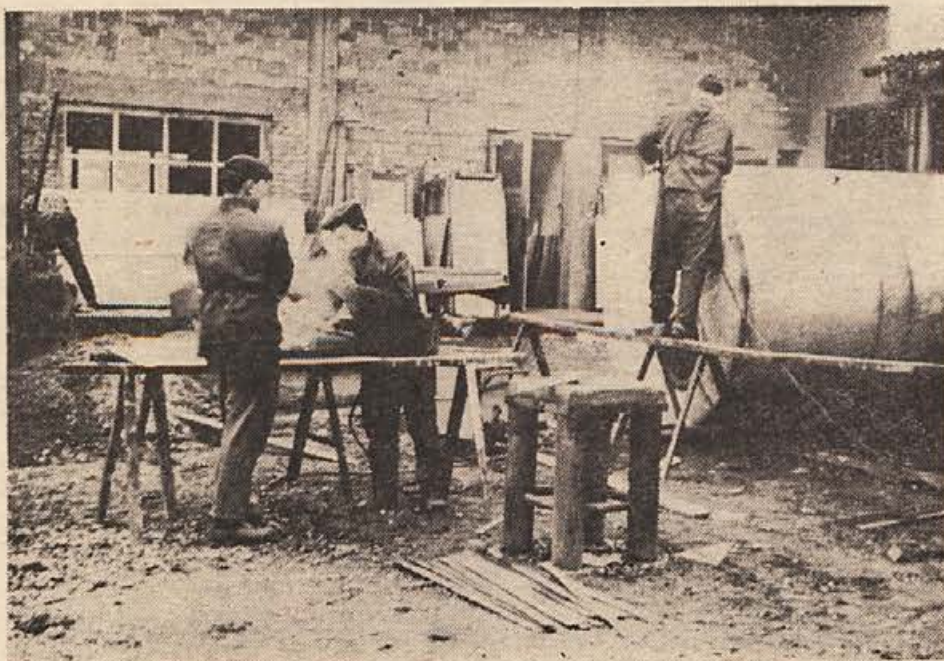
Trenutno je kostanjevski grad restavriran le toliko, da je zaščiten pred propadanjem. Kaj več si občinska skupščina kot glavni investitor v zadnjih letih ne more privoščiti. Za dokončno obnovo bodo Kostanjevičani potrebovali večji republiški delež.

di nekaj drugih izdelkov so na novo vpeljali.

Le še delovni prostori jih mučijo. Različne komisije so ugotavljale, da pod takimi pogoji ni mogoče delati. Kolektiv je iskal finančno podporo za zidavo nove hale, toda vse poti na tiste organe, ki bi morali pokazati največ razumevanja za težave invalidov, so bile brezuspešne. Razumevanje so pričakovali predvsem pri republiškem zavodu za socialno zavarovanje, a so ga bili tam najmanj deležni.

Potem je občinska skupščina poskušala dobiti denar za gradnjo iz lokalnih virov. Obrnila se je na podjetja in naletela na odzivi.

Gradnjo novih delovnih prostorov so zastavili 7. novembra v bližini brestaniške elektrarne. Hala bo dokončana v prvem polletju 1969, vsa dela pa financira tamkajšnja termoelektrarna. Ostala bo njena last, podjetje pa je obljubilo, da bo pri zaposlovanju novih ljudi dalo prednost tistim delavcem, ki bodo čez čas morda izgubili delovna mesta v elektrarni. Jt.

Splošno obrtno podjetje v Krškem bo na dvorišču gradilo delovno halo. Slabo vreme, mráz in sneg potem ne bodo več ovirali proizvodnje, pa tudi delavci bodo pod streho bolj zadovoljni. (Foto: Jožica Tepey)

ŠOLARJI V DOLENJI VASI SO V NEVARNOSTI

Kako smo včasih brezbrizni!

Nekdo v občini je vendar dolžan ukrepati!

V Dolenji vasi preži na otroke nesreča vsako minuto. Sola je stisnjena k obzidju pod cerkvijo. Škarpa je načeta in lahko bi se nenadoma zrušila na šolsko poslopje. A to še ni vse. Otroci se kljub prepovedi zelo radi igrajo na zelenem pasu ob cerkvi, ki je popolnoma nezaščiten. Obvezno bi moral biti ograjen, da bi preprečili morebitno nesrečo.

Ali bodo pristojni organi zares ukrepali šele takrat, ko

se bo zgodilo nekaj hudega, se sprašujejo učitelji in starši. Domačini so zaradi brezbriznosti krajevne skupnosti Krško ogorčeni. Na nevarnost za otroke me je v avtobusu opozorila domačinka v upanju, da bi se ob vesti v časopisu le našel kdo, ki bo ukrepal.

Pred poldrugim letom ali še prej je šola že vložila prošnjo na krajevno skupnost, a je dobila odklonilen odgovor zaradi pomanjkanja denarja. Letos pred pol leta se je ponovno obrnil na krajevno skupnost ravnatelj osnovne šole Krško Slavko Smerdel, vendar odgovora še ni prejel. Ko sem se zanimala, kaj je šola ukrenila, je dejal, da si sama ne more pomagati, da pa pričakuje, da tokrat odgovor ne bo odklonilen. Izjavil je, da tako nezavarovanega kraja še ni videl in da ne more verjeti, kako je sploh možna takolika brezbriznost do otrok.

Sola je otrokom prepovedala igranje na prostoru pred cerkvijo, vendar je to le izhod v sili. Otroci imajo v cerkvi verouk in takrat se vedno zadržujejo tam. Ograja je nujno potrebna. Samo za hip naj

otrok izgubi ravnotežje ali po neprevidnosti stopi čez rob, in že bo omahnil nekaj metrov globoko. Na srečo se to še ni zgodilo, toda to še ni opravičilo za odlaganje varnostnih ukrepov.

J. TEPEY

Velika vsota za stanovanja, ceste, vodovode

Leto 1968 pomeni za brežiško občino načrtno pot do izgradnje komunalnih naprav, do obnove šol in zidave stanovanj. Skupna investicija za vse te potrebe šteje 7.832.956 dinarjev. S tem denarjem je bilo moderniziranih pet kilometrov cest, obnovljena je bila šola v Artičah, zgrajenih je bilo deset vodovodov in dokončanih 54 stanovanj.

615.000 dinarjev za zdravila

Zavarovanci v krški občini so do konca septembra letos porabili 44.166 različnih zdravil v vrednosti 615.000 dinarjev. Ta izdelek je za 10,6 odstotkov večji kot lani v tem času.

Med vsemi doljenjskimi občinami so stroški na zavarovanca največji na krškem območju, kjer znašajo 35,95 din, najmanjši pa v Novem mestu, kjer so dosegli le 33 dinarjev.

20. novembra referendum v elektrarni

Delovni kolektiv Elektrarne v Brestanici se bo 20. novembra odločal za pripojitev k Dravskim elektrarnam v Mariboru. Referendum bo isti dan v trboveljski Termoelektrarni, v Dravskih elektrarnah in ljubljanski Toplarni.

V Brestanici je trenutno zaposlenih 180 ljudi. Kolektiv je majhen, zato si brez združitve ne obeta dolgega življenja. Delavski svet se je za pripojitev k Mariboru načelno že odločil 5. novembra na seji vseh štirih delavskih svetov v Celju, ko so izglasovali sklep o referendumu.

Posvet predsednikov SZDL

Danes se bodo v Krškem zbrali predsedniki krajevnih organizacij Socialistične zveze. Na posvetu bodo obravnavali priprave na skupščinske volitve in se dogovorili za naloge, ki čakajo SZDL v času med predvolilno aktivnostjo.

Današnji posvet je namenjen tudi razpravi o bližnjih konferencah krajevnih organizacij SZDL. Ponekod so se priprav že lotili, drugod pa bodo zdaj bolj pohiteli.

Koliko denarja ima krajevna skupnost?

Krška krajevna skupnost dobiva največ dohodkov iz prispevka za uporabo mestnega zemljišča. Do konca oktobra se je nateklo v krajevno blagajno koli 360.000 dinarjev. Tudi izdatki so bili precejšnji. Za modernizacijo Hočevarjevega trga, za urejanje otroškega igrišča, za kanalizacijska dela, za javno čistočo, za čiščenje pločnikov, za osebne dohodke in druge stroške je krajevna skupnost porabila 250.000 dinarjev.

Kmetijstvu so potrebne olajšave

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je na seji 7. novembra pretresalo položaj kmetijstva v občini. Razvila se je živa razprava. Sklepe bo ObSS posredoval občinski skupščini. V njih je poudarjeno, naj bi družbeno kmetijske organizacije oprostile nekaterih družbenih dajatev, naj bi ustanovili združenje zasebnih kmetov, bolje poskrbeli za njihovo izobraževanje, jim približali kredite za nakup kmetijskih strojev ter še naprej spodbujali obnovo vinogradov s posojili.

M. Z.

JAVNA UPRAVA NE SODI MED PREŽIVELE USTANOVE

Novo vrednotenje upravnih organov

V javni upravi za enotno nagrajevanje v republiki in občinah

Odbor za organizacijsko politična vprašanja republiškega zbora in odbor za vprašanja javne uprave in splošne varnosti organizacijsko političnega zbora skupščine SRS sta imela v sredo v Krškem posvetovanje o vlogi javne in državne uprave s predstavniki spodbudnosavskih občin. Razen tajnikov občinskih skupščin in načelnikov oddelkov za splošno upravo so bili prisotni tudi predstavniki občinskih sindikalnih svetov.

Izvršni svet je že julija letos pripravil poročilo o organizaciji republiške uprave. Gre za novo vrednotenje javne uprave v družbeni skupnosti in celoten splet vprašanj se nanaša tudi na občinske upravne organe. Predstavnik odbora je na seji poudaril, da zahteva to daljše reševanje. Spremenjeni bodo nekateri predpisi s področja samoupravljanja in organizacije republiških upravnih organov. Skupščina bo s tem v zvezi sprejela resolucijo.

Na seji v Krškem se je razvila pestra razprava, iz katere povzemam tole: na javno upravo še vedno preveč gledamo z birokratskega vidika, kot na organ, ki vsiljuje občanom in organizacijam svoje mišljenje.

Sredstva za delo javne uprave naj bi bila v prihodnje dodeljena po primernejših kriterijih kot so narodni dohodek, število zaposlenih in podobno, ne pa po sedanjem proračunsko tehničnem sistemu, ko so skupščine dodelje-

vale denar v okviru možnosti za večinoma nerealne delovne programe.

Nagrajevanje naj bi bilo enotno tako za republiške organe kot za organe občinskih skupščin. Za rešitev nagrajevanja naj bi v republiki napravili enoten predlog.

Prisotni so nadalje menili, da je samoupravljanje v upravi specifičnega značaja in je zato treba učvrstiti sodočlanje predstojnika s samo-

upravnimi organi in povečati njegovo odgovornost.

V republiškem okviru pogrešajo organ, ki bo sistematično preučeval organizacijo in metode dela v javni upravi ter njeno vključevanje v sodobne tehnične dosežke.

Opaziti je tudi premajhno navpično povezovanje med upravnimi organi, pomanjkljivo skrb za izobraževanje v javni upravi. Seminarje naj bi vodili predvsem ljudje z bogatimi izkušnjami iz prakse. Izobraževanje naj bo čim cenejše. V republiki bi morali čimprej izdelati enotne profile zlasti za strokovna delovna mesta in vpeljati tako nagrajevanje, da strokovnjaki ne bodo več zapuščali uprave.

M. Z.

Oktet Gallus povabljen v Krško

Po krajevnih središčih in solah že pripravljajo kulturne sporede za praznovanje dneva republike. V Krško bodo na svečano akademijo povabili oktet GALLUS iz Ljubljane. Po slavnostnem govoru se bo zbor prvič predstavil v tem mestu. Zapel bo narodne, umetne in partizanske pesmi.

Izvoz povečujejo

V tovarni papirja so v septembru izvozili za 272.000 dolarjev celuloze in papirja. Ta vrednost predstavlja 86 odst. plana. September je bil najbolj izvozni mesec v letu. Vsega skupaj so v devetih mesecih izvozili za 1.942.000 dolarjev oziroma 68,3 % planirane količine.

Letošnji devetmesečni izvoz je za 21,4 % večji od lanskoletnega, saj so lani v tem času izvozili za približno 350.000 dolarjev manj celuloze.

Slovesnost v Brestanici

V soboto, 9. novembra, je bil na brestaniškem gradu slovesen zaključek delavskih športnih iger. Po udeležbi so te presegle vse dosedanje prireditve v tem okviru. Na njih je sodelovalo okoli 600 tekmovalcev. Sindikat bo organiziral tudi zimске igre v januarju ali februarju prihodnje leto.

SEDAJ JE ČAS!

KRŠKE NOVICE

SPLOŠNO OBRATNO PODJETJE KRŠKO

je začelo sklepati pogodbe za gradnje zasebnih stanovanjskih hiš v prihodnji sezoni.

Interesenti se lahko zgledajo na upravi podjetja v Gasilski ulici vsak dan od 9. do 12. ure, razen ponedeljka.

Opravljam tudi vsa kleparska, ključavničarska, steklarska in vodnoinstalaterska dela.

Vse informacije dobite po telefonu 71-115.

■ PRIPRAVE ZA SPREJEM NOVIH ČLANOV. Osnovna organizacija Zveze komunistov v tovarni papirja se temeljito pripravlja na redno delovno konferenco, ki bo v začetku decembra. Razen analize proizvodnih vprašanj in tovrstnih sklepov bodo sprejeli v svoje vrste tudi 11 mladih članov. Večina kandidatov se je uveljavila z delom v mladinski organizaciji podjetja.

■ MALO OBETOV ZA ZIMSKI HAZEN. Precej aktivnih posameznikov, družbenih in športnih delavcev, se je že nekaj časa trudilo, da bi v Krškem izpeljali načrt za pokritje bazena. Žal pa sta za sedaj ideja in delo za njeno uresničitev popolnoma propadla. Samo potreba in dobra volja ne moreta roditi sadov, če ni denarja. Sedaj je tudi dobre volje zmanjkalo, le potreba je ostala.

■ SKLICALI BODO ZBORE OBČANOV. Svet krajevne skupnosti v Krškem se zavrta za to, da bi čimprej sklicali zbor občanov.

Seznani jih bodo z načrti krajevne skupnosti in jim jih predložijo v potrditev. Tudi statut skupnosti še ni sprejet. Krajevnih zadev se je veliko nabralo, mnogo je zahtev in želja, za katere bi občani morali zvedeti, preden se bo krajevna skupnost odločila za dokončni program.

■ DELO PIONIRJEV NA SIROKO ZASTAVLJENO. V jugoslovanske pionirske igre se otroci iz Krškega vsako leto množično vključujejo. Za prihodnje leto so predvidena športna tekmovanja, kulturne prireditve, razstave, gasilska tekmovanja, poživitev dela filatelističnih krožkov in drugih oblik izvenšolske dejavnosti. V Krškem bosta celo dve zvezni prireditvi, in sicer: razstava otroške grafike in državno pionirsko prvenstvo v plavanju. Za organizacijo in nemoten potek vseh prireditev bo skrbel obširen odbor, ki so ga imenovali 5. novembra na posvetu vseh organizacij, ki vključujejo delo s pionirji.

Danes odločitev o proslavi tabora

Na današnjem sestanku izvršnega odbora občinske konference SZDL ter odborov občinskih zvez bodo dokončno sklenili, kakšna naj bi bila proslava 100-letnice sevniskega tabora. Ta tabor je bil na sedanjem sevniskem sejmišču 2. maja 1869, zato so že predlagali, naj bi bila tudi proslava na ta dan. Na slavlje, ki naj bi preraslo v veliko in privlačno kulturno prireditev, nameravajo povaditi več znanih kulturnih skupin.

Podgorje: kako urediti prevoz za delavce?

Z razvojem Sevnice in njenega gospodarstva vse več okoliških prebivalcev prihaja na delo v občinsko središče. Samo iz Krakovega, Podgorja in Zabukovja ter nekaterih zaselkov je zaposlenih v Sevnici čez 50 ljudi, ki morajo prihajati na delovna mesta, kakor vedo in znajo. Dolina Sevnice namreč nima stalnega avtobusnega prevoza, zato želijo prebivalci, da bi se podjetja domenila in kupila motorno vozilo, ki bi ga lahko uporabljali vsi delavci, zaposleni v Sevnici. Slednji so pripravili priporočila tudi k plačilu stroškov takega prevoza. S. Sk.

Razdeljeni so zadnji denarji

Po sklepu sveta za urbanizem, stanovanjske in komunale zadeve je bilo prejšnji teden dodeljenih 1500 novih dinarjev za vodovod v Zletičah, ki spadajo v sevnisko krajevno skupnost, 500 din pa za cesto Krakovo — Lisca, kar je na območju KS Zabukovje. »S tem je ves letošnji denar porabljen in ni mogoče ugoditi novim prošnjam,« je izjavil podpredsednik občinske skupščine Jože Knez.

SEVNIŠKI PABERKI

POZNAVANJE PROMETNIH PREDPISOV. V prejšnjem tednu je bilo v Sevnici drugo testiranje o poznavanju prometnih predpisov, kar je precej ugodneje za kandidata, saj opravljajo v Krškem le praktični del izpita, seveda če prej pokaže dovolj znanja o prometnih predpisih. Na drugem testiranju je test zadovoljivo opravilo le 7 kandidatov od 39. Naslednje testiranje bo 18. novembra.

PRESTAVITEV SEJMIŠČA. Po sklepu sveta za urbanizem in komunale zadeve bo treba najkasneje do aprila prihodnjega leta prestaviti sejmišče v Sevnici. Novi prostor za sejme bo v zgor-

V Smarju se zdaj stiska v neprimernih prostorih 25 malčkov. (Foto: Legan)

Spomladi gradnja otroškega vrtca

V Sevnici se bodo vendarle pokazali sadovi večletnih prizadevanj

Tokrat imamo veselo vest za sevniske zaposlene mamice. Spomladi bodo v Sevnici pri osnovni šoli začeli graditi prvi del otroškega vrtca, ki bo imel 4 oddelke za predšolske otroke, en oddelke za dojenčke ter kuhinjo in jedilnico. »Četrtno potrebnega denarja bomo zbrali v naših delovnih organizacijah, četrtno ga bo prispevala republiška izobraževalna skupnost, polovico pa bo posodila celjska kreditna banka,« nam je povedal načelnik za družbene službe Mišo Keršič.

Ze 1. 1965 so v Sevnici začeli pripravljati načrte za otroško varstveno ustanovo. Takrat je bilo od 2190 zaposlenih 1075 žensk, leta 1968 jih je bilo med 2493 zaposlenimi že 1346, za leto 1973 pa jih predvidevajo okoli 1800.

Posebna anketa je pokazala, da bi v otroško varstvo lahko vključili 36 otrok v starosti do 3 let, 105 starih od 3 do 7 let in 120 šolarjev. Otroško varstvo je z novim zakonom dobilo večje možnosti, saj se na območju Sevnice nabere blizu 9 milijonov starih dinarjev na leto.

Dobra priprava ter preučevanje razmer in potreb v zadnjih letih je pripomoglo, da je republiška skupnost vzela sevniski program v prednostni red. Iz vse Slovenije je dobila za okoli dve milijardi starih dinarjev prošnja, ven-

Ustanovljene bodo ekipe

8. novembra so na seji občinskega odbora Rdečega križa razen o letošnji krvodajalski akciji in programu dela govorili tudi o ustanovitvi ekip za prvo pomoč v primeru elementarne nevarnosti ali vojne, ki jih je potrebno primerno usposobiti in opremiti. Člani teh ekip bodo morali obiskovati 20-urni tečaj, vodjo ekip pa 80-urnega. Ker je za to odgovorno nalogo potrebno najti najboljše ljudi, prosi občinski odbor RKO vse delovne organizacije, naj prijavijo svoje kandidate.

Anketa o delu odbornikov

Občinska konferenca SZDL je razdelila krajevnim organizacijam večje število vprašalnih pol, na katerih občani odgovarjajo na vprašanja o aktivnosti odbornikov, o vlogi Socialistične zveze ter o delu krajevnih skupnosti. Rezultati ankete bodo služili tudi za pripravljanje novih volitev.

dar se je ozirala na predlagane načrte ter upoštevala pripravljenost tistih, ki prosijo za republiško pomoč.

Komisija temeljne izobraževalne skupnosti je odločila, da je treba otroško varstveno ustanovo v Sevnici graditi v dveh etapah. Prva bo veljala okoli 70 milijonov starih dinarjev; tak vrtce bo lahko sprejel 60 otrok. Stava bo stala pri sedanjih osnovnih šolah in bo z njo uporabljala skupno centralno kurjavo.

Prispevke delovnih organizacij bodo razdelili s posebnim ključem. Na podoben način nameravajo v naslednjih letih zgraditi še drugi del, tako da bo Sevnica vsaj za nekaj let uredila to pomembno družbeno vprašanje.

M. L.

Inž. Šeško novi vodja sevniskega obrata

Kot je 4. novembra sklenil upravni odbor Gozdnega gospodarstva Brežice, bo novi vodja sevniskega gozdnega obrata Vinko Šeško, diplomirani gozdarski inženir, ki je bil doslej zaposlen na Planini. Novo delovno mesto naj bi nastopil 15. novembra.

Inž. Zvone Pelikan kandidira za direktorja kombinata

Na razpis za direktorja kmetijskega kombinata »ZASAVJE« v Sevnici se je javil tudi inž. Zvone Pelikan, direktor Hmeljarskega inštituta v Zalcu, znani organizator in strokovnjak. Kot smo bili obveščeni, je upravni odbor kombinata že sklenil, naj bi bil novi direktor inž. Pelikan, o tem pa mora razpravljati tudi delavski svet kombinata.

Kako naj plačujem, če ne morem prodati?

Kot že drugje, so to vprašanje postavili tudi na sestanku krajevne organizacije v Podgorju

5. novembra je bil v Podgorju pri Zabukovju pomemben sestanek krajevne organizacije Socialistične zveze, na katerem so ljudje zavzeto razpravljali o prihodnosti tega dela sevniske občine, hkrati pa se tudi živo zanimali za splošno gospodarsko in zunanjo politiko.

Podgorje je raztreseno naselje, ki ima veliko težav, ko se otepa z zaostalostjo. Vodja davčne uprave Franjo Muscec je imel veliko dela, ko je bilo potrebno odgovarjati na vprašanja o davčni politiki občine. Podgorci so tožili, da ne morejo prodati kmetijskih pridelkov in živine, zaradi tega pa težko zmagujejo bremena, posebno socialno zavarovanje.

Glede prodaje poslopja nekdanje osnovne šole so menili, da jim je treba pustiti učilnico, v kateri bi se shajali, prodaji stavbe pa ne nasprotujejo. Ker vse hiše še

nimajo električne napeljave, so sklenili poiskati vse možnosti, sami pa so pripravljali prispevati delo in les.

Zanimiva je tudi želja prebivalcev tega naselja, da bi poživili razna družabna shajanja, da ne bi bili sestanki edina oblika združevanja občanov.

Zdravstveni center pregleduje načrt

Predlog za gradnjo novega zdravstvenega doma te dni preučuje regionalni zdravstveni center v Celju, kamor po tej plati spada tudi sevniska občina. Ko bo dokončno znano stališče vseh pristojnih, bo iniciativni odbor za gradnjo zdravstvenega doma natančneje preučil vse možne vire financiranja. Po vsej verjetnosti ne bo šlo brez prispevkov delovnih organizacij in posameznikov.

Več partizanskega duha!

Na plenarni seji občinskega odbora ZZB NOV so govorili o obrambnih pripravah v občini

Na nedavni plenarni seji občinskega odbora ZZB NOV v Sevnici, katere so se udeležili tudi tajniki in predsedniki krajevnih organizacij ZZB, so obravnavali zunanje politične dogodke po okupaciji Češkoslovaške.

Predsednik občinskega odbora ZZB Jože Jenčič in sekretar občinskega komiteja ZK inž. Albin Ješelnik sta razlagala potek dogodkov, njihove vzroke in posledice, predsednik OBS in predsednik sveta za obrambo Franc Molan pa je govoril o nalogah družbeno-političnih organizacij in posameznikov v vseljudski obrambi. Udeležence je seznanil s

konkretnimi obrambnimi akcijami v sevniski občini.

Na plenumu so potrdili načrt strokovnega izobraževanja rezervnih oficirjev in podoficirjev, ki ga je izdelala občinska komisija ZROP. Tako kot druge borbevske organizacije bodo tudi organizacije ZROP imele letne konference že v novembru in decembru, še pred tem pa bodo imele vojaška strokovna predavanja.

Udeleženci so govorili še o vzgoji mladega rodu v domovinskem duhu in v duhu tradicij NOB. Menili so, da so pohodi po nekdanjih partizanskih poteh najboljše oblika združevanja nekdanjih borcev z mladino. K. Z.

OD LISCE DO MALKOVCA

SEVNICA: KDAJ STREHA NAD CRPALKO? Na sevniski bencinski črpalki so te dni vgradili rezervoar za gorilno olje, ki drži 20 ton goriva. Črpalka je s tem veliko pridobila, še vedno pa morajo njeni delavci delati pod milim nebom, ker ni strehe. Pravijo, da bi lastnik črpalke PETROL naredil streho, če bi občina podaljšala zakupno pogodbo.

GABERJE: ZAGRAJILI BO DO NOVO VASKO NAPAVALIŠČE. V Gaberju pri Jelovcu nameravajo postaviti novo napačališče za živino. Občino prosijo za nekaj vreč cementa in pesek, vse drugo pa so pripravili sami narediti.

JELOVEC: ZELJO OSEME. NJEVALNO POSTAJA. Člani odbora SZDL so na zadnjem sestanku z odborniki prosili, naj bi bilo postajališče za osemenjevanje tudi na križišču v Jelovcu. S tem pot osemenjevalca ne bi bila

daljša, ljudem pa bi to veliko pomagalo. Na sestanku so se zavzeli tudi za Franca Felicijana, ki bolan živi v veliki stiski in mu je treba hitro pomagati. Predlagali so tudi, naj bi olajšali šolarjem pot v 8 km oddaljeno Trzišče s tem, da bi preskrbeli prevoz.

SEVNICA: OBČNI ZBOR TURISTICNEGA DRUŠTVA. V kratkem bo sklican občni zbor sevniskega turističnega društva, na katerem bodo izvolili tudi odbor, ki bo pomagal pripravljati proslavo stoletnice sevniskega tabora.

LONČARJEV DOL: VODE BO PREMALO. Vaščani Lončarjevega dola pri Sevnici ugotavljajo, da bo potrebno zgraditi novo zajetje in s tem povečati zmogljivost sodanega vodovoda. Kako bi to akcijo organizirali, se bodo še pogovarili.

VELIKI CERNIK: HISE NE PRODATI! Prebivalci nasprotujejo temu, da bi stanovanjsko podjetje prodalo hišo, ki je družbena last. V njej bi lahko imeli družben prostor, kjer bi se zbirali gasilci, mladina in člani drugih organizacij.

DROŽANJE: SLABO VZDRŽEVANE CESTE. V Drožanjah se ljudje pritožujejo nad slabim vzdrževanjem cestami in neredno dostavo pošte. Sprašujejo tudi, zakaj tako dolgo ne popravijo živinske tehtnice v Sevnici?

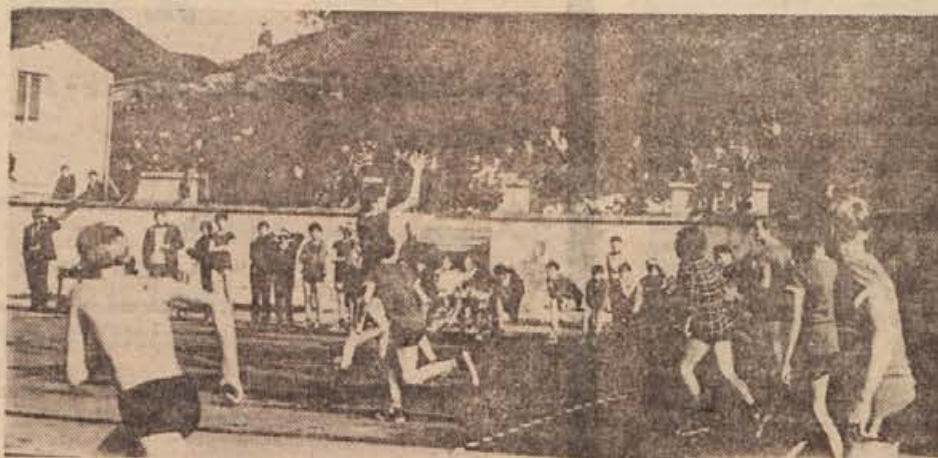
JUTRANJKA: vsi postati člani SZDL

Razen razširitve in modernizacije tovarne otroške konfekcije in kopalnih oblek JUTRANJKE so člani tega delovnega kolektiva na zadnjem sestanku obravnavali tudi sodelovanje v družbeno-političnem življenju občine. Spontano in enoglasno so sklenili, da bodo vsi postali člani Socialistične zveze, kar je izjemen primer za tako velike delovne organizacije.

Pravočasno preprečiti okužbo!

Glede na to, da sta se svinjka in parkljevka pojavili na Gorenjskem in v okolici Ljubljane, je veterinarska služba v sevniski občini že opozorila živinorejce in druge občane, naj upoštevajo navodila za zaščito pred to nevarno boleznijo, ki se pojavlja pri govedih in prašičih. S pojavom te bolezni bi lahko nastala velika gospodarska škoda, saj bi morali okužene živali poklati. Predvsem naj se po navodilih veterinarske službe živinorejci izogibajo obiskov sejmišč in drugih oblik trgovanja z živino, nikakor pa naj v svoje hleve ne vodijo tujeve.

V prihodnjih dneh bodo v občini vso govejo živino obvezno cepili proti svinjki in parkljevki.

OBCINSKI PRAZNIK: Sportne prireditve so se začele že v četrtek, v soboto je bilo tekmovalje med Sevnico in Gornjo Radgono v mladinski radijski igri »Spoznavajmo svet in domovino«, v nedeljo so odprli vodovod v Loki, v torek pa novo knjižnico v Sevnici in nov trakt doma počitka na Impolci. Novo športno igrišče pri domu TVD Partizan (na sliki) je bilo v prazničnih dneh zasedeno cele dneve.

SEVNISKI VESTNIK

Kdo je dobil posojilo iz sklada Jožeta Slaka

Obrat LITOSTROJA in KEMOOPREMA se bosta spojila, to pa mora potrditi še DS LITOSTROJA

Upravni odbor nedavno ustanovljenega sklada Jožeta Slaka — Silva je 5. novembra obravnaval prošnje prosilcev za posojila, ki jih daje ta sklad na podlagi jav-

nega razpisa nadarjenim učencem. Za pomoč je prosilo 21 ljudi, upravni odbor pa je dodelil 9 posojil v višini od 100 do 250 novih dinarjev. Iz sklada bodo dobivali posojila naslednji dijaki: Jože Vertot iz Trebnje, Antonija Puntar iz Slovenske vasi, Darko Borštnar iz Mirne, Martina Butara z Mirne, Danica Hrovat iz Mokronoga, Alojz Banelj iz Dol. Praproč, Marija Streklej iz Dol. Praproč in Lojze Rataje iz Kamne gorice. Posojila so bila dodeljena v skladu s pravili odloka. Osem učencev, ki so dobili pomoč, je lansko šolsko leto končalo z odličnim uspehom. Če se bodo potrudili tudi v prihodnje, posojila sploh ne bo potrebno vračati ali pa ga bo treba vrniti le delno.

Prijateljske vezi še potrditi

29. novembra bo v Trebnjem svečana seja občinske skupščine, ki bo posvečena 25-letnici ustanovitve nove Jugoslavije. Na seji bodo sprejeli tudi akt o pobratimstvu z obrenovsko občino in s tem še potrditi že obstoječe prijateljske vezi. V Trebnje bo ta dan prišla 3-članska delegacija občinske skupščine Obrenovca.

Sklep o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka

Na podlagi 44. člena in 14. alineje 153. člena statuta občine Trebnje je občinska skupščina Trebnje na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 7. novembra 1968 sprejela

SKLEP

o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka za financiranje izgradnje in adaptacij šolskih stavb v občini Trebnje

1.

Na območju občine Trebnje se razpiše referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka za financiranje izgradnje in adaptacij šolskih stavb v občini Trebnje.

2.

Na referendumu glasujejo vsi občani, ki so vpisani v volilni imenik na območju občine Trebnje.

3.

Krajevni samoprispevek se uvaža za dobo 5 let in to v višini 1,5% od neto osebnih dohodkov in pokojnin, prispevnih osnov obrtnikov, avtoprevoznikov, gostilničarjev in drugih oseb z lastnimi dohodki ter od katastrskega dohodka zemljišč v lasti občanov.

Plačevanja krajevnega samoprispevka so oproščeni: delavci z osebnimi dohodki, ki ne presegajo 500,00 din mesečno; upokojeanci s pokojnino, ki ne presegajo 500,00 din mesečno; lastniki kmetijskih zemljišč, ki so oproščeni plačevanja prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti; občani od socialnih podpor, otroškega oddatka, invalidnin; dijaki in študentje od stipendij ter vajenci od svojih nagrad.

4.

Finančna sredstva za kritje stroškov referenduma zagotovi občinska skupščina Trebnje.

5.

Referendum se izvede v nedeljo, dne 15. decembra 1968, opravi pa ga občinska volilna komisija, smiselno po načelih, ki veljajo za volitve odbornikov občinskega zbora občinske skupščine Trebnje.

6.

Na referendumu se glasuje neposredno in tajno z glasovnico, na kateri je naslednje besedilo:

»O uvedbi krajevnega samoprispevka za dobo 5 let, ki se bo zbiral za financiranje izgradnje in adaptacij šolskih stavb v občini Trebnje, in sicer v višini 1,5% od neto osebnih dohodkov, ki so večji kot 500,00 din mesečno; od pokojnin, ki znašajo več kot 500,00 din mesečno; od prispevnih osnov obrtnikov, gostilničarjev, avtoprevoznikov in drugih oseb z lastnimi dohodki; od katastrskega dohodka kmetijskih zemljišč v lasti občanov, razen tistih občanov, ki so oproščeni plačevanja prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti,

glasujem

ZA

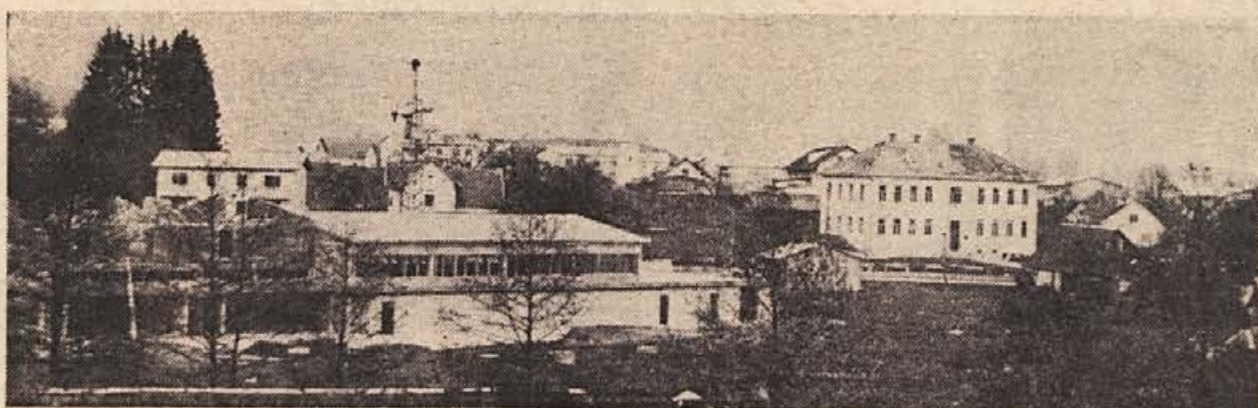
PROTI

7.

Ta sklep začne veljati takoj in se objavi v Dolenjskem listu, Skupščinskem Dolenjskem listu ter na krajevno običajen način.

Številka: 014-1/68-1
Datum: 7. 11. 1968

Predsednik občinske skupščine Trebnje:
Ciril Pevec, l. r.

DEL NOVE ŠOLE NA MIRNI JE ŽE POD STREHO. S pomočjo krajevnega samoprispevka smo od sredine l. 1966 zbrali 1,05 milijona novih dinarjev kot udeležbo za najetje posojila za mirensko šolo, ki bo veljala 3,21 milijona novih dinarjev. Zdaj je predlagano, da bi plačevanje samoprispevka podaljšali še za 5 let. (Foto: Legan)

S SEJE OBČINSKE SKUPŠČINE 7. NOVEMBRA

Skupščina soglaša s podaljšanjem plačevanja prispevka za šolstvo

Končno bo o tem odločeno na referendumu v nedeljo, 15. decembra

Leta in leta poslušamo poročila o slabem stanju šolskih zgradb, o velikih potrebah po popravilih in modernizaciji. Po daljših pripravah in iskanju možnosti za izhod, so vodstva družbeno političnih organizacij in občinske skupščine sklenile prebivalcem občine predlagati naslednje: mimo občine ne bo nihče uredil teh vprašanj, zato je potrebno poiskati lastne možnosti. To je podaljšanje krajevnega samoprispevka za šolstvo še za pet let, kar bi dalo 3,21 milijona dinarjev. S tako zbranim denarjem bi se lahko potegovali tudi za večjo republiško pomoč in kredite.

Posebna 8-članska komisija je imela nalogo pripraviti program nujno potrebnih naložb v šolstvo. Izkazalo se je, da so potrebe izredno velike in znašajo po približnem izračunu okoli 8,40 milijona novih dinarjev. S tem bi lahko popravili vse najnujnejše in šolska poslopja usposobili za normalni pouk.

Ko je komisija izdelovala predlog in izračune, ni mogla mimo osnovnega vrstnega reda. Na Jelševcu je šola v takih prostorih, da o sodobnem pouku tam niti misliti ni mogoče. V izrednih težavah dela

tudi osemletka v Velikem gabru, v Šentlovrencu je šolsko poslopje staro že sto let, šole na Trebelnem, Dol. Nemški vasi in Dobriču nimajo urejenih sanitarij. Opravi je potrebno še celo vrsto del, ki spadajo sicer v redno vzdrževanje, vendar zanje ni bilo denarja in so se kopičila iz leta v leto.

Krajevne skupnosti trebanjske občine so že sredi 1966. leta sklenile zbirati krajevni samoprispevek za šolstvo. Predvideno je bilo, da bo zbiranje trajalo do konca letošnjega leta, denar porabljen

za delno preureditev mokronške in gabske šole, glavni del pa za udeležbo pri najetu posojila za gradnjo nove mirenske šole. Vse to je bilo narejeno v skladu s programom, vsak plačevalec pa se o tem lahko prepriča.

Ze poleti je občinska konferenca Socialistične zveze predlagala, naj bi podaljšali plačevanje samoprispevka, kar bi bilo potrebno odločiti na ljudskem glasovanju — referendumu. Sedanja akcija gre preko občinske skupščine, ki je dolžna poskrbeti za razvoj šolstva v občini.

Po novem predlogu naj bi plačevanje ostalo tako kot doslej (1,5 odst. od neto osebnih dohodkov, od pokojnin, od prispevnih osnov obrtnikov, gostilničarjev in drugih oseb z lastnimi dohodki ter od katastrskega dohodka) le meja za tiste, ki prispevka ne bodo plačevali, je zaradi večjih življenjskih stroškov pomaknjena na 500 din dohodka na mesec.

Samoprispevek bi se zbiral na posebnem računu temeljne izobraževalne skupnosti in bi ga uporabljali po predlaganem načrtu za investicije v šolstvo. O uresničevanju bi morala izobraževalna skupnost redno seznanjati občinsko skupščino in ljudi na zborskih volilnicah.

Za izvedbo ljudskega glasovanja je bil v torek na aktivu družbeno političnih delavcev občine imenovan poseben odbor, ki bo vodil priprave, v četrtek, 7. novembra, pa so člani občinske skupščine nazvali nekaterim pomislekom povečini glasovali za podaljšanje samoprispevka, ki je edina realna rešitev, da se šolstvo v občini izkoplje iz hudih težav.

M. LEGAN

50 let Franca Jevnikarja

Ze vsa leta po vojni prinaja iz Dola v Trebnje, Ncvno mesto. Pusti delo na kmetiji, kadar je klican, da bi se pogovorili o tem in onem. Za svoj prispevek kot odbornik, član različnih svetov in komisij ni zahteval plačila. Navadili smo se njegove vztrajnosti in prizadevnosti in čudili bi se, če ga ne bi bilo blizu.

Te dni je slavil Franc Jevnikar 50-letnico življenja. Skromno, kot je skromno

življenje dolenjskega kmeta. Toda za možovo drobno postavu in ostrimi potezami obraza se skriva presenetljivo bistra misel, povezana z življenjsko izkušnostjo, privrženost resnici in svojemu prepričanju.

Malo imamo pri nas takih kmečkih ljudi, ki bi ob svojem vsakodnevnem garanju mogli ali hoteli opravljati še toliko družbenega dela in se v težavnih razmerah velkokrat tudi proti vetru boriti za napredek vasi in braniti interese kmetov ter zadržati s tolikšno razgledanostjo in pogumnostjo.

S svojim prepričanjem, delom in zgledom si je pridobil ugled in spoštovanje pri vseh tistih, ki cenijo resnico. Družbene funkcije, ki jih je bila cela vrsta — od predsednika združenega sveta, sveta za kmetijstvo, podpredsednika skupščine komunalne skupnosti za socialno zavarovanje kmetov, člana republiške skupščine itd. je opravljal ali še opravlja z odgovornostjo in osebno prizadevnostjo. Če dvignemo čašo na njegovo zdravje in mu zaželimo še dolgo let, naj bo to vsaj skromen izraz družbenega priznanja.

M. LEGAN

Večje možnosti za oba

O nagibih, ki so vodili podjetje KEMOOPREMO in trebanjski obrat LITOSTROJA, da sta začela skupaj s predstvom občinske skupščine razmišljati o spojitvi, smo že poročali. Prejšnji teden je o namerani organizacijski spremembi razpravljala tudi zbor delovne skupnosti občinske skupščine ter soglašal s predlogom in priporočil centralnemu delavskemu svetu LITOSTROJA, naj spojitev potrdi.

Kaj se obeta 126 članom obeh delovnih kolektivov in kakšna so zagotovila za hitrejši napredek v prihodnje? Oba obrata imata soroden delovni program, v prihodnje pa se jima obetata velika naročila in možnosti za razširitev proizvodnje. V KEMOOPREMI so se s pomočjo referenduma odločili za spojitev, s tem pa se je strinjal tudi obrat LITOSTROJA, če

se delavcem zagotovi sedanja delovni čas in dosedanje osnove za obračun osebnih dohodkov.

Spojitev je predvidena za 1. januar 1969. Do takrat bodo dopolnjeni samoupravni akti in izvoljeni samoupravni organi, vodstvo podjetja pa bo pripravilo delovni program in novo organizacijsko shemo. Kot predvidevajo, bi prihodnje leto znašala vrednost celotne proizvodnje spojenega podjetja že čez 8 milijonov novih dinarjev, kar uvršča podjetje med srednje velike proizvajalce.

France Škarja — sedemdesetletnik

Upokojeni gradbeni tehnik France Škarja — Nejkov France iz Drage pri Sentrupertu je 5. novembra praznoval 70-letnico življenja. Kdor ga pozna, kar težko verjame, da je že toliko let za njim, saj je še vedno čil in zdrav.

Komaj 17-leten je moral France že v vojsko. Prva svetovna vojna mu je zagrenila kar dve leti in pol mladosti, vendar se je navzlic temu izsolal in postal gradbenik

in priznan cenilec gradbenih del.

V drugi svetovni vojni je kar tri leta preživel v internaciji v Padovi in potem še dve let v Dachau. Nikoli ne bo mogel pozabiti, v kako veliki tiski je bil, ko mu je ob vsem hudem umri v taborišču najboljši prijatelj France Frelj iz Sentruperta.

Kot invalid se je po osvoboditvi vrnil v domovino, kjer so sledila leta trde preizkušnje. Zato smo toliko bolj veseli njegovega jubileja in mu kličemo: Še mnogo mirnih in zdravih let!

D. Z.

Dovolj prostora za nove hiše

Občinska skupščina je na zadnji seji sprejela dva zadržalna načrta: enega v Trebnjem, enega na Mirni. V Trebnjem je nad osnovno šolo in 6-stanovanjskimi bloki na 6 ha na voljo 37 parcel za zasebne hiše, prostor za nov blok ter rezervat za šolo in otroško varstvo. Parcele so velike 500 do 1000 kvadratnih metrov, celotna komunalna ureditev pa bo po predračunu veljala milijon novih dinarjev. Na Rojah na Mirni obsega zazidalni načrt 7 ha, kar dá 62 parcel za zasebne hiše in dve parceli za stanovanjske dvojčke. Komunalna ureditev bo tu stala 1,20 milijona din. V obeh zazidalnih načrtih so predvidene visokoprithčne stanovanjske hiše in gostota 53 prebivalcev na hektar.

TREBANJSKE NOVICE

IZZREBANIH JE 30 NAGRAD ZA VARČEVALCE Z VEZANIMI VLOGAMI PRI DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI

Sreča iz oglatega belega „bobna“...

Teden za tednom je Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto objavljala na straneh našega lista zanimiv oglas:

»Vaša korist in še nagrade po vrhu! — Res je: DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO s podružnico v KRŠKEM in ekspozituro v METLIKI in TREBNJEM je namenila vlagateljem vezanih vlog z odpovednim rokom nad 1 leto 30 nagrad...«

Teden za tednom je oglas vabil varčevalce, hkrati pa razveseljeval tiste, ki so že imeli vloženi najmanj 2000 din z odpovednim rokom nad eno leto.

Prišel je 11. november, ko so se v prostorih Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu zbrali člani komisije, imenovane iz vrst vlagateljev:

Jože Smajdek iz SDK v Novem mestu, Zvone Perc iz Novega mesta, prof. Jože Dular, ravnatelj Belokranjskega muzeja iz Metlike, gospodinja Marija Ackovič iz Krškega, in inž. Miha Krhin, kmetijski referent pri ObS v Trebnjem.

V tehnični komisiji, ki je vodila žrebanje v imenu kolektiva DBH, so bili: Martin Kramarič, šef likvidature DBH, ter Jurij Picek, Tončka Drobnik in Tončka Černe. Žrebanje se je udeležil tudi direktor Dolenjske banke in hranilnice Ivo Novšak, v imenu vseh bralcev in naročnikov našega domačega popkrajanskega lista, med katerimi je dolga vrsta zvestih varčevalcev DBH, pa sta se žrebanja udeležila glavni in tehnični urednik Tone Gošnik in Marjan Moškon. (Zaupamo vam: radovedni smo bili, kako izbira Sreča svoje ljub

ljence v bančnih prostorih, radi pa bi tudi povedali, kako je delala izvoljena komisija iz vrst vlagateljev domače področne banke in hranilnice.)

938 »kandidatov« s 4.690 listki...

Komisija za žrebanje je tovariš Kramarič najprej seznanil z načinom dela in pri tem hkrati povedal, da je v »žrebem bobnu« 4690 listkov. Vsak listek je pomenil: lastnik številke oz. hranilne knjižice s to številko ima vloženi pri DBH najmanj 2000 dinarjev, vezanih nad eno leto. Seveda smo zvedeli še, da ima banka vseh vlagateljev zdaj že kar 21.774 in da njihovo število še vedno narašča. Vsi varčevalci pri Dolenjski banki in hranilnici imajo na hranilnih knjižicah skupno za 32 milijonov dinarjev vseh hranilnih vlog, kar pomeni po »staremu« 3 milijarde in 200 milijonov starih dinarjev privarčevanega denarja! To pa je že uspeh, na katerega je lahko vsa Dolenjska in njena domača področna banka ponosna!

Komisija za žrebanje si je ogledala priprave in ugotovila, da je popolna tajnost imen in vseh vlog zaupanih. V bobnu oz. veliki beli škatli sredi mize je bilo 4690 listkov, na vsakem pa je bila napisana samo številka hranilne knjižice. Nobenega imena, nobenega podatka o stanju hranilne vloge.

»Samo v zapuščinskih in kazenskih zadevah sme sodišče zahtevati od banke podatke o posameznih vlagateljih, sicer pa takih podatkov ne dajemo nikoli in nikomur!« je pojasnil tovariš Kramarič hkrati z direktorjem banke Ivom Novšakom članom komisije, ko so se še podrobneje zanimali, kako je tajnost vlog zaupanih tudi pri današnjem žrebanju. Nato so se zmenili, da bodo zapored kot člani komisije segali v škatlo in žrebali posamezne listke. Prvi je bil na vrsti osebni avtomobil »Zastava 750«, trideseta nagrada pa je bil jedilni pribor za 6 oseb.

»Tovarišica Ackovičeva, pa bi morda kar vi potegnili srečo našemu prvemu neznanku vlagatelju, ker ste edina ženska v 5-članski komisiji,« je predlagal tovariš Jože Smajdek, pravni referent DBH tovariš Jure Picek ml. pa je vpriču vseh še enkrat temeljito potresel škatlo, v kateri je ta hip čakalo 4690 belih listkov.

Tovarišica Ackovičeva se je nasmehnila in povedala:

»V Krškem so mi rekli, da ne smem domov brez avtomobila...«

Zvone Perc pa ne bi bil Zvone, če ne bi v šali takoj pristavil:

»Saj boste šli domov v av-

Takole je tovarišica Marija Ackovič iz Krškega v ponedeljek opoldne v prostorih DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE v Novem mestu izvlekla srečo za enega izmed varčevalcev, ki imajo v DBH vloženi vsaj 2000 dinarjev, vezanih na leto dni. Njen smeh je v tem trenutku pomenil toliko, kot je vreden nov avtomobil ZASTAVA 750. — Na sliki zgoraj so vsi člani komisije za žrebanje, izbrani iz vrst vlagateljev DBH, ter člani tehnične komisije iz vrst uslužbencev naše banke (Foto: M. Moškon)

tomobilu, če ne v izžrebanem, v s kakšnim drugim...

Ne bi bili natančni poročevalci, če ne bi v tem hipu opazili med člani komisije vendarle majhno nervoznost, pomešano z velikim pričakovanjem, kaj bo tovarišica Marija Ackovič potegnila iz velike škatle. Potegnila je — in izročila listek tovarišu Kramariču. Vsi so mu gledali pod roke, ko je listek razvil in prebral:

»Prva izžrebana številka je 386...«

Takoj se je vpisali v zapisnik in že ugibali, komu se je sreča najprej nasmehnila. »Vse kaže, da bo avtomobil ostal v Novem mestu oz. na področju novomeške občine, saj je bila izžrebana zelo nizka številka, kar pomeni, da je lastnik njene hranilne knjižice eden izmed prvih in torej zelo zaslužnih varčevalcev!« so ugibali člani komisije.

Delo je teklo naprej. Druga je bila izžrebana številka 3405 K in komisija je ugotovila, da bo druga nagrada motorna kosilnica ALPINA, odšla v Krško. Sledilo je tretje vlečenje: pokazala se je številka 684 M — šivalni stroj bo tekel nekje v metliški občini.

Spet so dobro potresli veliko škatlo in pokazala se je četrta številka: 9812 — kolo »Pony« bo ostalo v novomeški občini. Na petem listku je pisalo: 5045 K — drugo dvokolo »Pony« bo osrečilo nekoga izmed varčevalcev v krški občini.

Žrebanje se je nadaljevalo.

»Bom pa enkrat z desno pomešal!«

Še petindvajsetkrat so segli člani komisije v boben sreče in vlekli na dan številke. Vsi so se zasmijali, ko je prof. Dular vstal in dejal: »Bom pa enkrat z desno roko pomešal, morda pa potegnem kakšnemu Metličanu ali okoličanu malo sreče...« Bila je šala, pa hkrati resnica: prav takrat je potegnil iz škatle številko 862 M in lastnik njene hranilne knjižice bo dobil jedilni pribor za 6 oseb.

Tudi inž. Miha Krhin, kmetijski referent v Trebnjem, je tako kot drugi člani komisije segal v boben, toda kot začarano: ne on ne nihče drugi izmed članov ni ves čas žrebanja potegnil nobene številke z oznako »Ta, bo čemer smo sklepali, da je morda v trebanjski občini le

precej manj vezanih vlog kot v drugih občinah.

Žrebanje je bilo zaključeno. Trideset srečnežev je dobilo praktična darila. Njihova skupna vrednost znaša nekaj nad 2.638.000 starih dinarjev in je lepo priznanje zvestim varčevalcem, ki so zaupali svoj denar domači banki in s tem pomagajo sebi ter vsemu gospodarstvu.

»NE — to je poslovna tajnost!«

Ne bi bili to kar smo, če ne bi takoj pristavili naš »novinarski firbec« in vprašali komisijo ter predstavnike banke:

»Številka 386 je eden izmed zaslužnih varčevalcev, tako rekoč eden izmed prvih prirjev povojnega varčevanja na Dolenjskem. Ker številka

nima oznake, sodimo, da gre za varčevalca iz novomeške občine. Ali nam hočete zaupati njegovo ime? Radi bi ga še danes obiskali in fotografirali ter mu v imenu vseh vaših varčevalcev javno čestitali!«

Direktor banke, njen pravni referent in drugi uslužbenci domačega denarnega zavoda pa so se nam samo nasmehnili in dejali:

»Tovariši novinarji, podatki o hranilnih vlogah so poslovna tajnost banke. Imena izžrebanega varčevalca vam ne moremo in ne smemo povedati.«

Razumeli smo. Tajnost hranilnih vlog je v naši državi zajamčena in delavci bank jo dosledno spoštujejo.

Všeč nam je bilo, da so vztrajali pri takem stališču tudi tokrat! P. M.

Izid nagradnega žrebanja v Dolenjski banki in hranilnici

11. 11. 1968 je bilo v prostorih Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu od 12.30 do 13.30 nagradno žrebanje vlagateljev vezanih hranilnih vlog pri DBH in njenih poslovnih enotah: podružnici Krško ter ekspoziturah Metlika in Trebnje. Žrebanje je potekalo po načinu, ki je bil določen in objavljen v Dolenjskem listu ter na posebnih obvestilih, ki so bila izobešena v prostorih banke, njenih poslovnih enot ter pošt na Dolenjskem.

Izžrebane so bile naslednje številke:

NAGRA DA: STEVILKA KNJIZICE:

avtomobil »Zastava 750«	386
kosilnica ALPINA	3405 K
šivalni stroj MIRNA	684 M
dvokolo »Pony«	9812
dvokolo »Pony«	5045 K
mikser »Girmi 32«	6701
mikser »Girmi 32«	12056
mikser »Girmi 32«	9375
mikser »Girmi 32«	12002
mikser »Girmi 32«	2702
transistor KOJA	4510 Kp
transistor KOJA	8989
transistor KOJA	9832
transistor KOJA	1932 K
transistor KOJA	1662 K
jedilni pribor za 6 oseb	2672 K
jedilni pribor za 6 oseb	1883 K
jedilni pribor za 6 oseb	862 M
jedilni pribor za 6 oseb	8744
jedilni pribor za 6 oseb	3558 K
jedilni pribor za 6 oseb	2567 K
jedilni pribor za 6 oseb	3175 K
jedilni pribor za 6 oseb	9729
jedilni pribor za 6 oseb	1362 P
jedilni pribor za 6 oseb	3414
likalnik avtomat EVS	9975
likalnik avtomat EVS	9218
likalnik avtomat EVS	11559
likalnik avtomat EVS	5577
likalnik avtomat EV	7054

Žrebanje je poteklo v redu, posamezni izžrebanci pa bodo pisмено obveščeni o vrsti in načinu dviga izžrebane nagrade.

ČLANI KOMISIJE:

Jože Smajdek, l. r. — Zvone Perc, l. r.
prof. Jože Dular, l. r. — Marija Ackovič, l. r.
inž. Miha Krhin, l. r.

Poslovna tajnost banke

106. člen

Po samem zakonu veljajo za poslovno tajnost:

1. podatki iz prošnje za kredit in njim priložena dokumentacija;
2. podatki o poslovanju občanov preko njihovih širo računov;
3. podatki o hranilnih vlogah.

Podatke iz prve in tretje točke sme banka dati samo na pisмено zahtevo pristojnega finančnega organa.

107. člen

Za poslovno tajnost veljajo tudi podatki, ki jih kot zaupne sporoči banki pristojni organ.

109. člen

Kršitev dolžnosti varovanja poslovne tajnosti pomeni hujšo kršitev delovne dolžnosti. Izdaja poslovnih tajnosti lahko tvori tudi kaznivo dejanje. (Iz statuta Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu)

KAKO SE PIŠE SCENARIJ

Mislím, da na svetu ni lažjega opravila kot pisati scenarije za film in televizijo! ON in ONA se morata ljubiti na sodoben način, malce morata tudi trpeti in konec koncev se mora vse dobro končati. Spoštovani bralci, tu imate čudovit scenarij, scenarij nad scenariji!

»ON se s prijateljem

dolgo, dolgo prepíra zaradi NJE, v katero sta oba na smrt zaljubljená. S sčefranimi živci in s počenim srcem odide ON po pozabljenje v turistično rekreacijsko središče. Njegov prijatelj pa ostane pri NJEI in med njima vzklije ljubezen z napetostjo 20.000 voltov (do groba). V turistično-rekre-

acijskem središču se ON spet na smrt in do groba zaljubi v drugo. Ko pa ONA to izve, kupi vozovnico drugega razreda za potniški vlak in hiti v objem svojemu dragemu. (Ob tej priložnosti naj bo njen prikupni obraz v prvem planu, da bi gledalci lahko spoznali trpljenje vsega trpljenja.)

Jezna na nezvestega (kot da ONA ni prevarala NJEJA) vtihotapi ONA v njegov hotel »B« kategorije peklenjski stroj! Toda spomladanska vlaga je škodila dinamitu, da ni eksplodiral. (Tu je treba pošteno namučiti gledalce. Naj mislijo, da se bo zdaj zdaj razlegla detonacija!)

Po četrtem neuspelem atentatu na njegovo življenje, jo ON povabi na sestanek, da bi uskladila svoja stališča. ONA pride s smehom na ustnicah in s sekíro v roki. Potem začne ONA vihteti sekíro, ON pa ji grozi, da jo bo prijavil sodniku za prekrške. (Kamera pozorno spremlja burne čustvene spremembe na njegovem obrazu.) Ta odlomek se godi v majhni, tihi slaščiarni. Kamera drsi po sladkarijah (kot kontrast sekiri.) Gledalcem se zdi, da je življenje lahko zelo sladko in brez ljubezenskih prepírov s sekíro in podobnih operacij.

ON in ONA sedeta za prazno mizo. Sekira pedantno leži med njima.

V slaščiarno prideta deček in deklica, seveda brez sekire. Dobri fantek, mamin srček, kupi deklici sladoled s smetano. (Kamera razkriva čistost otroške duše.) ONA in ON se nenadoma spomnita svojega otroštva in planeta drug drugemu v objem. Pride do intenzivnega poljubljanja in podobnih stvari.

V drugem planu pa je za kontrast videti svetlo bodočnost, v kateri vsi ližejo dvojni sladoled s smetano...

— Kako to: včeraj 500, nocoj pa že 1000 din za pesem?
— Zakaj? Zaigrali smo vam »Kafu mi draga ispeci« — no, in po čem je zdaj kava?

(Karikatura iz JEŽA)

ZORAN BOGDANOVIĆ:

POPOTNIK

Popotnik je oseba na ču po.n.a kovčkov.

Medtem ko so popotniki odkrivali svet, je svet odkrival nje. Popotniki so raznašali kulturo, prinašali pa spominke, kuga in kolero, sifilis, koze, gripo...

Popotniki so si izmislili meje, da bi lahko potovali v tujino.

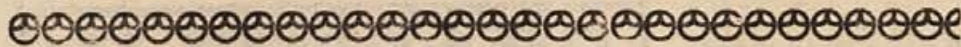
Izmislili so si tudi potniške blagajne, da bi lahko po zvezah dobivali vozovnice. Izmislili so si brzovlake, čakalnice, potovalno mrzlico, bliz-

njico in robček za mahanje ob slovesu.

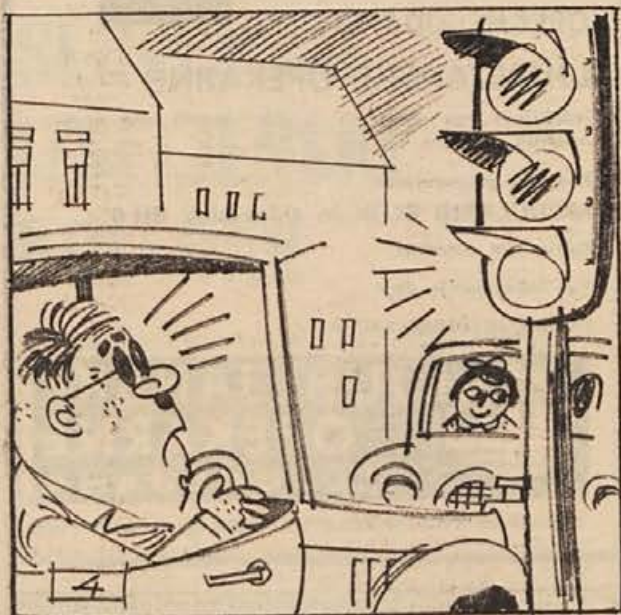
Potnike delimo na službene, zasebne in mrtve. Službene popotnike delimo najprej na tiste s potnim nalogom in na tiste s službenim avtomobilom. Razlika med njimi je v konjskih silah, denar pa jim je skupen. Mrtvi so samo nekdanji popotniki.

Popotnikom brez cilja je najlepše: sami si izbirajo pot.

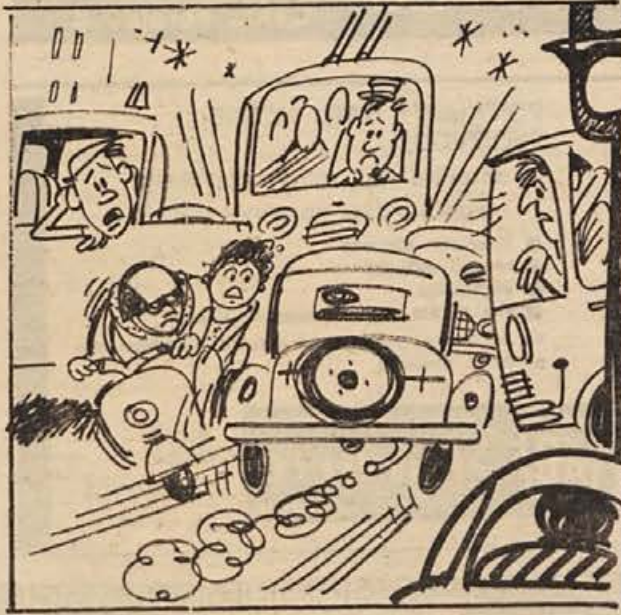
Popotniku preti nevarnost, da bo z vozovnico v žepu — hodil peš.

PARADIŽNIK ZA VOLANOM

4. Pred semaforjem je sunkovito pritisnil na zavoro! Ali je videl prav? Semafor je utripal: zeleno, svetlo zeleno, temno zeleno... Ne, tega ni bilo moči razložiti z maligani. Trikrat zeleno na sefamorju. Vse solidno predvojno šofersko znanje je tu odpovedalo. Paradižnik je stal pred

semaforjem in buljil vanj. Avtomobili za njim so nestrpno zahupali. Treba se je bilo odločiti! Paradižnik je zapeljal v temno zeleno. Kako ga je polomil! — Gnečo, ki jo je povzročila na križišču ta Paradižnikova poteza, je težko opisati. Miličnik, ki je nadzoroval promet v bližini, je bil tedajci tu. — »Ne poznate barv?« je vprašal Pa-

radižnika. Paradižnik je tedaj snel ZELENE naočnike in še enkrat pogledal v semafor. Semafor je utripal, razločno in disciplinirano: rdeče, rumeno, zeleno... Zalučal je Paradižnik zelene naočnike v zeleno travo, miličnik pa mu je pomolil pod nos — balonček... Ali bo pozelenel?

Lojze Jakopič:

AKCIJA "rdeča gos"

»Prepričan sem o tem, gospod obersturmführer!«

»Oprostite, to je popoln nesmisel. Nelogično sklepanje po poročilih, ki so točna. Toliko prakse v svojem delu imam, da vam lahko zanesljivo zagotovim, da gre v primeru Capeccia za sicer nevarnega sovražnikovega agenta iz komunističnih vrst, vendar nikakor ne za britanskega agenta, ki je bil poslan z določenimi nalogami sem, v sredino naše dežele.«

Kersten je mirno, toda odločno vztrajal pri svojem.

»Zakaj pa ne? Capeccio odlično obvlada nemški, italijanski in slovenski jezik. Kot tak se torej lahko giblje v katerem koli delu Evrope. Znal bi se pogovoriti z nemškimi ljudmi in se skrivati med italijanskimi in jugoslovanskimi delavci, ki jih je na sto tisoče na prisilnem delu po vsej naši državi.«

Sef taboriščnega gestapa je Kerstna prekinil.

»To so zelo šibki argumenti.«

Kersten je postal odločnejši.

»Nisem povedal do kraja. Kaj je odkril vaš agent Plevnik o Capecciu? Da je to bivši karabinjer, ki je delal na karabinjerski komandi v Ljubljani. Poročilo ljubljanske izpostave gestapa potrjuje odkritje s pomembnimi dodatki, da je karabinjer Bartolomeo spetno delal na karabinjerski komandi v korist partizanske obveščevalne službe in da je pobegnil tik pred aretacijo, ko so ga hoteli prijeti vaši kolegi v Ljubljani. Nadalje je iz poročil gestapovskega urada z Bleda razvidno, kako pomembno vlogo je odigral na Gorenjskem in Stajarskem partizanski obveščevalec Nejc, ki je istoveten s prejšnjim Bartolomeom in s sedanjim Capecciom. Za koliko časa izkone vsaka sled za partizanskim obveščevalcem Nejcem? Natanko pet mesecev. Nato se sredi Ljubljane nenadoma pojavi pod lažnim imenom Emilio Capeccio, nekdanji italijanski vojak iz Sicilije, noro zaljubljen v nekdanjo oficirsko cipo, črnoborizijanec in tako dalje, dokler ne odkrije prevare pravi Capeccio, polkovnik fašistične policije iz Milana, ki pa svojega odkritja ne more sporočiti, ker je bil prej ubit. Ubila je bila tudi bivša Emilijeva ljubica. Zakaj sta bili ubiti kar dve tako pomembni priči? Edini, ki bi lahko razkrinkali Emilio Capeccia, pa jih ni ubil in odstranil on. Takrat je bil že v naših rokah. Na delu je bila močna organizacija, ki je imela interes zaščititi svojega človeka. Trdim, da je bila to britanska obveščevalna služba, ki je hotela Capeccia spraviti v Nemčijo. Trdim, da je Capeccio delal za isto službo že kot kara-

binjer in pozneje partizan. To, da je Bartolomeo in pozneje Nejc, na videz delal tudi za partizane, me popolnoma nič ne moti. Nasprotno, potrjuje moje prepričanje, kajti Britanci imajo radi svoje agente v treh, štirih ognjih.«

Sef taboriščnega gestapa je skušal omajati Kerstenovo zgodbo.

»Capeccio je bil aretiran v Ljubljani, izdan zaradi črnoborizijanskih poslov.«

Kersten je vzplamtel.

»To je najbolj žalostna stran našega, pravzaprav vašega dela. Aretirali so ga, ne da bi preverili, kdo je Capeccia izdal in zakaj, ne da bi se potrudili prijeti tudi ljudi, ki so prišli na sestanek v kavarno. Če gledam Capecciovo aretacijo sedaj, ko vem za petnajst specialnih agentov, ki so jih Angleži poslali v Nemčijo prek severne Italije in Slovenije, ne morem mimo suma, da je partizanska kontraobveščevalna služba sama odkrila dvoličnost svojega človeka Nejca in ga s spretno izdajo izročila v naše roke. V tem primeru so se ljudje vašega četrtega urada zopet ravnali predvsem kot policaji, ne pa kot obveščevalci.

Sef taboriščnega gestapa je odvrget mapo na mizo.

»Prosim, gospod sturmführer Kersten! Ne dovolim nobene kritike mojega urada. Najprej pred svojim pragom...«

»Prav zato zahtevam, da ravnate z jetnikom Capecciom po mojih navodilih. Po navodilih šestega urada.«

Sef taboriščnega gestapa je divje zasreplal v Kerstena. Zbral je v sebi vse sile, da je premagal svojo jezo in sovražstvo, ki ga je gojil že od nekdaj do intelektualcev in nadutih polizancev v šestem uradu, ki so menili, da je vohunska in protivohunska služba gledališko uprizorjanje, oni pa so tisti, ki za ta uprizorjanja pišejo scenarije, postavljajo kulise, prižigajo in ugašujejo luči pa odpirajo ali zapirajo zastor. Tudi da sami odločajo, kdaj se bo igra pričela, kje, kako in kakšen bo konec.

»Pooblastila imate. Odgovarjate!«

»Oprostite, gospod obersturmführer, mar ne vidite, kaj hočem dobiti? Popolnoma se strinjam v vsem ostalem z vami in vašimi ljudmi. Meni dajte v roke le imena ljudi in postojank, ki so jih dali Britanci agentom Capecciu in njegovim pajdašem. Potem je usoda Capeccia zame nepomembna. Hočem tudi podatke, v katerem vohunskem središču je bil izšolan in kakšna je bila ta šola. Po kakšnih in katerih kanalih je bil poslan v Nemčijo. Kje je oddajnik, po katerem bi moral pošiljati poročila. Lahko, da ga ima še vedno pri sebi. Ste pregledali njegovo obleko in predmete, ki leže v skladišču? Nemudoma moramo popraviti zamujeno! Jaz sam bom izdelal načrt, po katerem me bo Capeccio, če je resnično britanski agent, kot sklepam, pripeljal k ljudem, kamor je bil poslan.«

Sef taboriščnega gestapa je Kerstena zopet grobo prekinil.

»Vse lahko storite, toda na lastno odgovornost. Osebo bom sestavil podrobno poročilo za četrty urad.«

MIZARSKO PODJETJE
»**PODGORJE**«
ŠENTJERNEJ
razpisuje
več prostih delovnih mest

**KVALIFICIRANIH MIZARJEV
IN
NEKVALIFICIRANIH
DELAVCEV,**

ki imajo veselje za priučitev.
Prednost imajo interesi, ki so vojašine
prosti.

Razpis velja do popolnitve delovnih mest.

TEKSTILNA TOVARNA SUKNO

ZAPUŽE, p. Begunje na Gorenjskem

razglašja prosta delovna mesta
za obrat v Jurjevici pri Ribnici:

1. tkalskega mojstra za volnar- ske statve

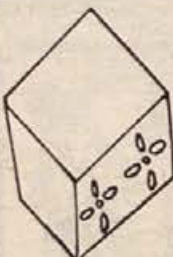
z določeno prakso in sposobnostjo za samostojno
vzdrževanje stativ in vodenje izmene

2. tekstilnega tehnika

— tkalske smeri z odsluženim vojaškim rokom.
Za vsa delovna mesta je določen poskusni rok.
Osebnih dohodkov in drugi pogoji so predvideni z
internimi akti in v smislu osebnega dogovora. Raz-
glas velja do zasedbe navedenih delovnih mest.
Prošnje z opisom dosedanjih zaposlitev sprejema
kadrovska služba v Zapužah.

**PREVOZNIKI,
POZOR!**
GP »SAVA«, KRŠKO,
vabi
k stalnemu pogodbenemu
sodelovanju
AVTOPREVOZNIKA
s kamionom - kiperjem
nosilnosti 5—6 ton
z dvema diferencialoma.
Ponudbe pošljite na gor-
nji naslov.

vsak četrtek
anlena
**ZA MLADE
PO SRCU**

Opozarjamo interese
na izredno ugodno priložnost,
da si nabavijo kvalitetne
ter poceni

ZIDAKE IZ ELEKTROFILTRSKEGA PEPELA

že v zimskih mesecih. Dobava takoj.
Zidak nadomešča pet normalnih opečnih enot.

Prednaročila in naročila sprejemamo ter dajemo
potrebna pojasnila pisмено, telefonično ali osebno
vsak delavnik od 8. do 14. ure.

Za nakup se priporoča

ELEKTRARNA TRBOVLJE
obrat tovarne zidakov

Trbovlje
tel. št. 80-113 Trbovlje

- Na slabi cesti zelo udoben
- sodobna oblika in prostoren prtljažni prostor
- udobna vožnja za pet oseb
- varnostni zapiralci na vratih
- kakovostna jeklena pločevina karoserije
- najenostavnejše in najcenejše vzdrževanje

To so odlike osebnih vozil iz uvoza znamke

WARTBURG

katere lahko dobite pri

slovenija avto

na potrošniško posojilo brez porokov in brez pologa
do 10.000 Ndin.

WARTBURG 1000 CARAVAN
Ndin 24.000.— fco Ljubljana

WARTBURG 1000 STANDARD
Ndin 22.500.— fco Ljubljana

Obiščite nas v Ljubljani na Prešernovi 40, soba
15-I. — tel. 317-234. Potrebne informacije dobite
tudi v naši poslovalnici v Krškem.

LOVCI IN

ŠPORTNIKI!

LOVSKO IN RIBIŠKO OPREMO, SMUČI, SANKE,
DRSALKE IN VSE ZA ŠPORT KUPUJTE
V TRGOVINI

»**LOVEC**« **NOVO MESTO,**
Cesta herojev 8

POIZKUSITE NAŠE MESNE
PROIZVODE

In ostanite tudi njihovi potrošniki!

POSEBNO VAM PRIPOROČAMO:

- kranjske klobase
- lovsko salamo
- šunkarico
- vse ostale vrste klobas in salam

Za hrenovke, pečenice in safalade sprejemamo
posebna naročila.

KMETJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE
AB Agraria
BREŽICE

OBRAT
KLAVNICA
tel. 72-231

GRADITELJI!

PRISKRBITE SI
PRAVOČASNO
OPEČNE ZIDAKE!

LJUBLJANSKE OPEKARNE

izdelujejo vso zimo na svojih obratih vse vrste
opečnih izdelkov.

Posebno priporočamo

MODULARNI BLOK in zidni blok BH 6

Zahtevajte ponudbe!

Vse informacije daje

PRODAJNI ODDELEK

**LJUBLJANSKE
OPEKARNE
LJUBLJANA**

Cesta na Vrhovce 2, telefon 61-965 in 61-805.

TOVARNA RASTLINSKIH SPECIALITET

**KAJ
VAM
NUDI
DOLENJKA:**

ZA JESEN IN ZIMO

ŽENSKÉ IN MOŠKE PLAŠČE, MOŠKE OBLEKE, TRIKOTAŽO,
PLETENINE, SPODNJE PERILO, METRSKO BLAGO IN OSTALO
TEKSTILNO BLAGO — V VSEH PRODAJALNAH DOLENJKE.

OBIŠČITE NAŠE PRODAJALNE!

RADIO LJUBLJANA

VSAD DÁN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 15. NOVEMBRA: 8.00 Glasbena matineja. 9.25 Naši ansambli in vokalni solisti. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Boris Skalin. Učinek namakanja hmelja v letošnji suši. 12.40 Cez polja in potoke. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermezzo. 15.45 Turistična oddaja. 16.00 Vsak dan za vas. 17.15 Koncert po željah poslušalcev. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z Ladom Leskovarjem. 20.00 Poje akademski zbor »Branke Krsmanovića« iz Beograda. 20.30 Dobimo se ob isti uri. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 16. NOVEMBRA: 8.00 Glasbena matineja. 9.25 Cez travnike zelene. 9.50 »Naš avto-stop«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — Veterinar. 12.40 Slovenske narodne in ponarodele pesni v prireditvi Vlada Globa. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Glasbena pravljica. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Naš podlistek — St. Hemlin. V temnem svetu. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 Pravkar prispele. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Jožeta Kampača. 20.00 »Novi ansambli« — nove melodije. 21.30 Iz fonoteke radia Koper. 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 17. NOVEMBRA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Istvan Foky: »Počitnice poslednjih porodnekeve«. 9.05 »Velenje vabi Novo Gorico«. 10.05 Se pomnite, tovariši... a) Darinka Jošt: Spomin. b) Marta Pihlar-Jeretić: To ni moj sin. 10.30 Pesni borbe in dela. 10.45—13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 — poročila — Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Popoldne ob zabavni glasbi. 14.30 Humoreska tega tedna — Neverjetne prigode prof. Modrinjaka. 14.45 Minute z narodno-zabavnimi ansambli Kmetec. 17.05 Igra orkester Mantovani. 17.30 Radijska igra: Momo Kapor: Prebudi se, Trmuličica. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.15 Serenadni večer slovenske glasbe. 23.05 Literarni nokturmo.

PONEDELJEK, 18. NOVEMBRA: Glasbena matineja. 9.10 »Cicibanov svet« in »Pesnica za najmlajše«. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — prof. Erik Elšelt: Kako presušimo kravo. 12.40 Majben koncert pihalnih orkestror. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Lahka glasba s simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 »Signal«. 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 469«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Edvinom Fliserjem. 20.00 Koncert simfoničnega orkestra RTV Zagreb. 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 19. NOVEMBRA: 8.00 Opera matineja. 9.25 Nekaj zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 ma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 kmetijski nasveti — inž. Franjo Urieb: Poklici v gospodarstvu.

12.40 Slovenske narodne pesmi. 13.30 priporočajo vam... 14.25 Popoldanski koncert lahke glasbe. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Jezikovni pogovori. 16.00 Vsak dan za vas. 18.15 V torek na svidenju. 19.00 Lahko noč, otroci. 19.15 Minute s pevcem Nino Robičem. 20.00 Radijska igra — Tom Stoppard: »Albertov most«. 21.15 Deset melodij — deset pevec. 23.05 Literarni nokturmo.

SREDA, 20. NOVEMBRA: 8.00 Glasbena matineja. 9.10 Iz albuma skladb za mladino. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Zarko Vozelj: Opazovanje novih zaščitnih sredstev v naših razmerah. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Koncert za oddih. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Naš podlistek — Prežihov Voranc: Dobrodo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Mladina sebi in vam. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Ti in opera« — 6. oddaja. 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 21. NOVEMBRA: 8.00 Opera matineja. 9.25 Iz zbirnice resne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milan Rovani: Prednosti in pomanjkljivosti različnih načinov uporabe zaščitnih sredstev. 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 »Mladina poje«. 14.45 »Mehurčki« — lirika za otroke. 15.20 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vsak dan za vas. 17.05 Četrtekov simfonični koncert. 18.45 Kulturni globus. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcem Rafkom Irgoličem. 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 21.40 Glasbeni nokturmo.

ZAHTEVAJTE JO V VAŠI TRGOVINI

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 17. NOV.

9.10 Kmetijska oddaja v madžarsčini (Beograd)
9.30 Poročila (Ljubljana)
9.35 Dobro nedejajo voščimo z ansambli Pavla Kosca (Ljubljana)

10.00 Kmetijska oddaja (Zagreb)
10.45 Crni biseri — mladinski film (Ljubljana)
16.55 Saga o Forsythih — serijski film (Ljubljana)
17.45 Del hokejske tekme Mladost : PARTIZAN (Zagreb)
18.15 TV kašipot (Ljubljana)
18.35 Cikcak (Ljubljana)
18.50 Novi ansambli — nove melodije I. oddaja (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Beograd)
20.45 Vijavaja (Ljubljana)
20.50 Barok 68 — zabavno glasbo na oddaja (Zagreb)
21.50 Sportni pregled (JRT)
22.20 TV dnevnik (Beograd)

PONEDELJEK, 18. NOV.

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Ruščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.45 TV v šoli — (Zagreb)
15.40 Ruščina — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Angleščina (Beograd)
16.45 Madžarski TV pregled (Beograd)
17.00 Poročila (Zagreb)
17.05 Mali svet — oddaja za otroke (Zagreb)
17.30 Kuomboka — film iz serije Skrivnosti narave — (Ljubljana)
17.55 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.20 Propagandna medigra (Ljubljana)
18.25 Tuje prvine v slovenskem knjižnem jeziku — iz cikla Slovensčina (Ljubljana)
18.50 Reportaža (Ljubljana)
19.20 Vokalno instrumentalni solisti (Ljubljana)
19.50 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Jeremy Sandford: KATHY, VRNI SE! — TV drama — (Ljubljana)
21.55 Glasbena oddaja (Ljubljana)
22.10 Poročila (Ljubljana)

TOREK, 19. NOV.

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Angleščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
15.40 Angleščina — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
16.40 Francoščina (Beograd)
17.55 Risanika (Ljubljana)
18.10 OBREZJE — oddaja za italijansko narodnostno skupino (Ljubljana)
18.30 Propagandna medigra (Ljubljana)
18.35 Novosti iz studia 14 (Ljubljana)

19.05 Evropa in mi — oddaja iz cikla Svet na zaslonu (Ljubljana)
19.35 Cikcak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.40 DESTROY — ameriški celovečerni film (Ljubljana)
22.15 Ples skozi svet — IV. oddaja (Ljubljana)
22.35 Poročila (Ljubljana)

SREDA, 20. NOV.

9.35 TV v šoli (Zagreb)
17.05 Madžarski TV pregled (Beograd)
17.20 Poročila (Skopje)
17.25 Oddaja za otroke (Skopje)
17.45 Pisani trak (Ljubljana)
18.20 Dvajset slavnih — oddaja za otroke (Zagreb)
19.05 Od baleta do veselja in nazaj — baletna oddaja (Ljubljana)
19.45 TV spektakl (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 Vijavaja (Ljubljana)
20.35 Razpota in odločitve — oddaja iz cikla o I. svetovni vojni (Ljubljana)
21.20 Glasbena oddaja (Ljubljana)
21.30 Televizijski film (Ljubljana)
22.20 Poročila (Ljubljana)

ČETRTEK, 21. NOV.

9.35 TV v šoli (Zagreb)
10.30 Nemščina (Zagreb)

Za mehko linijo frizure taft

Taft-Soft je specialno izdelan za mehko linijo frizure, za njeno previdno, a tudi zanesljivo oporo. Vaši lasje bodo ostali ljubko razgibani in mehki ter bodo obdržali svoj naravni lesk.

Čudovit je tudi novi razpršilec: rahlo, drobno, enakomerno in kot dih nežno razprši Taft-Soft po laseh.

In samo po sebi se razume, da taft lahko brez težav izkrtate in izperete.

Zlatorog

Schwarzkopf

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA

ZA SVOJCE V TUJINI!

Imate v tujini sorodnike, prijatelje, znance? Ali ste že pomislili, s čim bi jih razveselili za novoletne praznike? Podarite jim

SLOVENSKI IZSELJENSKI KOLEDAR

za leto 1969! Spominjal jih bo domačega sveta in jim prinesel v besedi in sliki košček rojstnega kraja. Hvaležni vam bodo za dobro izbrano darilo!

Koledar bo izšel že konec oktobra. Pohitite z naročili, kajti za to knjigo je vedno večje zanimanje in je v zadnjih dveh letih bila tako zgodaj razprodana, da naknadnim naročnikom nismo mogli ugoditi. Tiste, ki želijo poslati koledar v Ameriko, obveščamo, da ga bomo poslali z letalom, če ga bodo naročili do 30. novembra.

Naročila sprejema:

SLOVENSKA IZSELJENSKA MATICA
LJUBLJANA, Cankarjeva 1/II.
Telefon: 21-234

kdor ponudi DONAT ponudi zdravje

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREČ

NOVEMBRSKO VREME V PREGOVORIH

Deževni vsi sveti, pozimi bodo hudi zameti. — Martin naj bo suh, da pozimi raste kruh. — Sneg svetega Andreja polju ni kaj prida odeja. — Če mokro zemljo sneg pokrije, bo malo prida za kmetije

LUNINE MENE:

20. 11. ☉ ob 9.02
27. 11. ☾ ob 0.30
5. 12. ☉ ob 0.07
13. 12. ☾ ob 1.49

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 15. novembra — Leopold Sobota, 16. novembra — Jerica Nedelja, 17. novembra — Gregor Ponedeljek, 18. novembra — Milko Torek, 19. novembra — Elizabeta Sreda, 20. novembra — Srečko Četrtek, 21. novembra — Marija

KINIO

BREŽICE:
15. in 16. 11. angleški barvni film »Kaj je novega, mucka?«
17. in 18. 11. ameriški barvni film »Strideset morlicev«. 19. in 20. 11. italijansko—španski barvni film »Sedem hrabrih žensk«.
CRNOMELJ:
od 15. do 17. 11. mehiški film

malí oglasi

SLUŽBO DOBI

MIZARSKEGA pomočnika za poštene dela sprejem, Stanovanje v hiši. Snedeč, Bohinjska 14, Ljubljana.

GOSTILNA (10 km od Novega mesta) zaposli delavko, ki zna opravljati delo v kuhinji in strežbi. Samo resne ponudbe pošljite na oglašni oddelček pod »November 1968«.

SPREMEMO gospodinjstvo pomočnico. Možnost za priditev slaščiarske stroke, Marija Barbič, Podgora 25-a, p. Sentyid nad Ljubljano.

SPREMEMO žensko za varstvo dveh otrok. Nudim hrano in stanovanje. Interesente naj se zglasijo 20. 11. 1968 po 5. uri popoldne. Pevčice, Mesne njeve, blok 5, Novo mesto.

SPREMEMO dekle, ki bi se rado zaposlilo v Ljubljani, Galjevica 14.

ISČEM pekarskega vajenca. Pogoji: končana osemletna, hrana in stanovanje v hiši. Martin Hočvar, pekarna Krmelj.

ZA DOPOLEDANSKO 6-urno varstvo otroka na domu iščem takoj dekle ali mlajšo upokojenko. Metka Pavlič, Partizanska 3, Novo mesto.

ISČEM pošteno žensko za pomoč v gospodinjstvu in varstvu dveh otrok (5 in 3 leta) pri družini v Ljubljani. Pogoji odlični. Oglašite se na naslov: Sonja Frančič, Ptujka 20, Ljubljana.

MOTORNÁ VOZILA

PRODAM moped T-12, letnik 1967, in aparat za varjenje na 220 voltov. Emil Vidrih, Smolenja vas 45, Novo mesto.

PRODAM moped T-12 v dobrem stanju, prevoženih 5000 km. Cena primerna. Alojz Lazar, Vinča 27, p. Smarjeta.

UGODNO prodam motorno kolo Galeb in žensko kolo Rog. Zajc, Jerebova 3, Novo mesto.

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo dekletu. Bršljan 20, Novo mesto.

PRIJETEN DOM nudim pridnemu dekletu ali mlajši upokojenki. Ponudbe na naslov: Marija Ahčič, Radovijska, Cesta Staneta Zagarja.

ODDAM V NAJEM enosobno stanovanje in garazo. Naslov v upravi lista (1902/68).

NEOPREMLJENO SOBO oddam dvema dekletoma, ki bi pazili na otroka v dopoldanskem času. Naslov v upravi lista (1911/68).

ODDAM prazno sobo. Naslov v upravi lista (1906/68).

PRODAM

PRODAM ozvočenje in trajne harmonike. Anton Peterlin, Vinji vrh 38, p. Bela cerkev.

PRODAM televizor RR — 865 z nekaj rezervnimi deli. Cena 1.500 Ndin. Marjan Kopina, Pionir, Novo mesto.

ZARADI selitve ugodno prodam spalnico, kuhinjsko opremo, štedilnik na drva, preproge in dve karnisi. Pepca Brodarec, Jerebova 8, Novo mesto.

POCENI prodam rabljeno sobno pohištvo, nekaj pa podarim. Ogled vsak dan pri Ranžinger, Ljubljana, Kosovskega 20.

PRODAM polavtomatski pralni stroj z vgrajeno centrifugo. Boškovič, Bršljan 42, Novo mesto.

ZARADI selitve prodam spalnico, kuhinjske potrebščine, peč na ža-

ganje, primerno za delavnico, stanovanje in kuhinjo, žensko kolo in gašperček. Ljubljana, Galjevica 14.

PRODAM ali zamenjam 2 slamo-reznilci s puhalnikom in motorno kosilnico ali zamenjam za žirino, Andrej Starman, Suha 18, p. Skofja Loka.

PRODAM kavč, solo gramofon, dvodelno omaro in radio Melodija. Vprašajte: Muzejska 8, Novo mesto.

UGODNO prodam dve visoki lončeni peči. Naslov v upravi lista (1890/68).

V NOVO mestu ugodno prodam malo rabljen šivalni stroj Bagat (še pod garancijo). Plačljivo tudi na obroke. Naslov v upravi lista (1888/68).

KUPIM dobro ohranjeno 60—80 basno klavirsko harmoniko. Franc Povše, Otočec 26 ob Krki.

PRODAM 800 kosov kostanjevine (suhe), primerne za obnovo vinogradov. Janez Verbič, Ostrg 19, Sentjerne.

POCENI prodam 13- in 15- in 16-članski gumi voz. Bulc, Jurčičova pot 73, Ljubljana.

PRODAM enosobni traktor 11 KS s priklopljo kiper, plugom in kultivatorjem, vse v dobrem stanju. Cena 450.000 Sdin. Stanko Grabovac, Mahovnik 27, Kočevje.

KUPIM

KUPIM rabljeno harmoniko — 48 ali 60-basno. Ponudbe pod »Melodija«.

POSEST

ZARADI selitve prodam hišo v bližini tovarne Krka in Labod. Ponudbe pod »Novas«.

PRODAM enostanovanjsko hišico z malo vrta in lepem krajem na Dolenjskem. Voda, elektrika v hiši. Pripravno za upokojenca. Cena ugodna. Naslov v upravi lista (1889/68).

PRODAM stavbno parcelo, primerno za sadovnjak, in vinograd v izmeri 1,43 ha na Okrogju pri Sentjurju na Dol. Jože Markelj, Straža 2, p. Sentjur.

PRODAM majhno hišico s nekaj zemljo. Mirko Verbič mlajši, Regova vas 68, Novo mesto.

PRODAM hišo za primerno ceno in 120 arov zemlje. Prodajam lahko samo hišo ali gradbišče. Smolenja vas 27, 7 minut od asfalta na ceste.

PRODAM POSESTVO s hišo in gospodarskim poslopjem ob os. št. Franc Gregorič, Sred. La-konc 1, Mokronog.

V SEVNICI na Glavnem trgu št. 25. v I. nadstropju ugodno prodam 4 stanovanjske sobe (skupaj 78 m²) s pritliklino 40 m². Sobe so primerne tudi za poslovne prostore. Naslov v upravi lista (1907/68).

RAZNO

28-LETEN Slovenec, živeč v Kanadi, bi rad spoznal resno dekle iz Dolenjske do 28 let staro in do 165 cm visoko. Ponudbe na upravo lista (1898-68).

DENAR in CAS vam morda ne dopuščata zdravljenja v zdravilišči. Z majhnimi stroški lahko doma zdravite bolezni jeter, žolča in črevesja, čire, zaprtja in hemoroide z rogaškim DONAT vročim. Zadržite ga v svoji trgovini, ta pa ga dobi v Novem mestu pri Hmeljniku — tel. 21-129. Standard (Mercatorju) — tel. 21-156 in pri Dolenjki — tel. 21-440.

EKSPRESNO očisti oblačila Pralica in kemična čistilnica. Novo mesto, Germova 5.

K MODERNI OBLEKI — moderne nakiti! Dožite ga po naročilu ali izbiri pri zlatarju v Ljubljani. Gospoška 5 (poleg univerze).

»Pod mehiškim nebom«. 19. in 20. 11. angl. barv. film »Alfie KOČEVIČ — JADRAN: 15. do 17. 11. amer. barv. film »Kaj si delal v vojni, očka?« 18. in 19. 11. japon. barv. film »Na sodu smodnikov«. 20. 11. fran. barv. film »Trije mušketirji« — I. del. 21. 11. amer. film »Vrtni-ter nevidnega človeka«.

KOSTANJEVIČ:
17. 11. angl. barv. film »Fantom londonske opere«.

METLIKA:
od 15. do 17. 11. amer. barvni film »Boeing — Boeinge«. 15. do 17. 11. fran. film »Nebo nad glavami«. 20. in 21. 11. ital. barv. film »Noči orientala«.

MOKRONOG:
16. in 17. 11. fran.-ital. barvni film »Vitez Pardajane«.

NOVO MESTO:
od 15. do 18. 11. amer. barvni film »Deset zapovedi« — I. del. 19. in 20. 11. domači barvni film »Brezca«. 20. in 21. 11. francoski film »Zanka za Pepelko«.

RIBNICA:
16. in 17. 11. angl. film »Kako sem premagal strah in vzljubil bombo«.

SEVNICA:
16. in 17. 11. amer. film »Tanka rdeča linija«. 20. 11. amer. film »Operacija opisi«.

SODRAŽICA:
16. in 17. 11. angl. barv. film »Džingis Kane«.

SENTJERNEJ:
16. in 17. 11. »Ameriška vesela parada«.

TREBNJE:
16. in 17. 11. amer. barv. svetovno znani kriminal. film »Gold-fingers«.

ZAHVALJE

Ob nenadni, nadvse boleči izgubi najinega preljubega sinka

ROBERTA LONGARJA
iz Romanje vasi
se vsem, ki so nama v teh težkih urah stali ob strani in nama pomagali, še posebej vaščanom iz Romanje vasi in gospodu župniku iz Vavte vasi, iz srca zahvaljujemo.
Bogomir in Anica Longar

Ob bridki izgubi dragega brata
JANEZA ŠTEFANIČA
iz Bušnje vasi 33

se zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremlili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo g. župniku, gasilski četi Suhor, godbi iz Novega mesta, pevskemu zboru osnovne šole Vinica pri Črnomlju ter vsem, tudi sosedom za vso pomoč.
Zaljubljeni: nečak Ivan s ženo Marijo, brata Franc s ženo Reško in Tone s ženo Marijo, sestre Kati s možem Ivanom in Mici

Vsem sosedom in vaščanom, posebno družini Jakša in Lojzeta Starihi iz Osojnika, se zahvaljujem za vso pomoč v času mlačve. Jože Golobič, Maline 2, Semič.

Ob bridki izgubi našega dragega očeta in starega očeta
JURIJA FLAJNIKA

se priročno zahvaljujemo vsem, ki so ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo pevskemu zboru osnovne šole Vinica pri Črnomlju ter vsem, tudi sosedom za vso pomoč.
Zaljubljeni: žena, hčerki Barbara in Ani, sinova Franc in Ivan ter druge sorodstvo.

Ob težki izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta
ANTONA GRANDLIČA
iz Mirne peči

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti, mu darovali vence in sočustvovali z nami. Posebna zahvala vaščanom za pozornost in pomoč, organizaciji ZB Mirna peč za oskrbo pogreba ter govornikom za poslovlje

besede. Najpša hvala za pozornost podjetju Keramika iz Novega mesta, Agrokombinatu Grosuplje in podjetju Pionir iz Novega mesta. Posebna zahvala pevsem in godbi iz Novega mesta za žalostinke. Lepa hvala vsem in vsakemu posebej!

Zaljubljeni: žena Jožefa, hčerke Pepca, Mici in Milka, sinovi France, Lojze in Slavko z družinami

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste spremlili mojega očeta

MATIJA KOPARJA

na zadnji poti v Ločno 5. novembra 1968. Hvala č. duhovščini za pogrebno svečanost, tov. Mrazu za poslovljni govor, prav tako pevsem za ganijve pesmi ter vsem darovalcem vencev in cvetja.
Sin Rudolf

Ob bridki izgubi naše drage mame

MARIJE BLATNIK

iz Zagradca
se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so ji darovali vence in cvetje, vsem sosedom in sorodnikom. Posebno se zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma iz Novega mesta, kolektivu NOVOLESA in dr. Lobetu za vso skrb in nego v času njene bolezn.

Zaljubljeni: družina Kužnik in sorodniki

Narocite svoj list na domaci naslov

PREKLICI
Anton Fir, posestnik iz Sel pri Jugorju št. 16, p. Suhor pri Metliki, preključim kot neresnično vse, kar sem izrekel o Jožetu Pašiču iz Sel pri Jugorju št. 13 dne 5. 9. 1968 in se mu zahvaljujem, da je umaknil predlog na moj kazenski pregon in zasebno tožbo zoper mene.

OBVESTILA

SOLA ZA ZDRAVSTVENE DELAVCE NOVO MESTO
objavlja razpis za vpis v prvi letnik izrednega oddelka šole.

Pogoji: končana osnovna šola, nišja zdravstvena strokovna izobrazba in zaposlenost na ustreznem delovnem mestu.

Rok prijave: 15 dni po objavi. — Prijavi je potrebno predložiti dokazilo o izobrazbi in zaposlitvi.

RAVNATELJSTVO SOLE

DOBRO cementno strešno opako izdelujejo in dostavljajo po 1 Ndinar, Ulica Milana Majcna 47, Ljubljana.

ČESTITKE

Lojzki Kekovi za odlično opravljeno diplomsko iskreno čestitajo vsi domači.

Janezu Ivanušiču s Preloke 64 pri Vinici želijo vse najboljše za njegov 70. rojstni dan, posebno pa zdravja, žena, njegovih 11 otrok in 11 vnukov.

Dragima mami in bratu Katarini in Francetu Loparen, ki živita v Franciji, želijo za njuna rojstna dneva in godova še mnogo zdravih let Francita in Marija z družinoma in vsi, ki ju imajo radi.

Trčil v žensko in fička

11. novembra ob 8.40 je peljal Slobodan Vukojevič tovornjak iz Kočevja proti Ljovdu. V Dolgi vasi je nenadoma stopila na cesto Angela Knavs. Sofer je zavrl. Tovornjak je začelo zanašati, da je z bočkom zadell žensko, nato pa trčil še v fičko, ki je last Antona Stimca in je bil parkiran izven ceste. Knavsova je bila hudo poškodovana in so jo prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Na fičko je za okoli 500 din škoda. Voznik tovornjaka ni bil vinjen.

Mirna: mopedist umrl dan po nesreči

7. novembra je v novomeški bolnišnici umrl Ivan Lipar iz Slovenske vasi, ki se je dan poprej onesrečil z mopedom pri Strazi. Nesreča se je pripetila dopoldne na ovinku asfaltirane ceste. Mopedist Lipar je prehitel kolesarja, nato oplazil osebni avtomobil, s katerim se je naproti pripeljal Mirko Vene iz Martinje vasi. Mopedist je izgubil ravnotežje, padel in hudo poškodovan obelzel. Takoj so ga odpeljali v bolnišnico, vendar je že naslednji dan podlegel poškodbam.

Črnomelj: avtomobil treščil v nasip

7. novembra se je na Ulici heroja Starihe v Črnomlju zaletel z osebnim avtomobilom v nasip ob cesti domačin Martin Senica. Poškodovanega voznika so odpeljali v bolnišnico, nekaj potnikov pa je bilo te lažje poškodovanih. Škoda so ocenili na 5.000 din. Nesreča se je pripetila na mokri cesti in očitno zato, ker je voznik nepri-merno vozil.

Poljane: dva sopotnika ranjena

15.000 din škode je zahtevala prometna nesreča, ki se je pripetila 8. novembra ponoči pri Poljanah. Iz Novega mesta se je peljal Vladimir Ule z osebnim avtomobilom Jane Pavček, pri Poljanah pa treščil v skalni vsek, ker ga je zmedel neki tovornjak, ki pri srečanju ni zasenčil luči. Dva sopotnika sta bila ranjena.

Novo mesto: kolesar v tovornjak

8. novembra popoldne se je kolesar Milan Drenik na kandiškem križišču pri mostu zaletel v tovornjak, s katerim je proti zabji vasi

potoval Jože Beru. Kolesar se ni prepračil, ali je prednostna cesta prosta, in si je pri nesreči zlomil roko in nogo.

Trebnje: kombi zbil pešca

Ljubljancin Metod Kocjančič se je 5. novembra zvečer odpeljal iz Trebnja s kombijem proti magistrali Ljubljana—Zagreb, ko je nenadoma stopil s pločnika na cesto Jože Gabrielj iz Gor. Nemške vasi. Avtomobil je pešca zbil, da je obelzel hudo poškodovan, vendar so ga takoj odpeljali v novomeško bolnišnico. Škoda so ocenili na 1.500 din.

Sentjernej: mopedist se je prevrnil

Alojz Hribar iz Ostroga se je 5. novembra zjutraj peljal z mopedom od doma v Sentjernej. Na asfaltni cesti v Grobljah pa ga je zaneslo, zapeljal je na barično in se prevrnil. Nezvestnega so odpeljali v novomeško bolnišnico.

Breza: Italijanov avto v jarku

4. novembra zvečer je italijanski voznik Rosario Alutó z osebnim avtomobilom pri Brezi prehitel osebni avtomobil, ko se je naproti pripeljal z osebnim avtomobilom Karel Zorko iz Zgornjega Obreza. Vozili sta trčili, Italijanov avtomobil pa je po trčenju udaril še ob jekleno ograjo. Škoda so ocenili na 7.000 din.

Vlagajte pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI

v Novem mestu
ter pri njenih poslovanjih enotah v Krškem
Metliki in Trebnjem!

MALI OGLAS

ki ga objavite v Dolenjskem listu — zanesljiv uspehi! Prebere ga 130 tisoč gospodinjstev, vdovcev, kmetovalcev, dijakov, uslužbenk in vojakov doma in po svetu! — Poskusite!

V vsako hišo

vsak četrtek

DOLENJSKI LIST

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Ione Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Slavko Doki, Miloš Jakopac, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Primc, Jožica Teppey in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndinarjev (3200 Sdin) polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5.000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustrežna druga valuta v vrednosti 4 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu 521-8-9 — **NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE:** Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska OP »Delov« v Ljubljani